

Alte Drucke

Agenda || siue Obsequiale secundum || Rubricam Ecclesiae Metropoli=tane Gneznensis. ||

Cracovie, 1549

Abschnitt

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154939

Exorcismus salis ⁊ aque.
Benedictio salis ⁊ aque singu-
lis diebus dominicis.

Adiutorium nostrū in nomine domini.
Qui fecit celum ⁊ terram.

Exorciso te creatura salis per
Deum ✠ viuū: p Deū ✠ verū
p Deū ✠ sanctū: per Deū q te
p Helyseū pphetā in aquam
mitti iussit: vt sanaret sterilitas aque: vt
efficiaris sal exorcisatū in salutē credē-
tiū vt sis omnib⁹ te sumentib⁹ sanitas a-
nie ⁊ corpis: ⁊ effugiat atq̃ discedat ab
eo loco quo aspersum fueris oīs fanta-
sia ⁊ neq̃tia vel versutia diabolice frau-
dis: omnisq̃ spirit⁹ imūd⁹ adiurat⁹. **Ore⁹.**

Immensam clementiā tuā omni-
potēs eterne deus humiliter im-
ploram⁹: vt hanc creaturā salis q̃
in vsum humani generis tribuisti: bñ ✠
dicere ⁊ sc̃i ✠ ficare tua pietate digne-
ris: vt sit oib⁹ sumētib⁹ sanitas mētis et
corporis: vt q̃cqd ex eo tactū vel resper-
a ij sum

Exorcismus

sum fuerit: careat omni imundicia om-
niq; impugnatione spiritualis nequici-
e. Per Christum dominum. **Sup aquā.**

Exorciso te creatura aque in
noie dei p̄ris ✠ oipotētis: et
in noie Jesu xpi filij ✠ ei⁹: et
in virtute spūs ✠ sc̄i: vt sis aq̄
exorcizata ad effugandā oēm potestātē
inimici: ipsūq; inimicū eradicare ⁊ ex-
plātare valeas cū angel̄ suis apostaticz
p virtutē eiusdē dñi nostri Jesu Christi.
Qui venturus est iudicare. **Oremus.**

Deus q̄ ad salutē humani generis
maxima queq; sacra in aq̄rū sub-
stātia cōdidisti: adesto ppici⁹ iuo-
cationib⁹ n̄ris. ⁊ elemento huic mltimo-
dis purificatiōib⁹ prepatō virtutem tue
bñ ✠ dictiōz infūde: vt creatura tua my-
sterijs tuis seruiēs ad abigēdos demo-
nes: morbosq; pellēdos diuine gratie
sumat effectū: vt q̄cqd in domib⁹ vel in
locis fidelīū hec vnda resperserit care-
at

Salis ⁊ aque.

iiij.

at omni inuidicia: liberetur a noxa: non
illic resideat spūs pestilēs: nō aura cor-
rumpens: discedant oēs insidie laten-
tis inimici. Et si qđ est qđ aut incolumita-
ti habitantiū inuidet aut quieti: p asper-
sionē hui⁹ aque effugiat: vt salubritas p
iuocationē tui noīs expetita ab oīb⁹ im-
pugnatiōib⁹ sit defēsa. Per Ehrī. do. n.

Hic mitte sal in aquā in modum crucis
dicens. Fiat hec cōmixtio ⁊ cōsecratio
salis et aque parit̃ in noīe pa **✠**tris: ⁊ fi
✠li: ⁊ spīrit⁹ **✠**sancti. Amē. Dominus
vobiscū. Et cum spīritu tuo. **Oremus.**

Deus inuicte virtutis auctor ⁊ insu-
perabil⁹ impj rex ac semp magni-
ficus triūphator: qui aduerse do-
minatiōis vires reprimis: qđ inimici ru-
gient ⁊ seuitiā supas: qđ hostiles neqtias
potēter expungas. Te dñe tremētes
ac supplices deprecamur ac petim⁹: vt
hāc creaturā salis ⁊ aque dignāter **✠**as-
picias: benign⁹ **✠**illustres: pietatis tue
A iij more

Exorcismus salis & aque

more sc̃ti ✠ fices: vt vbi cūq̃ fuerit asp-
sa: p̃ inuocationē tui sancti nois oīs infe-
statio imundi spūs abijciat: terrorq̃ ve-
nenosi serpētis p̃cul pellat: & p̃ntia san-
cti spūs nob̃ misericordiā tuā poscētib⁹
vbiq̃ adesse dignet̃. Per dñm nostrū ie-
sum xpm: eiusdē. **Et b̃ndictio dei pa** ✠
tri oīpotētis: & fi ✠ lī: & spūs ✠ sc̃ti descē-
dat sup̃ hāc creaturā sal & aque pariter.
Amen. Et aspergatur sal aq̃ benedicta.
Deinde circūstātes aspgant̃. & dicatur.

A Sperges me dñe Isopo & mūdabor: Lauabis
me & super niuē dealbabor. **ps̃.** Misere mei De-
us secundum magnam misericordiam tuam, Gloria
patri. Asperges me domine. **ṽ.** Ostende nobis do-
mine misericordiā tuam. Et salutare tuū da. **Orō.**

PResta nobis q̃s dñe p̃ hui⁹ aque
asp̃sionē sanitatē mēt̃is: integritatē
corp̃is: securitatē sp̃ei: corrobora-
tionē fidei: fructum charitatis: hic & in e-
terna scl̃a sc̃loꝝ. Amen. **Et istud respōso-
rū cū collecta & vsu canit̃ ad asp̃sionē a-
que dñicis dieb⁹ p̃ annū except̃ pauc̃:**
vt no-

In statione post pax eterna: liij
vt notatū ē prima dōinica aduētus dñi
in missali. **In statione post pax eterna:**

R. Beati qui habitant in domo tua do.

Oratio. **A**raudi nos quesum⁹ dñe san-
cte pater omnipotēs eterne de⁹: z mitte
re digneris: sanctū angelum tuū de ce-
lis: qui custodiat foueat: protegat: visi-
tet atq; defendat: omnes habitantes in
hoc habitaculo p chm̄ dominū nostrū

**In statione tempore dedicationis post
pax eterna R.** Beati qui habitant. **Oro.**

Ceniat quesum⁹ dñe super hanc habi-
tationē domi charitas misericordie tue
vt ab ōnib⁹ hic inuocātib⁹ nomen tuum
p̄tectiōis tue sentiat auxiliū p xpm̄ d. n.

**In die sancto Pasche: Ascensionis et
Penteco. ad alpsionē R.** Dñe apud te ē
fons vite allat: et in lūine tuo. **zc. Oro.**

Concede qm̄s ōm̄ipotēs deus: vt qui
festa Paschalia pagim⁹: celestibus desi-
derijs accensū: fontem vite sitiam⁹ xpm̄
dominū nostrū. **In die Ascensionis di**

cat

In die Nati: Christi.

cat: Festiuitatem Ascensionis pagim⁹.

In die Penthec. dicat. Qui solēnitatē
doni spūs sancti pagim⁹. **In die Nati:**

Christi ad Stationē &. Notū fecit dñs sa
lutare suū alla. **Oro.** Concede qñs om

nipotēs deus: vt nos vnigeniti tui no
ua p carnē natiuitas liberet: quos sub

pcti iugo vetusta seruit⁹ tenet: Qui tecū
viuit. **In die Purifi. ad Stationē &.** Post

partum virgo inuiolata permansisti ale
luia. **Ante sexagesimam. Oremus.**

O a dñe nobz quesum⁹ inuiolabilē fi
dei firmitatē: vt q vnigenitū tuum in tua

tecū gloria sempiternum in &tate nostri
corpis natū de Maria &gine cōfitemur

z a presentib⁹ liberemr aduersis: z man
surz gaudijs inseramr. Per eundē Chri

stū dominū nostrū. **In die Ascensionis**
dñi ad Stationē &. Dñs in celo alleluia

Oremus. Deus qui p ascensionē vni
geniti filij tui dñi nr̄i iesu christi mund⁹

letificare dignatus es: concede propi
ti⁹

Ad stationem:

v

ti: vt ea que petim⁹ obtineam⁹: z p^{ri}ma
atq; gaudia eterna possideam⁹ p eun-
dē christū dominum nostrum.

**In die
Pēteco. ad stationē versus.** Emitte spi-

ritū tuū. **Orem⁹.** Deus q̄ hodierna die
corda fideiū sancti spūs illustratiōe do-
cuisti: da nob; quesū⁹ in eodē spiritu rec-
ta sapere: z de eius sempiterna cōsolatiōe
semp gaudere p chrīm dominū nostrū.

Oratio p⁹ salue vsq; ad dñicā passionis

dñi. Pro te ge qm⁹ dñe fideles tuos sub-
sidijs pacis: z de beate Marie virginis
patrocinijs cōfidētes: a cūct; hostibus
z piculis nos redde securos. **Vel ista:**

Concede quesum⁹ omnipotēs Deus
fragilitati nostre presidium: vt q̄ s̄acte dei
genitric; vgin; marie memoriā agimus
intercessionis eius auxilio a nostr; inī-
quitatib; resurgā⁹: per.

**Post salue per
dñicas passiōis dñi iste dicunt collecte.**

Da nobis quesum⁹ dñe ita dñice passi-
on; sacramēta pagare: vt pctōz idulgē-

B

tiā

In die Pentecostes.

tiā consequi mereamr: p eundē christū.

Alia collecta. Interueniat p nobz que
sum⁹ dñe Jesu ch̄ie: nūc ⁊ in hora mor-
tz nostre apud tuam clementiā gloriosis-
sima virgo maria: cui⁹ sacratissimā ani-
mā in hora venerāde passiōis tue gla-
dius doloris ptrāsiuit: Qui uiuis ac re-

gnas **Pro pace collecta.** Deus a quo
sancta desideria: recta cōsilia: ⁊ iusta sūt
opa: da seruis tuis: illā quā mund⁹ non
pōt dare pacē: vt corda nostra manda-
tz tuis dedita: ⁊ hostiū sublata formidie
tpa sint tua ptectiōe tranqlla: per.

Contra paganos vers⁹. Exurgat deus. ⁊c. **vi**
Efunde dñe irā tuā in gentes que te nō
nouerunt: ⁊ in regna que te nō inuoca-
uerūt. **Oremus** Omnipotēs sempitne
deus: ⁊ in cuius manu sunt omniū pote-
states ⁊ omniū iura requeris: respice in
auxiliū christianoz: vt gentes pagano-
rū: que in sua feritate cōsumūt: dextera
tue potentie conterant: p ch̄i. dom. no.

Post

Ad stationem.

vi

Post exurge dñe. &. Peccauimus dñe
cū patribus nostris &c. **Oratio.** Deus q̄
culpa offenderis penitētia placar: pre
ces populi tui supplicāis respice ppi
ci: & flagella tue iracūdie q̄ p pccis no
stris meremur: clemēter auerte p chris
tū. **Pro serenitate &.** Ostēde nobz dñe
misericoz. **Del iste.** Lōuere dñe vsqz
quo **Oratio.** Ad te nos dñe clamātes e
xaudi: & aeris serenitatē nobz tribue su
plicātibz: vt qui iuste p pccis nostrz affli
gimr: misericordia tua pueniēte: clemē
tiā tuā sentiā p christū do. n. **Pro plu
uia &.** Dñs dabit benignitatem: & terra
nra. **Orē.** Deus in quo viuim⁹ sentim⁹
mouemur & sum⁹: pluuiā nobz tribue cō
gruentē: vt p sentibz subsidijs sufficiēter
adiuti: sempiternā fiduciā appetamus
Tempē pestilentie &. Saluū fac populū
tuū dñe & bñdic hereditati tue. **Orem⁹:**
Omnipotēs & misericors de⁹: q̄ nō mor
tē: sed penitentiā desideras pccōz: respi

B ij ce

Ad fontem.

ce ppici⁹ sup populū tuū: maiestati tue
tota deuotiōe subiectū: z ne nos furor
seuiens inueniat iracūdie tue flagella
a nobz clementer amoueat: z dextera
tue ppiciauōis custodias p chri. d. no.

Pro rege tpe belli &. Dñe saluū fac re-
gē nostrū. **Orē⁹.** Deus q̄ bella cōteris z
impugnatores in te sperantiū potētie
tue defensiōis expugnas: auxiliare q̄su-
m⁹ famlō tuo regi nō: populoq; sibi sū-
iecto: p q̄b⁹ misericordiā tuā supliciter
iploram⁹: vt te parcente remissionē pe-
catoz p̄cipiāt: z cūcta sibi aduersantia te
adiuuante supare valeant: per eūdem.

Ad fontē in die Pasce &. Dñe apud te
est fons. **Et iste vers⁹ hic seq̄tib⁹ alijs di-**
eb⁹ diciť. **Oratio:** Deus qui omnes in

Christo renatos: genus regiū z sacerdo-
tale fecisti: da nobis velle z posse q̄ p̄ci-
pis: vt populo ad eternitatem vocato:
vna sit fides mentiū: z pietas actionū: p
eundē chri. do. **Post chr̄is resurgēs &**

In

Modus baptisandi.

vñ.

In resurrectione tua Ebriste alleluia.
Et iste vsq; hic alijs dieb; sequitib; dicitur

Oratio. Eōcede quesum⁹ omnipotens
deus: vt q̄ dñice resurrectiōz solēnia co
lim⁹: innouatiōe tui spūs a morte anime
resurgam⁹ p̄ chri.do. **Ad fontē sc̄da fe**

ria Oratio. Deus q̄ credentes in te fō
tē baptisimat; inouasti: hāc renat; in cō
cōcede custodiā: vt nullo erroris icursu
gratiā tue bñdictiōis amittāt p̄ christū.

In redeūdo p̄ chrūs resurgēs Oratio

O cede quesum⁹ omnipotēs de⁹: vt q̄
pctōz nostrorū pōdere p̄mimur: a cun
ct; malis iminētib; p̄ hec festa pascalia
liberemur: p̄ christū. **Ad fontē feria t̄cia**

Oratio **O** cede quesum⁹ omnipotēs
deus: vt q̄ pascal; festiuitat; solēnia coli
m⁹: in tua sp̄ sanctificatione viuam⁹ p̄ cri
stū do.no. **In reditu post crūs 2c. Ora**

tio. **P** resta quesum⁹ omnipotēs deus
vt p̄ hec festa pascalia que colim⁹: in tua
sp̄ laude deuoti viuam⁹ p̄ christū domi

B iij

nū

Modus

nū nostrū. Cerimoniarū cantū seu officiū
um post victoriā habes in missali statim
post collectas descriptas ibi.

Sequitur ordo bñdicēdi z baptisandi
pueros. Postq̃ infās portat⁹ fuerit ad
baptisandū: sistant eū ante ecclesiā: z añ
om̃ia pquirant obstetrices z patrini si
infans domi nō erat baptisatus: si respō
derint: non tūc nō admittant plures du
obus ad tenēdū z ad leuand⁹ puerū de
fonte vt in catalogo. Quāuis de cognā
tione spirituali li. vi. Assistere tñ possint
plures ppter honestatē sed linteamen
nō tangāt nisi duo masculi z femina nō
tangent linteamē z tenentes puerū
atq; leuantes de sacro fonte efficiuntur
patres spūales pueri illi non astātes nō
z si infās ē masculus teneatur a mascu
lo: si femia teneat⁹ a femina z stet mascu
l⁹ a dexterā infāt⁹ femina vō ad sinistrā
puer ad occasū solis. Sacerdos stet ad
orientē: tandē p̃sbiter sufflet ter in faciē
pueri

baptisandi.

viii

pueri p modū crucis z faciat patrinz pu
erū nominare q̄ nominato p patrilos
incipiat exorcismum dicens.

Recede maledicte diabole ab
hac imagine dei increpatus
ab eo z da locū deo viuo z ve
ro. fac crucem in frōte pueri:
dic. Signū sc̄tē crucz dñi nr̄i iesu christi
in fron[✠]te tuā pono. fac crucē in pec
tore. Signū saluatoris domini nostri ie
su Christi in pe[✠]ctus tuum pono. **fac
crucem in fronte z in pectore: dicens**
Accipe signum sancte crucis tam in
fron[✠]te quam in cor[✠]de. Gume
fidē celestiu p̄ceptorū: talis esto mori
b: vt templū sancti sp̄ritus iam esse pos
sis. Ingressusq; vel ingressaq; ecclesiā
dei: euasisse te laqueos mortis: letus vl
leta agnosce: horresce idola: respue si
mulachra: cole deū patrē oīpotentē: et
iesum christū filiū eius. Qui viuit et reg
nat cū eo z sp̄ritu sancto in eterna seclā
imp̄ssi

Modus.

scloz. Amen. **Oremus.** Preces nras
quesum⁹ dñe clemēter exaudi: z hunc
vl hanc famulā tuā cruc⁺ dñice: cui⁹
imp̃ssiōe eū vel eā signam⁹ vtute custo-
di: vt magnitudinē glē tue rudimēta ser-
uans: p custodiā mādatorū tuoz ad re-
generatiōē gloriā puenire mereat. Per
eundem dominum nostrum. **Oremus**

Deus imortale p̃sidiū omni postu-
lanti: liberatio supplicū: pax ro-
gantiū: vita credentiū: resurrec-
ti o mortuoz. Te inuoco sup hūc famu-
lū tuū: q̃ baptisimi tui donū petens: eter-
nā cōsequi gratiā spiritali gñatiōe desi-
derat: accipe eū dñe. Et q̃a dignatus es
dicere: petite z accipiet: querite z inue-
niet: pulsate z aperiet vobis. Petēti igitur
p̃miū porrige: z ianuā p̃ade pulsanti:
vt ete ruā celestis lauacri bñdictionē
cōsecutus: pmissa tui regni munera pci-
piat. Per Christū dominū nostrū. **Tunc**
faciat nominari puez: z dicat. **Oremus**
vel

Om̃ipotēs sempiternē deus: pa-
ter dñi nostri iesu christi respice
re dignare sup hunc famulū tuū
vel hanc famulā tuam. **A** quē **vel** quā
ad rudimenta fidei vocare dignat⁹ es:
omnēq; cecitatem cordis ab eo **vel** ab
ea expelle. Disrūpe ōnes laqueos sa-
thane quib⁹ fuerat alligat⁹ **vel** alligata.
aperi ei doie ianuam pietatis tue: vt si-
gno sapiētie tue imbut⁹ **vt** imbuta ōniū
cupiditatū fectorib⁹ careat: ⁊ ad suauē
odorē preceptorū tuorū let⁹ **vt** leta tibi
in ecclesia tua deseruiat: ⁊ proficiat de
die in diē: vt idoneus vel idonea effici
at accedere ad gratiā baptismi tui per-
cepta medicina celesti: Per eundem
christū dominū nostrū. **Exorcism⁹ salis!**

Exorciso te creatura salis in
nomie dei patris **✠** ōnipotē-
tis. ⁊ i charitate dñi nostri ie-
su **✠** christi: ⁊ i virtute spūs **✠**
sancti. Exorciso te p deū **✠** viuū: p deū
E verum:

Modus

✠ verū: p̄ deū **✠** sanctū. q̄ te ad tutelā
humani generis p̄creauit: z pp̄lo veni
ētī. ad credulitatē p̄ seruos suos cōsecra
ri p̄cepit. Proinde rogam⁹ te dñe de⁹ n̄r
vt hec creatura salis ī noīe sc̄tē trīnī **✠**
tatis efficiat salutare sacramētū ad effu
gādū inimicū: quā tu dñe sc̄ti **✠**ficādo
sc̄tīfices: b̄nedicēdo b̄ndi **✠**cas: vt fi
at ōnib⁹ sumētib⁹ p̄fecta medicina p̄ma
nēs ī viscerib⁹ eorū: ī noīe dñī n̄rī iesu
xp̄i. Qui vētur⁹ ē iudicare viuos z mor
tuos z seculū p̄ ignē. Amē. **Pone sal in**
os ifālis **A.** Accipe salē sapiētīe: p̄ quē
propiciet tibi dominus ī vitam eternā
Amē **versus** pax tecum z cum sp̄ritu tu
o **oremus. Super vtrosque Oremus:**

Deus patrū nostroz: deus vniuer
se cōditor creature: te sup̄liciter
exoram⁹: vt hūc famulū tuū: **vel**
hanc famulā. **A.** respicere digneris p̄
picinis: et hoc primū pabulū salis gu
stātē nō diut⁹ esurire p̄mittas: q̄ minus
īpleat cibo celesti: quatin⁹ sit sēp spū fer

uēs spe gaudēs: nomī tuo sēp seruiēs: z
pduc eū *vl'* eā ad noue regenerationis
lauacrū: vt cum fidelib⁹ tuis pmissionū
tuarum eterna premia consequi mere
atur. Per christum. *Super masculos.*

Deus abraā: de⁹ isaac: *Orem⁹* de⁹
iacob: de⁹ q̄ famulo tuo moysi in
mōte sinai apparuisti: z filios isrl'
de terra egypti eduxisti: deputās eis ā
gelū pietatis tue: q̄ custodiret eos die
ac nocte: te q̄s dñe: vt mittere dignerz
sāctū āgelū tuū de celz: vt similr custodi
at z hūc famulū tuū. *A.* z pducatur eū ad
gratiam baptismi tui: Per christum.

*Super vtrosque dic et non dicitur o
remus. ita ad alias coniurationes:*

Ergo maledicte diabole recogno
sce sētēciā tuā: et da honorē deo
vivo et vero: da honorē iesu xpō
filio ei⁹: z spūi sctō paracletō: z recede
ab hoc famulo *vl'* ab hac famula dei *M.*
q̄a istū *vl'* istā sibi de⁹ z dñ⁹ nr̄ ies⁹ xp̄s ad
E ij suam

Modus.

suā sactā gratiā z bñdictionē fontēq̃ ba-
ptisimat̃ dono sue gratie vocare digna-
t̃ ē: z hoc signū sctē cruc̃: qđ nos fr̃o
ti dam⁹: tu maledicte diabole nūq̃ au-
deas violare: p̃ eūdē xpm̃ **sup masculos**

Audi maledicte sathana adiurat⁹
p̃ nomen eterni dei z saluator̃ nri
iesu xpi filij ei⁹: z cū tua vict⁹ iuidi-
a tremēs gemēsq̃ discede: nihil tibi sit
cōmune cū seruo dei iā celestia cogitātī
renūciaturo tī ac seclō tuo: et beate im-
mortalitati victuro. **D**a igit̃ honore ad-
ueniētī spūi sctō: q̃ ex sūma arce celi de-
scēdēs pturbat̃ fraudib⁹ tũz diuino fō-
te purgatū pect⁹: id ē sactificatū deo tē-
plū z habitaculū pficiat: vt ab oib⁹ peni-
t⁹ noxijs preteritor̃ criminū liberat⁹ hic
seru⁹ dei. **A.** gr̃as perēni deo referat sē-
p̃ z bñedicat nomē ei⁹ sactū ī secula secl̃
oz Amen. **E**rgo maledicte diabole re-

Ecog. **vt supra. Super masculos.**
Exorciso te in munde spūs ī noīe
patris

pa ✠ tr: z fi ✠ lū: z spūs ✠ sācti: vt ex-
as z recedas ab hoc famulo dei. **A.** Ip-
se enī tū ipat maledicte dānate: te dānan-
do q̄ pedib⁹ suz sup mare ābulauit z pe-
tro mergēti dexterā suā porrexit **E**rgo
maledicte diabole recognos. **vt supra**

Super femellas: **O**remus.
Eus celi. de⁹ terre: de⁹ āgelo
rū: de⁹ archāgelorū: de⁹ pro-
phetarū: de⁹ apłoz: de⁹ marti-
rū: de⁹ cōfesoꝝ: de⁹ virginū. de⁹. ōnium
bene viuētū: de⁹ cui oīs lingua cōfiteṛ: z
omne genu flectitur: celestiū: terrestriū
z infernoꝝ. Te iuoco dñe vt liberares ab
omnib⁹ malis hāc famulā tuā. **A.** z eā p-
ducere dignerz ad gratiā baptismi tui.
Per Christū dominū. **E**rgo maledicte
diabole recognos: **vt s̄. Sup femellas.**

Deus abraam: deus isaac: deus ia-
cob: deus q̄ trib⁹ israel de egypt-
tiaca seruitute liberaſti: z p moy-
sen famulū tñū de custodia mandatorū

E iij tuoz

Modus.

tuorū in deserto monuisti: et susannā de
falso crimine liberaſti: te ſupplex deprecor
dñe: vt liberaſ et hāc famulā tuā. **A.**
de poteſtate diaboli: et pducere eā dig-
neris ad gratiā baptiſmi tui. Per chri-
ſtū dōinū. **Argo maledicte diabole re-**
cognoſce viſ. **Super femellas.**

Exorcizo te imūde ſpūs: p pa-
trē et filiū: et ſpiritū ſā-
ctū: vt ex eas et recedas ab
hac famula dei. **A.** Ipſe enī
tibi imperat maledicte damnate: q̄ ce-
cū nato oculos aperuit: et quadriduanū
lazarū de monumēto ſuſcitauit. **Argo**
maledicte. viſ. Sup viroſq. **Orem⁹.**
Aternā ac mitiſſimā pietatē tuā depre-
cor dñe ſctē pater oīpotēs eterne deus
lumis et vitat⁹ auctor et cōditor: ſup hūc
famulū tuū: **vel hanc famulā tuā. A.** **O-**
ſtende ſtutē: vt digneris eū vlt eā illūi-
nare lumine intelligentie tue: mūda eū
vel eā et ſctifica: da ei ſciētā verā: vt dig-
nu

baptisandi:

xiiij.

nus **vel** digna efficiat accedere ad gratiā baptismi tui: teneat firmā spē: cōsiliū rectū: doctrinā sanctā: ut aptus sit **vel** apta ad p̄cipiēdū gratiā baptismi tui: per christū dominū nostrū: **Done manū su**

p puerū cū stola: signādo frontē infantis: et dic. Dñs vobiscum. Sequentia sancti

Euangelij secundum Mattheum: 23.

In illo tpe: Oblati sunt iesu paruuli: ut manus eis imponeret et oraret. Discipu

li aut increpabāt eos. Iesus aut ait illis

Sinite paruulos venire ad me: et nolite phibere eos. Amē dico vob: Taliū est

enī regnū celoz Et cū iposuisset ez man⁹ abijt ide. Deo gr̄as: **Depone manū et**

dic patrinis ut orēt Pat n̄r. Ave maria. et Credo. Interim fac lutum cum sputo

in manu sinistra: et dic super v̄roque

N Ecce lateat sathanas iminere tibi penas: iminere tū tormēta: iminē

tū diē iudicij: diē supplicij sēpiter

ni: diē quētur⁹ ē sicut cliban⁹ ardēs: in

quo

Modus.

Iti atq; vniuersi age'tur etern⁹ supueni
et iterit⁹: Proinde dānate atq; dānande
da honorē deo viuo z vero. da honorē
iesu xpo filio ei⁹ z spūi sctō pacletorū cu
i⁹ nos atq; virtute p̄cipio tū q̄cūq; es im
mūde spūs: vt ex eas z recedas ab hoc
famulo: **vl** ab hac famula dei. **¶** quem
vl q̄ hodie de⁹ z dñs noster ies⁹ christ⁹
ad suā sctā gratiā z benedictionē. fōtē
q; baptizmati dono sue grē vocare di
gnat⁹ ē vt fiat ei⁹ tēplū p aquā regenera
tionz in remissionē ōniū peccatorū. In
noie eiusdē dñi nostri iesu christi. **Qui**
vēturus ē. Tūc iingat pollicē vel idicē
sputo: z tāgat aurē infātis dextrā dicēs.
Affeta: quod ē ad apire. Dic tāge na
res cū luto: dicēs In odorē suauitatis
Tāge sinistrā auriculā infāt: dicēs Tu
aūt effugare diabole appropinqbit enī
iudiciū dei asperge aqua benedicta an
te fores ecclie infātē cū patrinis q̄ facto
da stolā in manū tenēt: infātē z introducē
od

baptisādi:

xliij

Introducendo puerū dic. **I**ngredere
bñdicte **vl'** bñdicta itēplū dei: vt habe-
as partē z societātē cum sāctz et electis
dei Amē: pax tecū z cū spū iuo. domin⁹
custodiat itroītū tuū et exitū tuū ex hoc
nūc z vsq; ī seculū. **Tunc Sacerdos va-**
dat ad fōtē: et iterī nudetur puer. Circa
fōtē sacerdos dicat. Nomine ē puer: Pa-
trini respōdeāt. vl' Sacerdos: a vel
A Abrenūcias sathane: Patrini respō:
Abrenuncio. Sacerdos dicat. Et oib⁹
operib⁹ ei⁹. Patrini dicant. Abrenūcio:
Iterū sacerdos dicat. Et oib⁹ pōpis ei⁹.
Respōdēt patrini. Abrenūcio. Postea
dicat. A Credis ī deū pa trē oīpotētē
creatorē celī z terre. Respōdēt patrini
credo. Iterū sacerdos. Credz ī iesū chri-
stū filiū ei⁹ vnicū dñm nostrū natū z pas-
sū. Respōdēt. Eredo Et sacerdos debet
iterrogare ter z patrini respōdere: tādē
Sacerdos. Credz ī spīritū sāctū: sāctā ec-
clesiā catholicā: scōz cōmunionem: re-
D missionē

Modus.

remissionē peccatorū: carnis resurrectionē:
et uitā eternā post mortē. Respōdēt. Cre
do. Tūc sacerdos iungat pollicē in oleū
catechuminoꝝ et unget puerū i pectore
et inter scapulas i modū crucis: dicens
A. Ego te linio oleo ✠ salutē ✠ i chri
sto iesu dñō nostro: vt habeas uitā eter
nā. Amē. Postea sacerdos tenēs puer
rū i manu dicat. Nomineꝝ puer Patrini
A sacerdos A. Vis baptisari. Respō
dēt patrini Volo. Tūc sacerdos bapti
set puerū fūdēs aquā ter sup caput ei⁹:
et dicat. Et ego te baptiso in noīe pa
tris et filij et spirit⁹ sancti. Amē. Faciat
patrinos i forte tenere puerū et eū digit⁹
duob⁹ aut tota manu tēgere Deinde un
gat puerū cū sacro chrismate i sūmitate
capitis i modū crucis dicens:
Deus oīpotēs pater dñi nostri
iesu christi: q̄ te regenerauit
ex aqua et spū s̄cto: q̄q̄ dedit
tū remissionē omniū peccatoꝝ tuoz. Hic
sacer

sacerdos faciat crucem cum crismate
 i uerice capitis pueri sup cerebrū indi-
 ce dicē ipse te li **✠** niat chrismate salu-
 ri eodē iesu christo dñō nostro: vt ha-
 beas vitā eternā. Amē. **Et patrinis ad-**
huc ifātē ita tenētib⁹: dādo ifāti mitram
dicat. A. Accipe vestē cādīdā sātā z i-
maculatā: quā pferas ante tribunal do-
mini nrī iesu christi: vt habeas vitā eter-
nā. Amē. Tūc leuet puer de fōte et pa-
trin⁹ a fonte abeūtib⁹ cū ifāte sacerdos
lauet man⁹ supra fontē sale. Postea po-
nat cādelā ardētē i dexterā manū infāt⁹:
dicat. A. Accipe lāpadē ardētē z irre-
prehēsilē z iextiguibilē z custodi ba-
pūsmū tnū: vt cū dñs ad nuptias vene-
rit. possis ei occurrere vna cū sātis in
aula celesti: vt habeas vitā z sis bñedi-
ct⁹ i secula seculorū. Amē dñs vobiscum

Et cū spiritu tuo. Initium sancte
uangelij secundum Iohannem.

A pñcipio erat verbū: z verbum

Deū erat

Modus:

erat apud deū: et de⁹ erat verbū. **H**oc e-
rat ī prīcipio apud deū. **O**īa p ipsū fa-
cta sūt: et sine ipso factū ē nīl. **Q**uod fa-
ctū ē ī ipso vita erat: et vita erat lux ho-
minū: et lux ī tenebris lucet: et tenebre
eā nō cōprehenderūt. **F**uit hō missus a
deo: cui nomē erat iohānes. **I**c venit
ī testimoniū: vt testimoniū phiberet de
lumine: vt oēs crederēt p illū. **N**ō erat
ille lux: sed vt testimonium perhiberet
de lumie. **E**rat lux vera: que illuminat
oēm hominē veniētē ī hūc mūdum. **I**n
mūdo erat: et mūd⁹ p ipsū fact⁹ est: et mū-
d⁹ eū nō cognouit. **I**n propria venit: et
sui eū non receperūt. **Q**uotquod aut re-
ceperūt eū: dedit e⁹ potestātē filios dei
fieri h⁹ q credūt ī noīe ei⁹. **Q**ui nō ex sã
guinib⁹: neq ex volūtate carnis: neq
ex volūtate viri: sed ex deo nati sūt: et ver-
bū caro factū ē: et habitauit ī nob⁹. **E**t vi-
dim⁹ gloriā ei⁹: gloriā q̃si vnigeniti a pa-
tre. **P**lenū gratia et veritate. **D**eo grati-

as. **P**one euāgelium sup' faciem ifātis.
quasi ad osculādū: z dic. Et benedictio

dei patr: ✠ z filij: ✠ z spīrit⁹ s̄cti ✠ de
scēdat sup hūc ifātē z maneat sēp. Amē.

Istud euāgeliū nō ē de essentia baptis-
mi sed poti⁹ ex deuotiōe z cōsuetudine
laudabili solet nō omitti. **F**orma baptisā

di cōditional: **H**. Si es baptisat⁹ non
te rebaptiso: s; si nōdū baptisat⁹: ego ba-
ptiso te ī noīe p̄ris: z filij: et spūs sancti.

Amē. **I**stē ordo ad baptisādū ifirmū pu-
erū: si tīmet ne expiraret ifra exorcismū

primo īsuflet ī faciē pueri z dicat ex īm-
mūde spūs z da locū adueniēti spūi san-
cto paracleto. **D**eide īponāt ei nomē et

dicat. **A**. Accipe signaculū dei patr: ōnī
potēt: z filij z spūs s̄cti **V**ers⁹ **A**d iudicium

nostrū ī noīe dñi Qui fecit celū z terrā. **O**remus

Medelā tuā deprecor dñe s̄ctē p̄r ō-
nīpotēs eterne de⁹: q̄ subuenz īn-
periculz et necessitatib⁹: q̄ tēpe-
ras flagella dñi verberas. **T**e ergō domi-

D iij

ne.

Modus.

ne suplices deprecamur: vt hūc famu-
lū tuū: **vi** hāc famulam tuā. **A** eruas ab
hac iualitudine: vt nō preualeat inimi-
c⁹ vsq; ad aīe tētationē. Et sicut i iob ter-
minū ei pone: ne inimic⁹ de aīa ista sine
redēptiōe baptisimatꝝ icipiat triūphare
Differ dñe exitū mortꝝ: z extēde spaci-
um vite ac releua quē pducas ad grati-
ā baptisimi tui. Per xp̄m. **Posita manu**
sup caput is̄atꝝ dic Pat noster. aue mari-
a. Credo **Postea dicas** Nec te lateat sa-
thanas. **Tūc tange puerū cum sputo vt**
mortꝝ est. Benedictio fōrtꝝ in necessitate

Exaudi nos q̄s dñe de⁹ op̄s: z i hu-
i⁹ aq̄ sbaz imisce tuā virtutē vt ab-
luēd⁹ **vi** abluēda p eā sanitatē sil' z
eternā vitam mereatur. Per xp̄z. Amen
Exorcismus aque pro cathecuminis.

Exorciso te creatura aq̄ i noīe
dei pa **✠** trz oīpotētꝝ: z i chari-
tate iesu xp̄i fi **✠** lū ei⁹: z in vir-
tute spūs **✠** sc̄i. Exorciso te o-
nis.

oīs virt⁹ aduersarij: oīs icursio diaboli.
 z ōne fātaſma ſathane: eradicare z effu
 gare ab hac creatura aq̃: vt fiat fons ſa
 liēt⁹ i vitā eternā: vt cū i ea baptizat⁹ **vel**
 baptizata fuerit hic famul⁹ **¶** hec famu
 la dñi: fiat tēplū dei viui: z spūs sc̃tūs ha
 bitet i eo i remissionē ōniū pctōz In no
 mine dñi **✠** iesu xpī. q̃ vētur⁹ ē iudicare
 viuos z mortuos z sc̃l p̃ ignē. Am̃. **Tūc**
baptizet puer more solito: vt s̃ **Ordo ad**
baptizādū plures pueros simul vtriusq̃
q̃ sex⁹ et primo iterogādo de nominib⁹
singulorum insuſlet in fatiē cuiuslibet
modū crucis dicens Recede immūde
 spūs. et da locū aduenienti spiritui san
 cto da honorem deo viuo et vero. **faci**
at crucē in frōtib⁹ et pectorib⁹ singuloz
dicens in singulari ad quēlibet Accipe
 signaculū christi tā in frōte **✠** quā in **✠**
 corde. Summe fidē celestīū p̃ceptorū
 tales estote morib⁹ vt tēplū dei iam esse
 possit enasisse q̃ vos laq̃eo diaboli leti
 Ag

Modus:

Agnoscite. horrescite idola: respuite simulachra Colite deū patrē dīpotētē: Et Iesū Christū filiū eius. Qui cū eodem deo patre viuit ⁊ regnat in vnitate spūs sācti de⁹: p oīa secula seculorū Amē **℞.**
Dñs vobiscum. Et cum spū tuo. **Orem⁹**

Omnipotēs sempitēre deus pater dñi nrī iesu xpī respicere dignare sup hos fideles tuos: quos ad rudimēta fidei vocare dignat⁹ es: Omne cord⁹ cecitatē ab eis repelle: Dirumpe ōnes laqueos sathāe q̄b⁹ fuerāt alligatī Api eis dñe manū pietat⁹ tue: vt signo sapiētie tue ibutī: omniū cupiditatū fetorib⁹ careāt. ⁊ ad suauē odorē preceptorū tuorū leti in ecclesia tua tīdeseruiāt: ⁊ pficiāt de die in diē: vt idonei efficiāt accedere ad grām baptisimi tui: percepta medicina celesti. **Deū dē cr: do: no: Aē.**

Exorcisa sal si nō habes Exorciso te creatura sal⁹. **vt s. Post h pone paz sal⁹ in os cuiuslib itāz dicēs ad quēlib seorsū:**
Accipe

Accipe salē sapiētie p quē ppiciat^r sitti
bi dñs in vitā eternā Amē. Pax tecum
Et cum spiritu tuo

Oremus

Deus patz nostroz: deus vniuerse
cōditor creature te suplices exo-
ram^r vt hos fideles tuos respice-
re digneris ppitius vt hēc p̄m pabulū sa-
lis gustātes: nō diuti^r esurire pmittas q̄
min^r cibo repleant^r celesti: quatinus sūt
spū feruētes spe gaudētes nomī tuo ser-
uīētes pduc eos ad noue regeneratiōz
lauacrū vt cū fidelib^r tuz pmissionū tua-
rū eterna p̄mia cōseq̄ mereant^r p christū
dominum nostrum Amen: **Oremus.**

Deus Abraā: de^r Isaac: de^r Jacōb
de^r qui moisi famulo tuo in mōte
sinai apparuisti: et filios israel de
terra egipti eduxisti deputās e^r angelū
pietatis tue: q̄ custodiret eos die ac no-
cte. Te q̄sum^r dñe vt mittere digner^r s̄a
ctū āgelū tuū vt similiter custodiat hos fi-
deles tuos. **A. et A.** .z perducatur eos ad
E grām

modus

gratiā baptis̃mi tui p̃ christū dominū no-
strū Amen. **E**rg̃ maledicte diabole re-
cognosce sētē ciā tuā z da honorem deo
vīuo z vero: da honorē iesu christo filio
ei⁹ z spūi s̃cto z recede ab his fidelibus
dei. **A** et **A**. q̃a istos sibi de⁹ z domin⁹ nr̃
ies⁹ chr̃⁹ ad suā s̃ctā grām z b̃ndictionē
fōtēq̃ baptis̃matz dono spūs s̃cti voca-
re dignat⁹ ē: z hoc signū sctē cruc̃ **Cum**
pollice fac crucē **In frōtibus sigulo**
rū qđ nos in frōtib⁹ eoz dam⁹. Tu ma-
ledicte diabole nūq̃ audeas violare p̃
eūdē christū do. nostz. Amen. **Oremus**

A E⁹ imortale gaudiū ōniū postulan-
tiū liberatio supplicātiū pax rogā-
ciū: vita credētiū: resurrectio mor-
tuoꝝ te iū oco sēp hos fideles tuos **A**.
z **A** q̃ baptis̃mi tui donū petētes eternā
cōseq̃ grām spiritali regenerāi ōe deli-
derāt. Accipe eos domie q̃ dignatus es
dicere: petite z accipietz: querite z inue-
nietz: pulsate z aperiet vobz: petentibus
itaq̃

baptisandi

rix

itaq; p̄miū porriget: et ianuā p̄ade pulsā
tib⁹ vt eternā celestz lauacri bñdictionē
cōsequuti p̄missa tui munerz regna per
cipiant p̄ xp̄m dñm nr̄m. **A. Cōiuratio:**

Arg̃ maledicte diabole **vt s̄. Expulsio:**

Exorciso te maledicte spiritus in no
mine pa **✠** trz: z fi **✠** lū: z spirit⁹ **✠**
sācti vt ex eas et recedas ab hz fi
delib⁹ dei: **Az A.** Ipse em̄ tūperat ma
ledicte atq; dānate q̄ siccz pedib⁹ supra
mare ābulauit z petro mergēti dexterā
porrexīt **A**rg̃ maledicte **vt sup̄. Orem⁹**

Eternā ac mitissimā pietatē tuā dep̄
cor domie sācte p̄r ōps eterne de
us q̄ es auctor luminis et veritatiz
vt sup̄ hos famulos tuos **Aet A.** Bene
✠ dictiōz tuā largitatē infūdas z digne
rz eos illūinā lumie itelligētie tue: mū
da eos z sāctifica: z da ez sciētā verā: vt
digni efficiāt accedere ad grām baptis
mi tui teneāt sp̄e firmā: consiliū rectum:
doctrinā sāctā: vt apti sit ad percipiendā

E ij grām

Modus

grām baptisimi tui p̄ christū dominū no-
strū Amē. **faciāt crucē in frōtib⁹ ⁊ pecto**
re sigulox dicēs domin⁹ vobiscū: et cum
sp̄u tuo. Sequētia s̄acti euāgelij secūdū
matheū: In illo tēpore oblati sūt Jesu
paruuli. vt s̄. Et post hoc moneat astan
tes orare p̄r noster: Ave mari. Credo: ⁊
jol⁹ etigoret postea dicat. Nec te lateat
sathanas vt s̄. Et postea fac lutū ex spu
to ⁊ puluere in manu sinistra ⁊ ifāt cui⁹
libet seorsū liniare vrimo dextrā aurem
dicēs ad quē libet: Effeta qđ ē aperire
Tāge nares luto in odorem suauitatis
Tāge aurē sinistra. tu autē effugare dia
bole a p̄p̄iquabit em̄ iudiciū dei. Asp
gat pueros ⁊ inducat ad eclesiā dicens
Ingredimini in eclesiā dei vt mereami
cōputari iter filios dei in nomie dei pa
tr̄ ⁊ fi. Ij ⁊ spirit⁹ s̄acti am̄. Parte
cū et cū spū tuo. Tandem circa fontem
interroget vnum post alium vt supra ce
tera omnia ad quemlibet fauendo. Se
quūtur

baptisandi.

Sequuntur informationes quas plebani et eorum vices gerentes docere sepius debent parochianos circa infirmos infantes obseruare. Si infans est infirmus ita quod dubitatur de eo quod possit deferre viuus ad ecclesiam ad baptisandum: tunc informetur homines utriusque sexus in predicationibus et extra quod obstetrix vel aliqua alia mulier siue masculus puerum infirmum baptiset sine aliqua mora: aqua benedicta si eam habet: vel simpliciter aqua caput pueri perfundendo: dicendo ista verba et non alia: **vcz Ego te baptizo in nomine patris et filii: et spiritus sancti: Amen.** Et nihil aliud addat ad ista verba nec nomen imponat puero et saltem semel eadem verba dicat. Aquam tamen siue semel siue ter in caput pueri fundere potest: ubi autem non potest haberi persona extranea que puerum baptisaret. et est tanta necessitas: quia timeatur de morte pueri: tunc poterit per vel ipsa mater pueri puerum modo premissis baptisare unde siue vir: mulier: siue clericus

E iij

ordinatus

Modus

ordinat⁹ siue nō fidelis z infidelis in ne-
cessitate p̄t baptisare: dūmodo habeat i-
tentionē baptisādi z seruet debitā formā
ecclesie. Informatio de infatib⁹ cū q̄bus
m̄res laborāt in partu. Si m̄ler laborat
in partu et tūmet de morte pueri ne mori-
at p̄pter difficilē egressū i formēt paro-
chiani vt tales pueri p̄ obstetricem: aut
aliquā aliā mulierē: v̄l etiā virum in illo
mēbro quod apparet extra vterū bapti-
sēt siue fuerit capud siue man⁹: siue pes
v̄t illud mēbrū aqua p̄fūdēdo: z dicen-
do formā baptisimi. sc̄z ego te baptiso in
nōie p̄ris: z filiū: z sp̄rit⁹: s̄cti Amē. et si
postea talz puer nat⁹ fuerit et supuixerit
tūc sub forma cōdicionali p̄ p̄biterū ba-
ptisabitur. v̄t Si es baptisat⁹ nō te re-
baptiso Sed si nō es baptisat⁹ ego te ba-
ptiso in noie patr⁹: z filiū z sp̄s s̄cti amē
Informatio de infatib⁹ per obstetrices z
alios quoscūq̄ sclares in egritudine v̄l
difficultate p̄t baptisatos postq̄ supui-
xerit.

xerūt Postq̃ isātes i egritudine vel difi-
 cultate pt⁹ ita vt premissū ē baptisati su-
 puiūt: et ab egritudine vel difficultate
 part⁹ liberātur: tūc tales debēt ad ecle-
 siā defferri ad presbiterū parochialem
 vel vicariū: veniātq; et obstetrix vel ille
 aut illa cū eo q̃ puerū baptisauit vel illi
 q̃ presētes fuerūt: iterrogetq; eos p̃s-
 biter si idē puer baptisat⁹ ē z si respōde-
 rit qd sit baptisat⁹ Tūc iterroget p̃s biter
 primo q̃s ipsū baptisauit. **S**cdo q̃b⁹ ver-
 bz. **T**ertio si aqua ē pfus⁹ circa baptis-
 mū talē. Et si ex duob⁹ testib⁹ fide dignis
 siue ex vno iuenerit puerū baptisatū ēē
 p̃ illa vba esētiaia ego te baptiso in no-
 mine patris z filij z spiritus sancti. amen:
 z aqua esse pfusū tūc non erit opus ipsū
 puerū rebaptisare s; solū exorcismos z
 catecismos dicat icipiēdo a p̃icipio vcz
 Recede maledicte p̃ oīa vsq; ad finem
 et vngat puer oīes iacros et crimate p̃-
 ut i agēda sup̃ patet solū omittat forma
 baptismit

Modus

baptismi illa: Ego te baptiso ꝛc. que iam
fuit dicta p obstetricē vel baptisante: q̄a
iā facta est fides de ea p testes si nō esset
dubiū q̄a testes nō cōcordant in toto in
forma verborū baptismi expressa v̄l in p-
fusione aque: v̄l q̄a nisi vnus testificatur
et dicit verba protulisse q̄ nō sūt de for-
ma baptismi: v̄l omisit aq̄ puerū pfūdere
ita quod dubitat si puer est recte bapti-
sat⁹ v̄l nō: tūc ad maiore caūtelā presbi-
ter dicto exorcismo et catecismo et fact⁹
unctionib⁹ debet illā formam baptismi
cōditionaliter pfūdēdo puerū aqua di-
cat. Si es baptisat⁹ nō te rebaptiso: sed
si nō ē baptisat⁹ ego te baptiso in nomie
patr⁹: ꝛ filij. ꝛ spūs s̄acti Amē. **De pueri**
expositici⁹ inuēt⁹ Si puer expositus in-
uenit et nesciatur an sit baptisatus vel
nō q̄a nulla signa baptismi apparēt tūc
talis puer baptiset cōditionaliter pro-
pter maiore certitudinē v̄cꝛ. Si es ba-
ptisat⁹ nō te rebaptiso Sed si nō es ba-
ptisat⁹

ptisat? Ego te baptiso in nomine patrꝝ: z
 filiꝝ: z spiriꝝ s̄cū: amē. Et supra eū dicā-
 tur exorcismi z cathēcismi alieqꝫ vncio-
 nes fiant more solito: p̄terqꝫ qđ baptiset
 sub cōditione vt p̄us: *De Puerꝝ Jude-*
oz scitarꝝ aut Turcoꝝ baptisādꝫ Judeo
 rū scitarū aut Turcoꝝ ifātes: q̄ pedibus
 ire nō possūt ad sacrū baptisma suscipi-
 ēdum cū volūt baptisari portenē sicut i-
 fantes christianoz. Et omnes exorcismi
 z ceremonie circa baptismationē eoz ob-
 seruētur: put seruātur circa ifātes cris-
 tianoz: Si aut sūt adulti: tūc addiscētes
 z sciētes: priº orationē dominicā saluta-
 tionē virginꝫ Marie: simbolū et decem
 precepta: Veniāt postea ipsimet ad ba-
 ptismū z stēt nudꝫ pedibꝫ ante fores ec-
 clesie Et dū cathēcifātur: stēt cōposite z
 honeste: Absolutoqꝫ cathēcismo iro-
 ducātur in ecclesiā: Introductiqꝫ depo-
 nāt ōnia vestimēta: saltē Camisias lon-
 gas post gēua iduātur: z cigulꝫ p̄cigā-

Modus:

tur vsq; ad cingulū: flectātq; genua cir-
ca fontē capite discooperto: et ita nudi
manib⁹ cōpositis et iūctis reuerēter respō-
deāt: soli pro se iterogationib⁹ p̄sbyteri
ipsū baptisāt. **A**brenūcias sathane et
tādē et ad articulos fidei sigillatim eos
credūt: Postea iniūgant in locū cōsuetū
put et cristiani et oīa alia circa eos fiāt q̄
fieri cōsueuerūt circa cristianos et aqua
bñdicta pfundātur ita flectētes: ita qd
madidi fiāt in capite. **Q**uid faciēdū sit: si
nasciūt monstrū: Respōdet qd aut certū
ē esse ibi duas animas rationales: aut
nō certū ē: aut esse duas animas si sunt
duo capita: duo colla: et duo pectora: q̄a
erūt p cōsequēs duo corda et sic debent
baptisari vt duo sigillatim quēlibet bapti-
sādo: dicēdo supra quēlibet: Ego te ba-
ptiso: in nomine patris: et filij: et spirit⁹ s̄c-
ti: Amē. Si vero dubiū ē utrū sint due
anime Tūc p̄mo baptisād⁹ est vnus ist⁹
verb⁹: Ego te baptiso in nomine patris:
et

et filiū: et spiritus sancti: Amē Postea po-
 test aliter baptisari sub cōditione sic: Si
 es baptisat⁹ nō te rebaptiso sed si nō es
 baptisat⁹ Ego te baptiso in noīe patris:
 ⁊ filiū: et spirit⁹ s̄cti: Amen. **Modus et**
forma circa baptismum Ruthenoz: cum
 interrogationib⁹ q̄ p̄mitti debēt p̄missio
 catechismo et exorcismo more cōsuetō q̄
 omnia de necessitate debēt fieri ⁊ serua-
 ri qm̄ rutheni baptismo sua illa nō p̄mit-
 tūt. Deinde circa fōtē p̄missis cōsuet⁹ iter-
 rogaionibus circa articulos fidei ipso
 met Rutheno Respōdēte p̄ presbiterū
 subiūgat **Q** redis in spiritum s̄ctū: **Re-**
spōdeāt credo. **Q** redis eū p̄cedere a
 patre ⁊ filio: ⁊ equalē esse filio: **Respō-**
deāt credo: cred⁹ ecclesiā catholicā eē
 s̄ctā cui⁹ caput est Papa roman⁹: ⁊ ex-
 tra quā nemo potest saluari: **Respōde-**
āt credo: cred⁹ talē esse cristianoꝝ in ec-
 clesia s̄cta vnionē et cōmunionē quod
 vni⁹ merita cedūt in cōmodū cōmune:

Modus

ōniū dūmō fuerit sine peccato mortali:
Respōdeāt credo: credz animas cristi-
anoz añ diē iudiciū posse videre diuinā
essēciā z habere vitā eternā: et q̄ in p̄sēu
nō satz fecerūt purgatoriū pena expiari
Respōdeat: credo. Istos em̄ articulos
Greeci negāt. *Ideo iterogādi sūt de eis*
Postea papientur tali forma cōdicio-
nali: A si es baptisat⁹ ego te nō rebapti-
so et si nō es baptisat⁹: *A* ego te baptiso
in nomine patrz: z filij: z sp̄rit⁹ s̄cti amē
cetera ōnia fiāt more cōsuetō z p̄mittāt
nō redire ad ritū grecoz seu rutenorū.
Ordo benedictionz Mulierz post par-
tum in domo sacerdos dicat in ingressu:
versus pax huic domui z ōnib⁹ habitā-
tib⁹ in ea *vers⁹* Adiutoriū nostrū in noīe
domini: *p̄s* Laudate pueri dominū: *p̄s*
Beati ōnes q̄ timēt: *p̄s* Deus miserere
nostri: *ñ:* Anima mea illi viuet: Et semē
meū seruiet ipsi. *Ik̄irie eleysō Ēre Ik̄irie*
p̄r n̄r. Ave Maria et nenos ñ. saluā fac
ancilā

ultimo

âcîlâ tuâ sperâtē in te de⁹ me⁹ *R.* Adite ei
auxiliū de sâcto et de siō tuere eā *R.* Esto
ei tur⁹ fortitudin⁹ A facie inimici *R.* Do
mine exaudi *R.* Dominus vobiscum: et

cum spiritu tuo.

Oremus.

*O*mine sâcte pater ōnipotēs eter
ne de⁹ q̄ bñedic tionis tue gratiā
egr⁹ infūdēdo corporib⁹ facturā tuam
multiplici pietate custod⁹: ad iuocat io
nē nomin⁹ tui sancti benignus assiste: vt
hâc famulâ tuâ: dextera tue virtutis tue
arz: potestate cōfirmes: signaculo sâcte
cru⁺ cis bñdicas: atq; tue ecclesie ⁊ sâ
ctis altari⁹ eā feliciter restituas p̄ dñm
no. Jesū christū

*Asp gat aqua benedi
cta. De tēporib⁹ cōtrahēdi matrimonia
⁊ copulādi.*

Nota qd q̄muis sponsalia et
matrimoniū quod fit solo cōsēsu ōni tpe
eciā quadragesimali contrahi possit: vt
est glo: not: xxxiiij. q. iiij. hinc eciā in tra
ductio vxor⁹: nupciarū solemnitas: et
carnal⁹ copula p̄hibētur h⁹ tēporibus

§

iiij

feriat⁹

Modus.

feriatis **primo** a primis vesperis aduēt⁹
dnī vsq; ad octauā epī; **Secundo** Acō-
pletorio sabbati septuagesime: vsq; ad
octauā pasce iclusiuē. **Tercio:** a sabba-
to dominice: rogacionū vsq; ad octauā
pētecostes inclusiuē: Alijs vō iporib⁹ p
totū ānū: a p̄dict⁹ licite cōtrahūt⁹ ma-
trimonia solenniter: versus de hoc.

Aduēt⁹ octaua Epī septuages octaua
domini phanie sima pasce

Aspiciēs veterē circū quasi

Auffert cōcedit negat indulget

Rogationes sacre Tri- Et quāuis de iu-
nitat⁹ re a dominica septu-

Roga benedicta agesime phibeāt⁹

phi dat cōtra matrimonia solēnit⁹

bet bere matri cōtrahi et traduci

moniū tñ ex dispēsatione

et indulto speciali sc̄tissimi domini leo-
nis diuina prouidētia pape decimi in

Regno polonie idultū est ōnib⁹ matri-
monia solēniter cōtrahere: Ab octaua

epiphaniarū

epiphaniaz p totū tēpus septuagesime
sexagesime vsqz ad diē cinerū absqz qui
buscumqz indultz: ordinariorū bānz tñ
more consueto trib⁹ vicib⁹ in festz dieb⁹
pmissz

Introducūo mulierz post copu-

lā Sacerdos suppiliciat⁹ z stolat⁹ añ fo
re secclesie stans dicat: Adiutoriū nr̄m
in nomine domini Qui fecit celū et ter-

rā. **p̄s** Deus misereatur nostri et bene-

dicat nobz: illuminet vultum suum sup

nos et misereatur nostri Ut cognosca-

mus in terra viam tuam in omnibus gē

tibus salutare tuū: Confiteantur popu-

lī deus confiteantur populi omnes Le

tentur et exultēt gētes quoniā iudicas

populos in equitate et gentes in terra

dirigis: Confiteantur tibi populi deus:

Confiteantur tibi populi ōnes terra de

dit fructū suum Benedicat nos de⁹ de⁹

noster benedicat nos deus et metuant

eum omnes fines terre: Gloria patri z

filio et spiritui sancto: Sicut erat. **Kirie**

eleyiō

Modus:

eleyson chře. Kirie: p̄r n̄r Ave Maria z
nenos iducas & Saluā fac famulam tu
am Deus meus sperātem in te & Nihil
pficiat inimicus in ea: z filius iniquitatis
nō apponat nocere ei & Mitte ei auxili
um de sancto Et de syon tuere eā: & Esto
ei domine turis fortitudinis a facie ini
mici. Domine exaudi orationē meam:
Dominus vobiscum: Et cum: **Oremus**

Quesumus domine deus noster di
gneris bene **✠**dicere hanc muli
erem ingredientem in tēplū san
ctum tuum tibi seruiētem: et custodi e
am ab huius seculi aduersitate da ei p
positū mētis et corporis vt tibi exhibe
at pudiciam p: L: d. n. Amē. **Tūc asp
gatur aqua benedicta et data ei Stola
in manū dextrā inducat in ecclesiam di
cens: Ingredere in templum dei sine
macula: et sine omni impedimēto satha
ne ad dominum nostrum Iesū Christū:
vt habeas vitam eternam: z viuas cum
eo**

Ordo ad cōmunicandū infirmū: xxvj
eo in secula seculorū Amen. Dñs custo
diat introitū tuū z exitū tuū: ex hoc nūc z
vsq; in seculū. Pax tecū. Et cum spū tuo.
Sed tpe interdicti nō introducat mulier
cū stola nec aspgat aqua bñdicta: nec sa
cerdos dicat aliq; orationē: Alias vio
laretur interdictū: sed sacerdos saltē
ad mulierē exeat sine stola: z mulier p
sente sacerdote etiā intret z oret: postea
poterit osculari reliquias: demū etiā
portet ei liber ad osculandū. Ordo ad
cōmunicandū infirmū. Sacerdos re
q̃sit⁹ ex parte infirmi p cōfessione z sa
cra cōmunionē: statim omnib⁹ dimissis
orōnib⁹: missa: p̃dicauōe: z q̃buscūq; ac
tib⁹ recipiat reuerēter corp⁹ dñi nostri
Jesu Christi induit⁹ sup̃piliū z stolat⁹:
lumie p̃cedente: pulsata cāpana eat in
domū infirmi habēs secū in pixide ali
q̃t hostias cōsecratas: orās in via psal
mū: Misere mei de⁹: zc. Lūq; puenē
rit ad domum infirmi dicat: **in ingreſſu**

D

Pax

Ad cōmunicandū

Pax huic domui: et oīb⁹ habitātib⁹ i ea.
Deinde semorū omnib⁹ audiat cōfessi
onē i firmi: i ducat ad cōtritiōē et absol
uat: vlt si iā p⁹ fuit cōfessus: gñalem cō
fessionē cū eo dicat: penitētiā tñ nō in
iūgat: nisi talē qualē statim explere possit
innotescere tñ debet penitentiā: qualē
p pētis suis ei imponere deberet: iniū
gatq; vt si et quāp mū cōualuerit ad ipsū
cōfessorē p susceptiōē penitētie debite
p pētis redeat. **Nō nota:** Quod si in ar
ticulo mortis excoīcat⁹ q̄cūq; si nō pōt adi
re excōmunicatorē: pōt a simplici ab
solui sacerdote: et sacramento eucharis
tie cōmunicari: et ecclesiastica sepultu
ra gaudebit. **Immo fortius** in articulo
mortis q̄libet simplex sacerdos pōt ab
soluere a q̄cūq; pctō quātūcūq; enor
mi et casu q̄ talis euaderet piculū mortis
nō erit necesse āplius se representāre
Episcopo in illis casib⁹ absoluiis: q̄a so
lū repit iure cautū: vt q̄ teneatur p eua
sionē

stonē piculū se reſſentare ſupiori niſi in
cēſura excōmunicatiō: vt in calo eodē
de ſentēcijs li. vi. Siſ tñ cauus: q̄a qñ
pōt haberi copia Ep̄i cōmode: nō debz
ſe ſimplex ſacerdos: etiā in articulo mor
tiz intrōmittere de caſib⁹ reſeruat⁹ ſecū
dū Innocentiū. **Unde articulu⁹ mortis**
dicitur: Nō ſolū piculū mort⁹ ppter in
firmitatē: ſed etiā piculū q̄d cūq̄ viciū
mortis: puta quia q̄d timet hoſtē vl⁹ p̄do
nē: vel crudelitātē homin⁹ potēt⁹: vel ſi
eſſet trāſiit⁹ p loca piculoſa: vel vadit
ad bellū. Adē de eo q̄ tenet in vinculis
aut aſcendit mare: talib⁹ tñ impedimē
tis ceſſantib⁹ reſſentet ſe illi a quo fue
rat abſoluēd⁹: mandatū ei⁹ ſup hoc hūi
liter recepturus. **Atē mulieres pregnan**
tes ſi ſunt debiles ⁊ ſi grauiter pariūt ⁊
ſint in periculo: ⁊ nō poteſt haberi cō
mode licentiā Ep̄i pōt etiā a q̄cūq̄ ab
ſolui a ſententijs excōmunicatiōnū: et
pctis quantūcūq̄ grauibus: q̄a pōt ac

¶ ij **cidere**

Ordo

cidere in pūcto qđ nō puenit in anno.
Lautus tñ sit cōfessor circa egrotū abso-
lutionē in articulo mortis cōstitutū: z p-
serti quo ad satisfactionē: qđ si infirm⁹
sit vsurari⁹ manifestus vel raptor. ꝛc. vñ
sententia canonū vel hominis innoda-
tus: z tūc sacerdos accipiat ab eo cauti-
onē fideiussoriā: vel pignoraticiā: vñ sal-
tīm pmissoriā: qđ infra mēsis spaciū post
suā cōualescētiā veluti stare iuri ad sa-
tis faciendū omnib⁹ ab eo lesis: Si ho-
e vira decesserit qđ velit omnia bona
que reliquerit obligata fore satisfacio-
ni qđcūq. Qui si cessante piculo se non
reputāt illi a quo debeat absolui reinci-
dit in pōrē excōmunicationē: z hoc si fu-
it excōmunicat⁹ p manifesta offensa in
aliquē: aut vbi expense vñ satisfactio dā-
ni soluēda sunt: nō absoluat nisi p̄us sa-
tisfaciat si pōr: qđ peccat cōfessor si talē
absoluit z satisfacere tenebit lesis. Si
autē emendā facere z prestare nō pōr:
recipiat

ad' cōmunicandū ifirmū. xxviii
recipiat ab eo cautio idonea qd' satis-
faciat cū ad pinguiorē fortunā puene-
rit: q̄ si p̄stare nō pōt saltim p̄stet tutato-
riā: absolutio em̄ in tali casu nulli ē ne-
ganda: p cōtumacia itē z offensa dubia
cautio p̄stita de stando iuri: z tūc cautio
ne tali recepta eū corā testib⁹ absoluat
ab excōmunicatiōe z alijs cēsuri ac pe-
catis tali modo: expmēdo in absolutio-
ne ppter cōtumaciā v̄l iniectiōē ma-
nuū sacrilegā in clericū vel aliā causā
de qua fuerit confessus. **Et audita con-**
fessione sacerdos absoluat infirmū pri-
mo p̄mittendo orationē. Misereat tui
omnipotēs deus: z dimissis p̄ctis tuis p-
ducat te in vitā eternā: Amē. **Postea di-**
cat hāc absolutionē. Auctoritate om̄i-
potētis dei z merito sacratissimē z amariss-
sime passionis z mortis dñi n̄ri Iesu Chri-
sti z auctoritate beatorū Petri z Pauli a-
postolorū: z auctoritate q̄ fūgor in hac p-
te absoluo te ab omnib⁹ cēsuri excōmu-
n

¶ iij nica

Ad cōmunicandū
nicationz: Si est secularz: si nō sit cleri-
cus ordinat⁹ aut actu sacerdos adde
bas particulas. Suspendio interdicti
ac irregularitat⁹ ignorant⁹ incurſis: z ea
dē auctoritate te absoluo ab omnib⁹ pe-
catis tuis cōfessis z oblitis q̄ntūcūq; g-
uib⁹ z enormib⁹: in nomie om̄ipotentis
dei patris z fili⁹ z spūs sc̄ti. Amen. **Un-**
de sacerdos intēdat ipsū infirmū ab o-
nibus cēsuris ecclesiastic⁹ si q̄b⁹ sit ino-
dat⁹: z nō solū de his de q̄bus cōfitēs re-
cordatur: z cōfiteſ: sed etiā de omnibus
in ḡnali intēdēdo ipsum absolvere: q̄z
ipse cōfitēs nō meminit: aut nescit se es-
se innodatū: q̄niā cōtrariū faciendo lo-
cus sepulture execraret. Et celebrātes
corā ipſis sic excommunicat⁹ z nō absolu-
tis penas suspensiōis z irregularitatis
inciderēt si sacramēta aliqua ex officio
suo administrarēt: stante tū suspēsiōne
Postea sacerdos absoluto infirmo p-
ut dictū est cū ipso orationē dicat. Do-
mine

mitne Iesu Christe nō sū dign⁹ vt intres
 sub lectū meum: sed tantū dic vbo ⁊ sa-
 nabitur anima mea. **Postea ter.** Deus
 propicius esto mihi pctōri: **pectus tun-**
dēdo dicat: tandē cū reuerētia excipi-
 at de portali sacramētū eucharistie qđ
 prius hūiliter flectendo adoret: tandem
 caute de aliquibus fragmētis ne decidāt
 pvideat: ⁊ receptū in digitos sup̄ scutu-
 lā astantib⁹ adorandū ostendat: demū
 infirmo tradat dicens. Corpus ⁊ san-
 guis dñi nr̄i Iesu xp̄i pficiat tibi in viā
 eternā. Amen: **Digitos postea sacer-**
dos in qbus tenuit corp⁹ dñi sup̄ scutel-
lā abluat vino vl' aqua: quam ablutionē
 infirmo det: nil dicendo. Si tamē infir-
 m⁹ vomitū facit: tūc nō dat sacramentū
 sed sibi ostendit ppter maiore deuo-
 tiōne ⁊ moueat vt credat ⁊ sufficit ei: post
 cōmunionē pōt dicere hoc qđ sequitur.
Dñs vobiscū: Et cū spū tuo. Oremus.
Oñe sancte p̄r omnipotēs etne Deus
 te sup

te suppliciter deprecamur: ut huic famulo
tuo accipienti sacrosanctum corpus domini nostri
iesu christi filii tui: tam corporis quam ani-
me prosit ad remedium sempiternum pe-
eundem Christum dominum nostrum. Amen.

His pactis sacerdos recepto sacramen-
to: statim redeat ad domum domini: non facien-
do in domo infirmi aliquam collationem aut
aliud negotium seculare: et in via oret psal-
lum.

Miserere mei Deus secundum
magnam misericordiam tuam. Ordo ad vi-
tandos infirmos cum oleo sacro sacerdos
suppliciat et stolat veniat candelilla prece-
dente cum vexillo oleum sacrum in manibus fe-
rendo orando: septem psalmos peniten-
tiales in via usque in domum infirmi sub ista
antiphona in fine psalmorum.

Ne remi-
niscaris domine delicta mea. quemlibet psal-
mum concludendo per Gloria patri. In-
trando in domum dic: Pax huic domui:
et omnibus habitantibus in ea. **Oremus.** De-
us qui neminem vis perire: sed omnes ad
peniten-

ad cōmunicandū infirmū. xxx.

penitētiā reuertī z venīre: z qui percutit
peccatores vt remedia flagellū pcuret
qui pi⁹ z humil⁹ pastor ouē pditā ad ouī
le p̄p̄is humer⁹ reportasti. Te q̄sum⁹
vt oīa peccata isti⁹ egroti tā clemēt digneris
absoluere: vt discussū vēturi examīn⁹
intrepid⁹ valeat expectare: parce
dñe: parce famulo tuo: quē redēisti cze
sanguīe tuo ne in eñnū irascar⁹ ei. **Deiñ
accedēdo ad infirmū iterroges ipsū h⁹
verb⁹. Desideras ex toto corde sacra
mentū extreme vñctiō⁹? Rñdeat: Desi
dero. Si nō desiderat: nō det ei: sed in
ducat p̄mū ad ipsū desiderandū z petē
dū: alias si cōtemnit recipe mortalī pec
cabit: z si ita decesserit ipenitēs: esset in
statu dānātion⁹. Si ergo ifirm⁹ deside
rat hoc sacramentū: tūc p̄mo sup̄ eum
sacerdos oret letaniā infra scriptā hor
tādo infirmū vt attēte audiat eandē z i
uocet sibi in adiutoriū sanctos z astātes
vt p̄ eo orē dicēs sufragia omnia sc̄tōz**
¶ Etego

Ad vngendum

Et ego iuocabo suffragia omnium sctorum:
q̄ pro te intercedere dignentur: vt vnctione
sacra digne valeas suscipe. Et dic **R** yrie
eeleison. **A** hristeeleison. **R** yrieleis-
son. **A** hriste audi nos. **S** aluator mun-
di adiuua eum **vel** ea. **S** cta Maria ora
pro eo **vel** ea. **S** aeta dei genitrix. **S** a-
cta virgo virginum. **S** cte michael. **S** an-
cte gabriel. **S** cteraphael orate. **O** m-
nes sancti angeli et archangeli orate pro
eo **vel** ea. **S** cte iohanes baptista ora.
O mnes sancti patriarche et prophete ora-
te pro eo **vel** ea. **S** cte petre. **S** cte paule
S ancte andrea. **S** ancte iacobe. **S** a-
cte iohannes. **S** ancte thomas. **S** cte
philippe. **S** cte bartholomee. **S** aete
mathee. **S** ancte simon. **S** aete tadee.
S ancte mathia. **S** aete barnaba. **S** a-
cte marce. **S** cte lucas. **O** mnes sancti
apostoli et euangeliste orate pro eo **vel** ea
O mnes sancti Prophete orate pro
eo **vel** ea. **O** mnes sancti discipuli domi-
ni.

02013

ni

ni.

ni. Omnes sc̃ti inocentes. **S**ancte ste
phane. **S**ctē clemens. **S**ctē laurenti.
Sancte vincenti. **S**ctē adalberte. **S**ā
cte vēcessae. **S**ctē floziane. **S**ancte
Stanislae **S**ancte erasme. **S**ctē valē
tine. **S**ctē fabiane. **S**ācte sebastiane.
Om̃es sc̃ti martyres orate p̃ eo **vel** ea
Sctē siluester. **S**ctē leo. **S**ctē grego
ri. **S**ctē ābroſi. **S**ctē hieronyme. **S**ā
cte Augustine. **S**ācte martine. **S**ācte
nicolae. **S**ctē bñdicte. **S**ctē francisce
Sācte bernarde. **S**ctē egidi. **O**m̃es
sancti cōfessores orate p̃ eo **vel** ea. **S**an
cta maria magdalena ora pro eo **vel** ea.
Sancta maria egyptiaca ora. **S**ctā fe
licitas ora. **S**ctā perpetua ora. **S**ācta
agnes ora. **S**ācta agatha ora. **S**ancta
lucia. **S**ācta cecilia. **S**ācta catherina.
Sctā margaretha. **S**ancta dorothea.
Sancta barbara. **S**ācta hedwigz. **S**ā
cta elisabeth. **S**ācta anna. **O**mnes s̃a
cte virgines ⁊ vidue orate pro eo **vel** ea.

¶ ij Om̃

Ad vngendum

Omnes sancti orate pro eo vſea. **P**ro
pius esto: parce ei dñe. **P**ropius esto
exaudi eū vel eā dñe. **P**ropius esto: li
bera eū vſeā dñe. **A**b omni malo libe.
Ab ira tua libe. **A** damnatiōe ppetua
Ab infestatiōe demonū li. **P**er myste
riūz sctē incarnatiōis tue. **P**er natiuita
tē z circūcisionē tuā. **P**er baptisimū z ie
iuniū tuū. **P**er crucē et passionē tuam
Per sanctā resurrectionē tuā. **P**er ad
mirabilē ascensionē tuā. **P**er gratiam
spiritus scti paracleti libe. **I**n die iudi
cij libe: **P**eccatores: **T**e rogam⁹ audi
nos: **A**t iracūdie tue flagella ab eo vſ
ea amoueas: te rogam⁹ audi nos: **A**t
cordis cōpunctionē fontēq; lachryma
rū ei donare digneris: te ro. **A**t in dul
gentiā z remissionē omniū pctōz suorū
ei donare digneris: te ro: **A**t eū vel eā
ad eterna gaudia pducere digneris: te
roga. **A**t nos pro eo vſea orātes exau
dire digneris: te roga. **A**lii dei: te ro
gam⁹

gam⁹ audi nos. **A**gne dei q̄ tollz pctā
mundi: parce ei dñe. **A**gne dei q̄ tollz
pctā mundi: exaudi eū v̄leā dñe. **A**g-
ne dei qui tollz pctā mūdi: miserere ei
dñe. **K**yrie eleison: **C**hriste eleison:
Kyrie eleison: Pater n̄r: Et ne nos in-
ducas in tentationē. **v̄.** Saluum fac famulū
tuū vel famulam tuam dñe Deus meus sperantem
in te. **v̄.** mitte ei auxiliū de sancto: Et de syon tuere
eam vel eam. **v̄.** Nihil proficiat inimicus in eo vel
ea: Et filius iniquitatis nō nocebit ei. **v̄.** Esto ei dñe
turris fortitudinis: A facie inimici. **v̄.** Domine exau-
di orationem meam: Et clamor meus ad te veniat.
Domine vobiscū: Et cū spū tuo: **Orem⁹**

Domine deus qui p̄ apostolū tuū
Jacobū locutus es: dicens: In-
firmatur quis in vobis: inducat
presbiteros ecclesie vt orent p̄ eo: vn-
gentes eū oleo sancto in nomine domi-
ni: ⁊ oratio fidei saluabit infirmū: ⁊ alle-
uiabit eū dominus: Et si in pctis ē dimit-
tent ei: Cura quesum⁹ dñe redēptor no-
ster languores huius infirmi vel infir-

ll ij me

Ad vngendum

me: et eius sana vulnera ac dimitte peccata:
atque cunctos dolores cordis et corporis
ab eo **vel** ea repelle: plenam ei iterum ex-
terioremque sanitatem misericorditer redde: ut
ope misericordie tue adiutus **vel** adiuta:
et sanatus **vel** sanata ad pristina pietatis tue
reparet officia. per christum. Amen. **Oremus.**

Deus qui famulo tuo ezechie terquus
nos annos ad vitam donasti: ita et
hunc famulum tuum **vel** hanc famulam
tuam a lecto egritudinis tua potentia eri-
gat ad salutem. Per c. d. Amen. **Oremus.**

Respice domine super famulum tuum **vel** famu-
lam tuam in infirmitate sui corporis
laborantem: et animam refoue quam creasti:
ut castigacionibus emendatus **vel** emendata con-
tinuo se sentiat tua medicina saluatum **vel**
saluatam. Per christum Amen. **Oremus.**

Omnipotens sempiterne deus qui
subuenis in necessitatibus laboran-
tibus: maiestatem tuam supplices exo-
ramus: ut mittere digneris sanctum angelum
tuum:

tuū: q̄ hūc famulū tuū: **vel** hanc famulā
tuā in angustijs z necessitatibus laborā-
tē p̄solationib⁹ tuis attollat: q̄b⁹ z de p̄-
senti tribulatiōe cōseq̄t auxiliū: z eterna
remedia cōphēdat. Per ch. **Oremus.**

Deus q̄ facture tue pio sp̄ domina-
ris affectu: inclina aurē tuā sup-
plicatiōib⁹ nostris: z tuū famulū
vel famulā ex aduersa valetudine cor-
poris laborantē propicius respice: z vi-
sita eū **vel** eā in salutarī tuo: ac celestis
gratie ei p̄sta medicinā. P. L. **Oremus.**

Deus q̄ hūano ḡnri z salutis reme-
diū z vite eterne mūera cōtulisti:
conserua tuo famulo **vel** famule
tuarū dona virtutū: z cōcede vt medelā
tuā non solū in corpe: sed etiā sentiat in
mēte. Per christū dñm nostrū. **Oremus.**

Virtutū celestīū deus: qui ab hūa-
nis corpib⁹ omnē languorē z om-
nē infirmitatē p̄cepti tui potesta-
te depellis: adesto propiti⁹ huic famu-
lo tuo

Ad vngendum

lo tuo **vl** famule: vt fugat infirmitatib⁹
z virib⁹ receptis: nomen sanctū tuū in-
staurata p̄tin⁹ sanitate benedicat. Per

D Christū dñm nostrū. Amē. **Orem⁹.**
Domine sc̄tē p̄r oīpotēs eterne de-
us: q̄ fragilitatē cōditiōis nr̄e in-
fusa tue virtutis dignatiōe cōfirmas: vt
et salutaribus remedijs pietat⁹ tue cor-
pa nr̄a z mēbra vegetent: sup hūc famu-
lū tuū **vl** famulā ppiciat⁹ itēde: vt omni
necessitate corporee infirmitat⁹ exclu-
sa in eo **vl** in ea pristine sanitat⁹ p̄fectio
restauretur. Per xpm dñm. **Oremus.**

P Reueniat hunc famulū vel hāc
famulā q̄sum⁹ dñe tua misericor-
dia: vt omnes iniqtates ei⁹ cele-
ri indulgentia deleanť. Per: **Oremus.**

A Desto dñe supplicatiōib⁹ nr̄is:
z me etiā q̄ misericordia tua p̄m⁹
indigeo clement̄ exaudi: z quem
non electione meriti: sed dono gratie
tue cōstituiſti huius operis mīstrū: da fi-
ducia

infirmum.

xxxliij

ducia tui muneris exequenda: et ipse in nostro ministerio quod tue pietatis est operare.

Per Christum dominum nostrum. Oratio.
Domine deus noster: qui peccata nostris offenderis: sed satisfactio placari: respice quoniam ad hunc famulum tuum **vel** hanc famulam: qui **vel** que se tibi graviter peccasse confitetur: tuum est domine absolutionem criminum dare: et veniam prestare peccatis: quod dixisti penitentiam te male peccatorum quam mortem. Concede ergo domine ut tui penitentiae excubias celebret: et correctis actibus suis conferri sibi a te sempiterna gaudia gratuletur. **Per Christum. Oratio.**

Omnipotens et misericors deus: qui omnem animam penitentem et confitentem magis vis emendare quam perdere: respice propitius super hunc famulum tuum **vel** famulam tuam: et auerte ab eo **vel** ab ea iram indignationis tue: et dimitte ei omnia peccata sua. **Per dominum. Quo dicto faciat signum crucis de oleo sancto in corpore egri in his locis**

3

locis

Ad vngendum

locis subscriptis: ad vnāquāqꝫ crucem
propriā orationē dicēdo. **Primo ad o-**
culos. Sic inungatur iſirm⁹ in oculis.

Vngo oculos tuos oleo ſcificato
in noīe patrꝝ: ⁊ filiꝝ: ⁊ ſpūs ſancti
vt quicqꝫ illicito viſu deliquiſti: hac
ſacra vncione expietur. Per Chriſtum
dominū no. Amē. **Forma ſacre vnciōꝝ.**

Per iſtā vncionē ⁊ ſuā pꝛiſſimā mi-
ſericordiā indulgeat tibi dñs qꝫ
qꝫ deliquiſti pꝫ illicitū viſū: auditū:
odoratū: guſtū: tactū: gꝛeſſū. **Ad aures.**

Ago has aures oleo ſacrato: vt
quicquid deliquiſti per illicitum
auditū: hac ſacra vncione expi-
etur. Per chriſtū dominū noſtrū. Per
iſtam ſanciam vncionē. **ut ſ. Ad nares**

Vngo has nares oleo ſcificato: vt
quicquid deliquiſti per illicitū o-
doratū: hac ſacra vnciōe expiet.
Per xpm. Per iſtā ſanciam vn. **Ad labia.**

Lngo labia tua oleo ſacrato: vt qꝫ
qꝫ deliquiſti criminoſa aut ocioſa

locutione: hac sacra vncione expietur
Per christū dominū nostrū. Per istam
sanctam vncionem. **ut s. Ad manus.**

Vngo man⁹ tuas oleo benedicto: ut
quicqd deliquisti p illicitum tactū
hac sacra vncione expiet. Per christū
dominū nostrū. Amen. **P**er istam san-
ctam vncionem. **ut s. Ad pedes.**

Vngo pedes tuos oleo sacrato: ut
quicqd deliquisti p illicitū gressum
hac sacra vncione expietur. Per xpm.

Per istā sanctā vncionē **ut s. Oremus**

Sit tibi hec olei sctificati vntio
ad purificationē mētis z corpis:
z ad munimē z defensionē cōtra
iacula imundoz spirituum. Per christū
do. Amen. Et solum ista quinqz loca cor-
poris inunguntur de necessitate tanqz
quinqz radices peccandi: pedes vero
hodie nō vngunt ppter honestatem.
Item presbiteri manus nō interius vn-
gi debent sed extra. quia in ordinatio-

11 yenas

I ij nē

Ad vngendum

ne eius interi⁹ vincti sunt p^r episcopum
Itē si eger cōualescit loca vincta aqua
lauentur z aqua lotionis in ignem fun-
dat. Si vero moritur: non lauetur cor-
pus ppter recentē vncionē: z inungē-
dus debet esse decē octo ānoꝝ. Et quod
egrotās semel debet dūtaxat in āno vn-
gi licet pluries egrotet: vel eciam si ea-
dem egritudine diuturna lateret: vt id-
ropisi: q̄a tūc debet fieri qñ timeſt de pi-
clo mortis. Et nō debet dari: vncio frenē-
ticis z actu dementibus nec eunibus
ad bellū: nec his q̄ mox occidendī sunt
nisi solis infirmis z q̄b⁹ mors ex defec-
tu nature iminet: post vncionē factā ex-
terſo pollice cū ſale z ſtupa z loco dicat.

Domine iesu chriſte: q̄ es ſaluatio
z redemptio noſtra: z qui es ve-
ra ſalus z medicina: a quo omnis
ſanitas et medicamentū venit: q̄ apo-
ſtoli tui voce nos inſtruis: vt lāquidos
ſacri olei liquore tangerem⁹: tue poſtu-
lamus

Iam⁹ misericordiā pietatis: respice ppi
ti⁹ sup hūc famulū tuū **vel** hāc famulam
tuam. vt quē **vl** quā languore cruciat ad
exitū: z viriū contractio iam pertrahit
ad occasū: medela tue gratie saluū re-
stituatur castigatum. Extingue dñe in eo **vl**
ea libidinū z febrīū est⁹: doloꝝ stimulos
ac vicioꝝ cruciat⁹: egritudinūq; tormē-
ta dissolue: supbie iflationem tumorēq;
compesce: vulnera z putredinē vicio-
rū euacua: viscera interna cordiūq; ac
medullaz sana discrimina: conscientia
rū atq; plagarū abduc cicatrices vete-
res: imensasq; remoue passiōes: car-
nis ac sanguinis materiā compone: ac
delictorū illi veniā propiciat⁹ attribue.
Sicq; illū **vl** illam iugiter pietas tua
custodiat: vt nec ad corruptionē aliquā
sanitas: nec ad perditionē te auxiliāte
nunc pducatur infirmitas: sed fiat ei pec-
olei sacri peruncio cōcita morbi presē-
tis expulsio: z peccatorū omniū optata

I iij remissio

Ad vngendum

remissio: te cōcedente saluator mundi.
Qui cum patre ⁊ spū scō viu ⁊ regnas
deus. Per omnia secula seculorū. Amē.
*Sacerdos ponat manū cum stola sup
caput infirmi: et absoluat eum: dicens.*

Dominus iesus christus: qui dixit
discipul⁹ suis: quecunq; ligaueri
tis super terram: erūt ligata ⁊ in
celis: ⁊ quecūq; solueritis super terrā:
erunt soluta ⁊ in celis: de quorū nūero
q̄uis indignos nos esse voluit. Ipse te
absoluat per ministeriū nostrū ab omni
bus peccatis tuis quecunq; cogitatio
ne: locutione: delectatione: omīssione
atq; opere negligēter egisti: atq; a nexi
bus peccatorū tuorū absolutū te pdu
cere digne ad regna celorum: Qui cū
patre ⁊ spīritu sancto viuit ⁊ regnat de
us in secula seculorū. *Hic communi
cet infirmū: si non est communicatus:*

Dominus iesus christus apud te
sit vt te defendat: amen. Intra te
sit

sit vt te reficiat: amen. Circa te sit vt te
conseruet: amen. Ante te sit vt te dedu-
cat: amen. Post te sit vt te viuificet: amē
Super te sit vt te bñdicat: amen. Qui vi-
uit z regnat cū deo p̄re in vnitate spūs
cū deus. Per oīa sc̄la sc̄lorum. Amen.

Benedicat te deus pat̄: amen. Ga-
net te dei filius: amē. Illuminet
te sp̄ritus sanctus amen. Corpus
tuū custodiat: animā tuā z cor tuū irradi-
et. Sensusq; tuū dirigat: z ad sup̄nā vi-
tā te pducatur. Qui in trinitate p̄fecta vi-
uit z regnat deus. Per oīa sc̄la sc̄lorum

Benedicat te deus celi: amē. Adiuuet
te christ⁹ filius dei. Corp⁹ tuū in suo ser-
uicio custodiat. Mentē tuā illuminet: sē-
sum tuū custodiat. Gratiā suā ad profec-
tū aīe tue augeat. Ab omni malo te libe-
ret. Dexterā tuā te defendat: q̄ sanctos
suos semp adiuuat: ille te adiuuare dig-
net̄. Qui in trinitate p̄fecta viuūt z reg-
nat de⁹. Per oīa secula seculorum. Amē

Bñdi

Interrogationes

Bndicatte de⁹ pr: q in pncipio cuncta
creauit: amen. Bndicatte filius dei: q
de sumis sedib⁹ p nobis saluator descē
dit: amen. Bndicatte spūs sanctus: q in
iūlitudine colūbe i iordanis flumie sup
christū requieuit: amen. Ipse te in trini
tate sc̄ificet: quē omnes ad iudiciū vē
turū expectāt. Qui in trinitate pfecta vi.

Bndicatte pr: amen. Custodiat te xp̄s
amē. Alluiette spūs sciūs oibus dieb⁹
vite tue: amen. Cōfirmet te x̄p̄: amē.
Indulgeat ti vniuersa delicta tua. Am̄.

Sanette de⁹: q te creauit i carne: amē.
Sanette iesus christus: q p te passus ē
in cruce: amen. Sanette spūs sanctus
q in te effusus est in baptismo: amē. Sā
cta trinitas sit sp̄ tecū oib⁹ dieb⁹ vite tue
hic et in eterna secula seculor. Amen.

**Sequuntur interrogationes et exhorta
tiones quas sacerdos facere debet cir
ca infirmos mori ap̄ppinquantēs. Et
infirm⁹ sacerdoti ad singula responde**

at:

ar. **Itē** sacerdos primo querat ab infirmo dicens: Frater aut soror: credis omnia q̄ de iure credere debēt quilibz christi an? videlicz duodeci articulos fidei: zc. **Infirm⁹** dicat: Credo. **Itē.** Letar? q̄ in fide catholica z vt ver⁹ z fidelz christia n⁹ mori: z de hac vita decedere debeas. **Itē:** Fater? te nō ita vixisse i vita tua z in statu tuo sicut debueras. **Itē.** Doles ex toto corde de omnibus pctis tuis cōmissis: z de bonz obmissis: quibus dominū deū creatorē tuū multipliciter offendisti. **Itē:** Proponis z habes volūtatē veraciter penitere: z vitā tuā emēdare si cōualueris. **Itē.** Indulges z dimittis ex corde tuo oib⁹ q̄ te vnq̄ molestarūt: aut aliqd nocumentum tibi fecerūt vbo aut facto: ob amorē iesu christi: a quo tu mō veniā petis. Et etiam pe te tibi indulgeri ab his quos offendisti. **Item.** Credis nō aliter te posse saluari z nec vitā eternā ingredi: nisi p meritū
R passi

Adhortationes

passionis dñi nr̃i iesu xp̃i. **Pone ergo** totā sp̃ē z fiduciā tuā in eandem acerbis-
simā passionē z mortem xp̃i: huic mor-
ti te totū committe: n̄l dubitans aut de-
sperās de mia dei. Passus z mortuus ē
enim dñs iesus xp̃s p te z pro omnib⁹
nob⁹: vt nos omnes saluos faceret: z ip-
se saluabit animā tuā. Amen. **Item sa-**
cerdos ante q̃ discadat ab ifirmo dicat

Committo te oīpotēti deo: et bea-
tissime & gini Marie: atq; p̃ticio-
ni sctōz. Et si qd tentatiōis aut des-
peratiōis occurrerit tibi:ingere z com-
mitte te cruci: passioni z vulneribus ie-
su christi. Et hec habe ante oculos cor-
dis tui: z mentē firmit̃ teneto nec des-
perare debes: q̃a p te mortuus est dñs
noster iesus christus. Et q̃a ubi supera-
bundauit peccatū: superabundauit et
gratia. **Item ex quo tota salus z vita in**
fine hominis cōsistat. Prouideat ergo
sibi quilibet de fideli socio aut amico: q̃
sibi

sibi aſſiſtat in extremꝝ in fine vite ſue:
eũ incitãdo ad fidei cõſtantiã: patientiã
deuotionẽ: pſeuerantiã ⁊ cõfidentiam.
Et ipſm animãdo i agonia: oꝛones quo-
qꝫ deuotas corã ipſo dicẽdo: aut hiſto-
rias ſctõꝝ corã ipſo recitãdo. **Itẽ** ſi ago-
niſans poterit loqꝫ ⁊ vſuz rõnis habue-
rit: fũdat oratiões ad deũ: ipſm deuote
iũocãdo. **Primo** vt ipſm p ineffabilẽ ſu-
am miſericordiã ⁊ virtutẽ a mariffie paſ-
ſionis ſue ⁊ mortꝝ ſuſcipe dignet̃. **Secũ-
do** diligẽter ⁊ deuote iũocet btiffimã
ſgine mariã p ſua mediatrice. **Deide**
oẽs ſctõs angelos: ⁊ p̃cipue ſanctũ an-
gelum p ſua cuſtodia deputatũ. **Post-**
ea ſctõs ap̃los: martyres: cõfeſſores: ſg-
gines: atqꝫ omẽs electos dei: ſpeciali-
ter illos quos ſanus in veneratiõe ha-
buit ⁊ dilexit: quoz imagies cũ imãgie
crucifixi: ⁊ imãgo btẽ marie ſgine ⁊ ſui
ap̃ſtoli ſibi preſentenť. **Itẽ** dicat hec
vba: que beato auguſtino aſcribũtur:

Adhortatio

Pax dñi nostri iesu christi: z virtus passionis eius: z signū sancte crucis: z integritas beatissime virginis marie: z benedictio omniū sanctorū z sanctarū: custodia sanctorū angelorū nec nō suffragia sanctorum electorū sint inter me z oēs inimicos meos: visibiles z inuisibiles in hac hora mortis mee. Amen: **Ultimo**
Dicat: In manus tuas dñe cōmēdo spiritū meū: redemisti me dñe de^o veritatē
Si autē nesciat loqui: dicat aliquis coram eo supradicta: z orōnes deuotas aut sanctorū historias. Ipse vero oret corde z desiderio vt scit z quantum potest: Et alii dicāt: Pater noster. Ave maria. Credo in deū trina vice alta z intelligibili voce: qā per hoc demones fugātur. Et aspergatur agonisq̃s aqua benedicta: per quam similiter spiritus maligni ab hoīe fugātur z discedūt. Eō mendatio anīe in agone sui erit⁹ a corpore: Cōueniant frēs cetiq̃s fideles: et
p̃mo

pmo si affuerint ps dicant septē psalmos
cū letantīs: **D**eide sacerdos dicat. **Rñ:**
Subuenite sancti dei: Occurrite angeli dñi suscipi-
entes animam eius. Offerētes eam in conspectum
altissimi. **¶** Chorus angelorū eam suscipiat: in sinū
abrae eam deducat. Offerentes eam in. **Oratio.**

Tibi domine comendam⁹ animā
famuli tui. **A.** vt defunctus secu-
lo tibi viuatur: z que per fragilitatē
mundane conuersationis peccata ad-
misit: tu venia misericordissime pieta-
tis absterge. **P**er dominum. **Oremus.**

Misericordiā tuam dñe sancte pa-
ter omnipotēs eterne de⁹ pieta-
tis affectu rogare pro alijs cogi-
mur: qui p nostris supplicare peccatis
nequaquā sufficim⁹: tñ de tua p̄fisi gra-
tuita pietate z inclita benignitate: cle-
mentiā tuā deprecim⁹: vt animam serui
tui ad te reuertētem cū pietate suscipi-
as. Assit ei agel⁹ testamēti tui michael
z p manus sanctorū angeloz tuoz iter
sanctos z electos tuos in sinib⁹ abrae:

lk iij isaac

Comendatio animarū

isaac et iacob patriarcharū tuorū eam
collocare digneris: quatenus liberata
de principib⁹ tenebrarū: et de locis pe-
narū: nullis iam primeue natiuitatē vl'
ignorātie: aut proprie iniquitatē seu fra-
gilitatis cōfundat errorib⁹: sed potius
agnoscat a tuarū cōspecuib⁹: et ad sacte be-
atitudinē req̃em puenire mereatur. At
q̃ cū magni iudiciū dies aduenerit: in-
ter sactos tuos resuscitatus gloria ma-
nifeste cōtēplationē tue ppetuo faciet.
Per Christū dominū nostrum. Amen.
Si aliqd̃ superuixerit: dicant psalmos.

Deus deus me⁹ respice in me q̃re
me dereliquisti: lōge a salute me
a vba delictorū meorū. **D**eus me
us clamabo p diē et nō exaudies: et noc-
te et nō ad insipientiā mihi. **T**u aut in sã-
cto habitas: laus isrl'. **I**n te sperauerunt
patres nr̃i: sperauerūt et liberaisti eos.
Ad te clamauerūt et salui facti sūt: in
te sperauerūt et nō sunt cōfusi. **E**go aut
sum

Adhortationes

Om̃is ⁊ nō hō: opprobriū hominū ⁊ abieciō plebis. **O**mnes vidētes me deriserūt me: locuti sunt labijs ⁊ mouerūt caput. Sperauit in dñō eripiat eū: saluū faciat eū qm̃ vult eū. **Q**uoniā tu es qui extraxisti me de ṽtre: spes mea ab vberib⁹ matris mee: in te plectus sum ex vtero. **D**e ṽtre matris deus meus es tu: ne discesseris a me. **Q**uoniā tribulatio prima ē: ⁊ nō ē q̃ adiuuat. **C**ircūdederūt me vituli mlti: tauri p̃gues obsederūt me. **P**eruerūt sup me os suū: sicut leo rapiēs ⁊ rugtēs. Sicut aq̃ effusus sum: ⁊ dispersa sūt oīa ossa mea. **A**ciū ē cor meū tanq̃ cera liquescēs in medio ventris mei. **R**uit tanq̃ testa virtus mea: ⁊ lingua mea adhesit faucib⁹ meis: ⁊ in puluerē mortis deduxit me. **Q**uoniā circūdederūt me canes mlti: cōciliū malignantiū obsedit me. **F**oderūt man⁹ meas ⁊ pedes meos: dirūerauerūt oīa ossa mea. **I**psi vero consi-

Commendatio animarū.

considerauerūt ⁊ inspexerūt me: diuise
rūt sibi vestimēta mea: ⁊ sup vestē meā
miserūt sortē. **T**u autē dñe ne elōgaue
ris auxiliū tuū a me: ad defensionē me
am cōspice. **A**rue a framea animā me
am: ⁊ de manu canꝝ vnica meam. **S**al
ua me ex ore leonis ⁊ a cornibꝝ vnicoꝝ
niū humilitatē meā. **N**arrabo nomen
tuū fratribꝝ meis: ī medio eccle lauda
bo te. **Q**ui timeūt dñm laudate eū: vni
uersum semen iacob gl̃ificate eū. **T**i
meat eū omne semen israhel: qm̃ nō spre
uit neqꝫ despexit deprecationem paupe
ris. **N**ec auerūt faciē suā a me: ⁊ cū cla
marē ad eum exaudiuit me. **A**pud te
laꝝ mea in eccle magna: vota meā red
dā in conspectu timentīū eum. **A**dent
pauperes ⁊ saturabunt: ⁊ laudabūt do
minū qui requirunt eum: viuent corda
eorū in seculū seculi. **R**eminiscentur ⁊
conuertent ad dñm: vniuersi fines ter
re. **E**t adorabūt in cōspectu eius: vni
uerse

uerse familie gentiū. **Q**uoniam dñi est regnū: et ipse dominabitur gētiū. **M**āducauerūt et adorauerūt oēs pingues terre: in conspectu ei⁹ cadēt oēs qui descēdūt in terrā. **E**t anima mea illi viuet: et semen meū seruiet ipsi. **A**nūciabitur domino generatio ventura: et annūciabūt celi iusticiam eius: populo qui nascetur quem fecit dominus. **Psalmus.**

A de te domine leuaui animā meā: deus me⁹ in te cōfido nō erubescam. **N**eque irrideant me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinēt te non confundētur. **C**onfundantur oēs iniqui agentes: sup vacue. **V**ias tuas domine demonstrā mihi: et semitas tuas edoce me. **O** irige me in veritate tua et doce me: quia tu es saluator me⁹: et te sustinuit tota die. **R**eminiscere miserationum tuarū dñe: et misericordiarū tuarū quā a seculo sunt. **D**elicta iuuetutis mee et ignorācias meas ne memineris. **S**e-

cundum

Cōmendatio animarū

cundum misericordiā tuā memēto mei
tu: propter bonitatem tuā dñe. **V**ulcis
et rectus dominus: propter hoc legem da-
bit delinquentibus in via. **D**iriget māsue-
tos in iudicio: docebit mites vias suas
Aniverse vie dñi misericordia et veri-
tas: requirētibus testamētum ei⁹: et testimo-
nia ei⁹. **P**ropter nomē tuū dñe propitia-
beris peccato meo: multū est enī. **Q**uoniam ē hō
q̄ timet dominū: legem statuit ei in via
quā elegit. **A**nima ei⁹ in bonis demo-
rabitur: et semen ei⁹ hereditabit terram.
Afirmamētū est dñs timētibus eū: et te-
stamētum ipsi⁹ ut manifestet illi. **O**cu-
li mei semp ad dñm: quoniam ipse euellet de
laqueo pedes meos. **R**espice in me et
miserere mei. quia vnicus et pauper sū ego.
Tribulationes cordis mei multiplica-
te sūt de necessitatibus meis erue me. **V**i-
de hūmilitatē meā et laborē meū: et di-
mitte vniuersa delicta mea. **R**espice
inimicos meos quoniam multiplicati sunt: et
odio

meus

odio iniquo oderunt me. **C**ustodi anima mea et erue me: non erubescam: quoniam speravi in te. **I**nnocentes et recti adheserunt mihi: quia institui te. **L**ibera deus israel ex omnibus tribulationibus suis. **Ps.**

In te domine speravi non confundar in eternum: in iusticia tua libera me.

Inclicia ad me aurem tuam: accelera ut eruas me. **A**sto mihi in deum protectorem: et in locum refugii: ut saluum me facias.

Quonia fortitudo mea et refugium meum es tu: et propter nomen tuum deduces me et enutries me. **E**duces me de laqueo quem absconderunt mihi: quonia tu es protector meus. **I**n manus tuas commendo spiritum meum: redemisti me domine deus veritatis. **R**equiem. **Et cum iam videt**

Infirmitate agitare: dicatur hec oratio:

Refici scire anima christiana de hoc mundo. In nomine patris qui te creavit. In nomine Iesu christi filii dei vivi: qui pro te passus est. In nomine spiritus sancti

Amen

Cōmendatio animarum

cti: q̄ i te effus⁹ ē. In noie āgeloz z archāgeloz. In noie tronoz z doiationū: In noie p̄ncipatuū z potestatu. In noie cherubin z seraphin. In noie patriarcharū z prophetaz. In noie sanctorū apostolorū z euangelistaz. In noie sanctorū martyz z cōfessorū. In nomine sanctorū monachoz z heremitaz. In nomine sanctaz virginū z omniū sanctorum z sanctarū dei: hodie sit in pace loc⁹ tuus: z habitatio tua in sancta sion. Per christum dominum nostrū. **Oremus:**

Deus misericors: deus clemens: deus qui p̄m multitudinē miserationū tuarū peccata penitētiū delēs z preteritorū criminū culpas venia remissionē euacuas: respice propiti⁹ super hunc famulū tuū: z remissionē ōniū peccatorū suorū tota cordis cōfessione poscentem deprecatur exaudi. Renoua in eo piūssime pater q̄cquid in eo terrena z humana fragilitate corruptū vel

in agone mortis:

xlviij.

vel q̄cqd diabolica fraude violatum v̄l
viciatū est: ⁊ vnitati corporis eccle me
brū redēptionꝝ p̄fecta remissione anne
cte. Misere dñe gemituū: misere la
chrymarū ei⁹: ⁊ nō habentē fiduciā nisi
in misericordia tua: ad tue sacramētum
recōciliationꝝ admitte. p̄ xpm. **Orem⁹**

Commendo te oīpotenti deo: et ei
cui⁹ es creatura charissime frat̄ **vl**
charissima soror te cōmitto: vt cū
humanitatis debitum morte interueni
ente p̄solueris: ad creatorē tuū: q̄ te de
limo terre formauerat reuertaris: egre
dienti itaq; aīe tue de corpore: splēdid⁹
angelorū cet⁹ tibi occurrat: ap̄loꝝ t̄i se
nat⁹ adueniat: cādīdat⁹ tibi martīꝝ exer
citus obuiet: liliat⁹ rutilantiū te p̄fesso
rū chor⁹ circūdet: iubilantiū te v̄ginū
turma excipiat: ⁊ btē q̄etis in sinu patri
archarū te amplex⁹ astrigat: mitis atq;
festin⁹ christi iesu tibi aspect⁹ appareat
q̄ te inter assistentes iugit̄ sibi discernat

L iij

igno

Commendatio animar

ignores omne qđ horret in tenebr̃: qđ
stridet in flām̃is: qđ cruciat in tormētis
cedat tibi teterrim⁹ sathanas cū satelli
tib⁹ suis: in aduētū tuo dñe te imitātib⁹
angel⁹ cōtremiscat diabol⁹: atq; in eter
ne noct⁹ chaos immāe diffugiat. Exur
gat deus ⁊ dissipentur inimici eius: et
fugiant q̃ oderūt eū a facie eius. Sicut
deficit fum⁹ deficiāt: sicut fluit cera a fa
cie ignis: sic pereāt pctōres a facie dei.
Et iusti epulēt ⁊ exultēt in cōspectu dei.
Confundant omnes tartaree legiōes
⁊ mīstri sathane iter tuū īpedire nō au
deant. Liberette a cruciatu xp̃s q̃ p
te crucifix⁹ ē. Liberette a morte: q̃ p te
mori dignat⁹ ē. Constituat te xp̃s filius
dei viui ītra paradīsum suū sup oīa virē
tia: ⁊ inter oues suas te ver⁹ ille pastor
agnoscat. Ille te ab omnibus peccatis
tuis absoluat: atq; ad dexterā suā ⁊ ele
ctor⁹ suorū te cōstituat: vt redemptorē
tuū facie ad faciē videas: ⁊ semp pre
sēs

sens assistens manifestissimam oculis be-
atis veritatē aspicias. Constitutus igitur
agmina beatorū contēplationis diuine
dulcedine potiaris in sclā scloz. **Oro.**

Suscipe dñe animā serui tui vel
serue tue in locū sperande sibi sa-
luatiōis: amen. **L**ibera dñe ani-
mā serui tui. **ve**l serue tue ab omnibus
periculz ifernorū: ⁊ de laqueis penaz
⁊ ex oib⁹ tribulatiōib⁹: amē. Libera dñe
animā serui tui. **ve**l serue tue sicut libe-
rasti enoch ⁊ heliā de cōi morte: amen.
Libera dñe animā serui tui. **ve**l serue tue
sicut liberasti iob de passiōib⁹ suis: amē
Libera dñe animā serui tui. **ve**l serue tue
sicut liberasti isaac de hostia ⁊ de manu
patr⁹ sui abrahe: amen. Libera dñe ani-
mā serui tui. **ve**l serue tue sicut liberasti
loth de sodomz ⁊ flāmis igneis: amen.
Libera dñe animā serui tui. **ve**l serue tue
sicut liberasti moysen de manu pharao
n⁹ reg⁹ egiptioz: amen. Libera domine
ari

Cōmendatio animarū

animā serui tui **vel** serue tue sicut libera-
rasti tres pueros de camino igni ardē-
tis ⁊ de manu regis iniqui: amen. Libera
dñe animā serui tui **vel** serue tue sicut li-
berasti susannā de falso crimine: amen.
Libera dñe animā serui tui **vel** serue tue
sicut liberasti dauid de manu saul ⁊ de
manu golie: amen. Libera dñe aīaz ser-
ui tui **vel** serue tue sicut liberasti petrū
⁊ paulū de carceribus: amen. Et sicut li-
berasti teclā virginē ⁊ martyre tuā de tri-
bus tormētis acerrimis: ita liberare dig-
neris aīaz hui⁹ serui tui **vel** serue tue ⁊ te
cū facias cōgaudere i celestibus: amē.

Commendam⁹ tibi dñe animā ser-
ui tui: pcamurq; te iesu chře sal-
uator mūdi p aīa pp̃t quā ad ter-
rā misericordit̃ descēdisti: patriarcharū
tuorū sinibus eā insinuare non renuas.
Agnosce dñe creaturā tuā nō ex dñs
alienis creatā: s; a te solo deo viuo ⁊ ve-
ro. Letifica dñe aīaz ei⁹ i p̃spectu tuo: ⁊
ne

ne meminerit iniquitatū ei⁹ antiq̄rū ⁊ ebri-
 etatū q̄s suscitauit furor siue feruor ma-
 li desiderij. Licet enī peccauerit: tū te
 patrē et filiū et sp̄m sanctū nō negauit:
 sed credidit: ⁊ zelū dei in se habuit: ⁊ de-
 um qui creauit omnia adorauit. Amē.

Delicta iuuentutis et ignorātiās e-
 ius ne memieris dñe: sp̄m magnā
 misericordiā tuā memor esto illi⁹
 i gl̄ia claritatis tue: apianť illi celi: colle-
 tēť illi āgeli: in regnū tuū seruū tuū **vel**
 seruā tuā dñe suscipe. Suscipiat illū sā-
 ctus michael archangelus dei: q̄ mili-
 tie celestis obtinere meruit principatū
 veniāt illi obuiā sancti angeli dei: ⁊ pdu-
 cāt illā in ciuitatē sanctā hierusalē. Su-
 scipiat eū bt̄s petr⁹: cui a deo clauēs
 regni celoz tradite sunt. Adiuuet eum
 sanctus paulus: q̄ dignus fuit esse vas
 electiōis. Intercedat p̄ eo sanct⁹ Jo-
 hāñnes electus dei apl̄s: cui reuelata
 sunt secreta celestia. Orent pro eo **vel**

ds ea

Comendatio animar

ea sc̃ti apl̃i dei: quib⁹ ab eo data est po-
testas ligādi atq; soluēdi. Intercedāt p
eo **vel** ea oēs sc̃ti dei: q̃ pro xp̃i noīe tor-
mēta ī hoc secl̃o sustinuerunt: vt vīculū
carneis exur⁹: puenire mereat ad glo-
riam regni celorū: p̃stante dño n̄ro iesu
christo: qui uiuit ⁊ regnat ī secula secul-
lorum. Amen.

**Si anima anxietur dica-
tur adhuc hi psalmi. Psalmus.**

Confitemini dño qm̃ bon⁹: quoniam
in seculū misericordia ei⁹. **D**i-
cat nūc israel qm̃ bon⁹: qm̃ in secu-
lum misericordia ei⁹. **D**icat nūc dom⁹
aaron: qm̃ in seculū misericordia eius.
Dicāt nūc qui timent dñm: qm̃ in secu-
lū misericordia eius. **D**e tribulatione
inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit me in latitu-
dine dñs. **D**omin⁹ mihi adiutor: non
timebo qd faciat mihi hō. **D**omin⁹ mi-
hi adiutor ⁊ ego despiciā inimicos me-
os. **B**onū ē confidere in dño: q̃s confi-
dere in hoīe. **B**onū ē sperare in dño: q̃s
sperare

sperare in principib⁹. **O**ēs gentes cir-
cuierūt me: et in noīe dñi q̄a ult⁹ sum in
eos: **C**ircūdātes circūdederūt me: et
in noīe dñi: quia ult⁹ sum in eos. **C**ir-
cūdederūt me sicut apes: et exaserūt si-
cut ignis in spinis: et in nomīe dñi quia vl-
tus sum ī eos. **I**mpulsus euers⁹ sum ut
caderē: et dominus suscepit me. **H**or-
titudo mea et laus mea domin⁹: et faci⁹
est mihi in salutē. **V**ox exultationis et sa-
lutis in tabernacul⁹ iustorū. **D**extera do-
mini fecit virtutē: dextera dñi exaltauit
me: dextera dñi fecit virtutē. **N**ō mori-
ar sed viuam: et narrabo opera domini
Castigās castigauit me dñs: et mortē
nō tradidit me. **A**pperite mihi portas
iusticie ingressus in eas cōfitebor dño:
hec porta dñi iusti intrabūt in eā. **C**ōfi-
tebor tū qm̄ exaudisti me: et faci⁹ es mi-
hi in salutē. **L**apidē quē reprobauerūt
edificātes: hic faci⁹ ē in caput āguli. **A**
dño factū est istud: et ē mirabile in ocu-

Cōmendacio animarum

lis nris. **H**ec est dies quam fecit dominus: exultem⁹ ⁊ letemur in ea. **O** domine saluū me fac o dñe bene prosperare benedict⁹ qui venit in noīe dñi. **B**enedixim⁹ vob⁹ de domo dñi: de⁹ dñs ⁊ illuxit nob⁹. **C**ōstituīte diē solēne ī q̄dēnsis: vsq; ad cornu altari. **D**eus me⁹ es tu ⁊ confitebor tibi: de⁹ me⁹ es tu ⁊ exaltabo te. **C**onfitebor tibi quoniā exaudivisti me: ⁊ fact⁹ es mīhi ī salutē. **C**onfitemini domino quoniam bonus: quoniā ī seculū misericordia ei⁹. **Psalm⁹.**

Beatī īmaculatī ī via. qui ambulāt ī lege dñi. **B**eatī qui scrutantur testimonia ei⁹: ī toto corde exquirūt eū. **N**on enī qui operātur īiquitatē: ī vjs ei⁹ ambulauerūt. **T**u mādaſti: mādata tua custodiri nim⁹. **C**ū nā dirigātur vie mee: ad custodiendas īustificaciones tuas. **T**ūc non cōfūdaz cū perspexero ī ōnib⁹ mādar⁹ tuar. **C**ōfitebor tibi ī direccione cord⁹: ī eo q̄ didici

didici iudicia iusticie tue. **I**ustificacio-
 nes tuas custodiā: nō me derelinquas
 vsq; quaq;. **I**n quo corrigit adolescēci-
 or viā suā: in custodiendo sermones tu-
 os. **I**n toto corde meo exquisiui te: ne
 repellas me a mandatz tuis. **I**n corde
 meo abscondi eloquia tua: vt nō peccē
 tibi. **B**enedictus es dñe: doce me iusti-
 ficationes tuas. **I**n labijs meiz pronū-
 ciaui: omnia iudicia oris tui. **I**n via te-
 stimonioz tuoz delectar' sū: sicut i om-
 nibus diuitijs. **I**n mādauis tuz exerce-
 bor z cōsiderabo vias tuas. **I**n iustifica-
 ciōib' tuis meditabor: non obliuiscar
 sermones tuos: **Psalmus.**

Ad dñm cū tribularer clamaui: et
 exaudiuit me. **D**ñe libera animā
 meā a labijs iniquis: et a lingua
 dolosa. **Q**uid detrahit aut qd apponatur
 ti ad linguā dolosā. **S**agite potēt' acu-
 te: cū carbonib' desolatorijs. **H**eu mi-
 hi quia incolat' meus plōgat' ē habi-

Ps iij taut

Comendacio animar

raui cū habitātib⁹ cedar: multum icola
fuit anima mea. Qū h⁹ q̄ oderūt pacē
erā pacificus: cū loquebar illis impu-
gnabāt me gratis. **R**equiem eternam

Egressa aut aia dicat sequens Rñsonū.

Subuenite sācti dei occurrite **vt supra Deide**
sacerdos moneat astantes ad orādum

dicēs Oremus deuote pro aia. **K**yrie

eleisō: **C**hr̄lste eleison. **K**yrie eleison:

Pater noster. **A**ue maria Et ne nos. **ŷ.**

Requiem eternā dona eis domī. **ŷ.** Ne tradas be-

stys animas confitentū tibi. Et animas pauperum

tuorum **rc. ŷ.** Non intres in iudiciū cum fidelibus

tuis dñe Quia null⁹ apud te iustificabit bō. **ŷ** Domī

ne exaudi oratinē meā ⁊ clamor me⁹ ad te veniat.

SDiscipe domīe animā serui **oratio**

tui vel serue tue: quā de ergascul-

lo huius seculi vocare dignatus

es: ⁊ libera eam de principib⁹ tenebra-

rum: vt absoluta ab omni vinculo deli-

ctorum: quietis ac lucis eterne beati-

tudine pfruatur ⁊ inter sāctos ⁊ electos

tuos in resurreccionis gloria resuscita

ri mereatur. Qui uiuis ⁊ regnas cū deo
patre in vnitate spiritus sancti de⁹ Per
omnia secula seculorum. Amē. **Orem⁹**

Tibi domine commēdamus ani-
mam famuli tui **vel** famule tue:
ut defūctus **vel** defūcta seculo ti-
bi uiuat: et que per fragilitatē mūdane
conuersationis peccata cōmisit: tu ve-
nia misericordissime pietatis absterge
Per christū dominū nostrū. Partē be-
ate resurrectionis obtineat: uitāq; eternā

D habere mereat Per christū, do-
minū nostrū. Amē **Oratio**

Eus cui soli cōpedit medicinam:
p̄stare post mortē: p̄sta quesum⁹. ut ani-
ma famuli tui **vel** famule tue a terrenis
exuta contagijs in tue redēptionis par-
te mereamur. Per christū Dñs vobiscū
Et cū spiritu tuo. req̄escāt in pace. Amē
**Eū defunctus est efferēdus ad sepultu-
rā: sacerdos cū altāribus potest dicere
qd sequit. Ps. De p̄fundis clamaui ad
te**

Comendatio animarū
te dñe. *In fine.* Requiẽ eternā *ꝛ.* Be-
quit Absolue dñe aīas eorum ab oī viculo delicto-
rum: vt in resurrectionis glia inter sanctos tuos re-
suscitati respirē. Kyrie eleison. Xp̃eel. Kyri-
eel: Pater noster Ave maria. Et ne nos
R: El porta inferni. *✠.* Credo videre bona dñi. *✠.*
Domine exaudi orationē meā. *O* remus. *dica-*
tur collecta pro defūcto cū collecta Fi-
deliū deus. *sub vno* Per dominū. Re-
quiescat in pace. Aspergitur funus aqua
benedicta: et fertur ad sepeliēdū *Colle-*
cta pro sacerdote.

PResta q̃s dñe: vt aīa famuli tui sa-
cerdotis: quē in hoc seculo com-
moratē sacris muneribus deco-
rasti in celesti sede gloriosa sup exultet
Per christū domi. *Collecta. p famulo:*

Omnipotens sempiterne de⁹: cui
nūq̃ line spe misericordie suppli-
catur: ppitiare anime famuli tui
vt q̃ de hac uita i tui nominis p̃fessione
decessi t: scōꝝ uiciorū numero eū facias
aggregari.

aggregari. Per christum dominum nostrum. Amen. *Pro famula.*

Quesumus dñe p tua pietate miserere aie famule tue: z a stagis mortalitatis exuta: in eterne saluationis partē restitue. *Colle. general.*

Fideliū deº oīuz s̄ditor z redemptor aīabº famuloz famulazqz tuaz remissionē cūctoꝝ tribue pctōrū: vt indulgentiā quā sp optauerūt p̄is supplicatiōibus s̄sequē. Qui viuīs z regnas deº. *Ad sepeliēdū mortuū primo sacerdos aspgat funº i tūulū posuū. De inde pūciat terrā sup funº i rina vice dī. De terra plasmasti me: carē iduisti me redēptor meº i nouissimo die resuscita me. Cōducitº qui canit circa feretrū.*

Sacerdos incipiat absolute orationē:

Non intres i iudiciū cū seruo tuo dñe: qm nullº apud te iustificabit hō: nisi p te oīuz pctōꝝ tribuat remissio. Nō ergo cū tua q̄s iudicialis sē-

A ten

Conducus.

tia premat: quē ubi vera supplicatio fi-
dei Christiane cōmēdat: sed grā tua illi
succurrēte mereat euadere iudiciū vl-
tionis: q̄ dum adhuc viueret insignitus
est signaculo sancte trinitat. Per xpm.

Qua finita canit sequens responsoriū.

S Ubi nite seti de i occurite a
ge li dōi ni suscipiētes ani-
mā ei⁹. Offerētes eam in cōspectu al-
tissimi. **L** Bonus
āgelorū, e am suscipi ar z i s i m a b r a

Conductus.

l.

K yriel: **A** bristeel. **K** yrieel. **P**ater n̄r
Et ne nos in. **D**ñs vobiscum. **O**remus.

Deus cui omnia viuunt: z cui non
pereunt moriēdo corpora nostra
sed mutantur in melius. **T**e sup-
plices deprecamur: vt quid anima fa-
muli tui vitiosum tueq; voluntati cōtra-
rium fallente diabolo: aut propria iniq̃-
tate atq; fragilitate contraxit: tu pius z
misericors abluas indulgendo: eāq; su-
scipi iubeas per manus sanctorū ange-
lorum tuorum deducendā in sinum pa-
triarcharū tuorū: abraham scilicet ami-
ci tui: z isaac electi tui: atq; iacob dilec-
ti tui: quo fugit dolor z tristitia atq; sus-
pirium: fidelium quocq; anime felici io-

N q̃ cū dita

Conducit

cū ditate letātur: et in nouissimo magni
iudicii die inter sanctos ⁊ electos tuos
eam facias perpetue glorie percipere
portionem: quam oculus nō vidit: ⁊ au-
ris non audiuit: nec in cor hominis a-
scendit: que preparasti diligentibus te
Per Christum dominum nostrū. Amen
Qua finita cantat sequēs responsoriū.

Anteq̃ nascerer nouisti me ad ima-
ginē tuā domine formasti me. Ado de reddo
ti bi crea to ri animam
meam. Lōmisa mea dñe

pauesco ⁊ añ te e rube sco dñi veneris iudi

care nolime cōdem nare **Ado.**

Kyrieel Christeel. Kyrieel Pat noster,
Et ne nos. Dominus vobiscū. **Orem⁹**

E Ac q̄s dñe hāc cū seruo tuo defū-
cto misericordiā: vt factorū suorū
in penis nō recipiat vicē q̄ tuā in
votis tenuit volūtatē: ⁊ sicut eū hic ve-
ra fides iūxit fideliū turmis: ita eū illic
tua miseratio societ angelicis choris.

Per xpm dñm nostrū. **Deinde cantetur**

Rñsonū Libera me dñe de morte eterna in die
illa tremēda qñ celi mouēdi sunt ⁊ terra. **¶** Dies illa
dies ire calamitatis ⁊ miserie dies magna et amara
valde. **¶** Dñi veneris iudicare seculum per ignem.

Quo finito dicatur Kyrieel. Christeel.

Kyrieel. Pater noster. Et ne nos. **¶** A
porta inferi. **¶** Credo videre. **¶** Ne tra

A iij das

das dñe bestijs. Requiescat in pace. Amē.
R. Dñe exaudi. Dñs vobiscū. **Orem⁹.**

Illicina dñe aurē tuā ad preces
n̄ras: quib⁹ misericordiā tuā sup-
plices deprecamur: vt animā fa-
mulī tui quam de hoc seculo migrare
iussisti in pacis ac lucz regiōe cōstituas:
z sanctorz tuorū iubeas esse consortem.

Absolue quesumus dñe animā fa-
mulī tui: vt defunctus seculo tibi
vuiat: z que per fragilitatē mūda-
ne cōuersatiōis peccata admisit: tu ve-
nia misericordissime pietatis absterge.
Per christum dominum nostrum. **Finis**
ta oratiōe corp⁹ portat ad tumulum di-
cat hanc orationē. Bñdictio sepulchri.

Veus qui fundasti terram: z crea-
sti celos: qui omnibus nomina si-
deribus indidisti. Qui captum la-
queo moris hominem ablutiōe laua-
cri reparasti: qui sepultos abraā isaac z
iacob in spelūca duplici libro vite toti⁹

Conductus.

liij

us ecclesie principes annotasti: bene-
dicendo quesumus bñ **X** dicere dig-
neris hūc tumulū famulī tui: vt cū hic
requiescere facias: et in sinu abrahe col-
locare digneris: qui dominū nostrum
iesum christū filiū tuū vicis laqueis i-
ferorū resurgere fecisti: et suoz in se cre-
dentiū iussisti membra resuscitare: respi-
ce quesumus super hanc fabricam se-
pulture: descendat hic spiritus tuus sã
cūs: vt te iubente sit ei in hoc loco q̃eta
dormitio: et in tēpore iudicij cū sancūs ō-
nib⁹ vera resurreciō te p̃stāte. Qui vi-
uis et regnas deus. Per omnia secula
seculorū. Amen. **Psalmus.** C onfite-
mini domino quoniam bonus: quoniam
in seculū misericordia eius. **D**icat nūc
israel quoniam bonus: quoniam in secu-
lū misericordia. **zc. vt sup̃. Antiphona.**

A

peri te mihi portas iusticie igre

Conducus

sus i eas cōfi tebor dño hec porta dñi in sti in

tribūt in eam. Confitemini.

¶ ratio.

Per recordatiōis affectu fratres
charissimi cōmemorationē faci-
mus chari nostri:quem dñs de tē-
tationibus huius seculi assumpsit:obse-
crantes misericordiam dei nostri:ut ip-
se ei tribuere digneſ placuāz quietam
mansionem:z dimittat omnes lubricę
temeritatis offensas:z cōceſſa ſibi ve-
nia plene indulgentię:q̄cqd in hoc ſe-
culo p̄prio vel alieno reatu deliqt:totū
ineffabili pietate ac benignitate ſua de-
leat z abſtergat Per xpm dominū. *Ps.*

Quemadmodū deſiderat ceruus
ad fontes aq̄z:ita deſiderat ania
mea ad te de⁹. *S*ituit ania mea
ad deum fontem viuū:qñ veniam et

Conductus.

liij

apparebo ante faciem dei. **F**uerunt
mihi lachryme mee panes die ac noc-
te: dum dicit mihi quotidie ubi est de-
us tuus. **H**ec recordat⁹ sum et effudi
in me animam meam quoniam transibo in locum
tabernaculi admirabilis: usque ad domum
dei. **I**n voce exultationis et confessionis
sonus epulantis. **Q**uare tristis es ani-
ma mea: et quare conturbas me. **S**pera
in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare
vultus mei et deus meus. **A**d me ipsum a-
nima mea conturbata est: propterea memor
ero tui de terra iordanis et hermonym
a mente modico. **A**bysus abyssum iuo-
cat in voce catharactarum tuarum. **O**ia ex-
cellsa tua et fluctus tui super me transierunt.
In die mandavit dominus misericordiam suam: et nocte
canticum eius. **A**pud me oratio deo vite
mee: dicam deo susceptor meus es. **Q**ua-
re oblitus es mei et quare contristatus in-
cedo: dum affligit me inimicus. **D**um confrin-
guntur ossa mea: exprobrauerunt mihi
qui

⓪

qui

Conductus:

q̄ tribulant me inimici mei. **D**ñ dicunt
mibi p̄ singlos dies vbi est deus tuus:
quare tristis es anima mea ⁊ quare cō
turbas me. **S**pera ī deo qm̄ adhuc cō
fitebor illi: salutare vultus mei ⁊ deus
meus. **R**equiem eternā. **Antiphona:**

Ingrediar ī domū tabernaculi admirabilis
vsq; ad domū dei.

Oratio.

Obscram⁹ misericordiā tuā op̄s
eterne deus: q̄ hominē ad imagi
nē tuā creare dignatus es: vt ani
mā famuli tui: quā hodierna die rebus
hūanis exui ⁊ ad te accersiri iussisti: blā
de ⁊ misericorditer suscipias: nō ei do
minētur vmbre mortis: nec tegat eū cha
os ⁊ caligo tenebrarū: sed exutus om
nium criminū labe in sinu abrae collo
catus locum lucis ⁊ refrigerij se adep

Conductus:

liij

tum esse gaudeat: vt cum iudicij dies
aduenerit: cum sanctis z electis tuis eū
resuscitari iubeas. Per christum dñm
nostrū. Amē. **Deinde thurificent cor-
pus z sepulchrum: z aqua benedicta as-
pergant z deponant illud: dicatq; psalm⁹**

Memento dñe dauid: z omnis mā-
suetudin⁹ ei⁹. **S**icut iurauit dño
votū vouit deo iacob. **S**i introie-
ro in tabernaculum dom⁹ mee: si ascen-
dero in lectum strati mei. **S**i dederō
somnia oculis meis: z palpebris meis
dormitationē. **E**t requiem temporib⁹
meis donec inueniā locum dño: taber-
naculum deo iacob. **E**cce audiui⁹
eam in effrata: inuenimus eam in cam-
pis silue. **I**ntroibimus in tabernacu-
lum eius: adorabim⁹ in loco vbi stete-
rūt pedes eius. **S**urge dñe in requiē
tuā: tu z archa sanctificationis tue. **S**a-
cerdotes tui induant iusticiam: z sancti
tui exultent. **P**ropter dauid seruū tuū

○ ij nō

Conductus.

non auertas faciē christi tui. **I**urauit
dñs veritatē: z nō frustrabit eū: de fruc
tu vētris tui ponā sup sedem tuam. **S**i
custodierint filij tui testamentū meū: et
testimonia mea hec que docebo eos.
Et filij eoz vsq; in seculum: sedebūt su
per sedem tuam. **Q**uoniā elegit domi
nus syon: elegit eā in habitationē sibi.
Hec requies mea in seculū seculi: hic
habitabo qm̄ elegi eam. **I**nduam ei⁹
benedicens benedicā: pauperes eius
saturabo panibus. **S**acerdotes eius
induam salutarī: z sancti eius exultati
one exultabūt. **I**lluc pducā cornu da
uid: parauī lucernā christo meo. **I**ni
micos eius induam cōfusione: sup ipm̄
aūt effloreat sc̄tificatio mea. **R**equiē.

D Ec requies mea in seculū seculi hic habita
bo qm̄ elegi eam. **Oratio.**

Deus apud quē mortuorū spūs vi-
uunt: et in quo electorū anime de-
posito carnis onere plena felici-
tate letantur: presta supplicatib⁹ nob⁹:
vt anima famuli tui: que tēporali p cor-
pus huius lūinis caruit visu: eterne hu-
ius lucis solatio potiat⁹: nō eū tormen-
tū mortis attingat: non terror horrēde
visionis afficiat: nō penal⁹ timor excru-
ciet: non reorū prima cathena constri-
gat: sed cōcessa sibi venia delictorū om-
niū optate q̄etis consequat⁹ gaudia re-
promissa. *Per. Hic proijciatur terra su-
per eum tribus vicibus. Psalmus.*

Domine p̄basti me et cognouisti me
tu cognouisti sessionē meā et resur-
rectionē meā. **I**ntellexisti cogi-
tatiōes meas de lōge: semitā meā et isū-
culum meum inuestigasti. **E**t omnes
vias meas preuidisti: q̄a nō est sermo
in lingua mea. **E**cce tu dñe cognoui-
sti ōnia nouissia et antiq̄: tu formasti me

Conductus.

et posuisti super me manum tuam. **M**irabilis
facta est scientia tua ex me: confortata
et non potero ad eam. **Q**uo ibo a spiritu
tuo. et quo a facie tua fugiam. Si ascende-
ro in celum tu illic es: si descendero ad in-
fernum ades. **S**i sumpsero pennas me-
as diluculo: et habitauero in extremis
maris. **E**t teni illuc manus tua dedu-
cet me: et tenebit me dextera tua. Et di-
xi forsitan tenebre concubabunt me: et nox
illuminatio mea in deliciis meis. **Q**uia
tenebre non obscurabuntur a te et nox si-
cut dies illuminabit: sicut tenebre eius in-
ta et lumen eius. **Q**uia tu possedisti renes
meos: suscepisti me de utero matris
mee. **C**onfitebor tibi quia terribiliter ma-
gnificatus es mirabilia opera tua: et anima
mea cognoscat nunc. **N**on est occulta-
tum os meum a te quod fecisti in occulto: et sub-
stantia mea in inferioribus terre. **I**m-
perfectum meum viderunt oculi: et in libro tuo
omnes scribent: dies formabuntur et nemo in-
eis. **M**ihi autem nimis honorificati sunt a

Conductus

lvj.

mici tui deus: nimis confortatus est prin-
cipatus eoz. **D** inumerabo eos z sup
arenā mltiplicabunt: exurrexi z adhuc
sum tecū. **S**i occideris deus pctōres:
viri sanguinū decliate a me. **Q**uia dici-
tis in cogitatione: accipiāt in vanitate
ciuitates suas. **N**ōne q̄ oderūt te dñe
oderā: z sup inimicos tuos tabescebā.
Perfecto odio oderā illos: inimici fac-
ti sunt mihi. **P**roba me de⁹ z scito cor
meū: interroga me z cognosce semitas
meas. **E**t vide si via iniquitatis in me est
z deduc me in via eterna. **R**equiē. An

D

E terra plasmasti me z cañe iduisti me.

redēptor meus resuscita me i nouissi mo die,

Dñe probasti.

Oratio.

Conductus

Quoniam fratres charissimi per spiritu chari nostri: quem dominus de laqueo huius seculi liberare dignatus est: cuiusque corpusculum hodie sepulture traditur: ut eum pietas domini in sinu abrahe: isaac et iacob collocare dignetur: ut cum dies iudicii aduenierit: inter sanctos et electos suos eum in parte dextera collocandum resuscitari faciat. Per Christum dominum. *Oratio.*

Deus vite dator et humanorum corporum reparator: qui te a peccatoribus exorari voluisti: exaudi preces quas speciali deuotione per animam famuli tui tibi lachrymabiliter fundi: et libera eum ab infernorum cruciatibus: et collocare inter agmina sanctorum tuorum digneris: veste quoque celesti et stola immortalitatis indui: et paradisi amenitate confoueri iubeas. Per Christum. *Oratio*

Deus qui iustis supplicationibus semper presto es: qui pia vota digne
ris

ris intueri: qui vniuersos es cōditor et
redēptor: misericordia quoq; peccator
z tuorū beatitudo sanctorū. Da famlō tuo
cuius depositione hodie officiū huma
nitatis exptbemus cū sancis z electz
tuis bī mūeris porionē eūq; a corporū
nexiū⁹ absolutū in resurrectione elec
torum tuorum facias presentari. **Oro:**

T Emeritatis quidē ē dñe vt hō ho
minē: mortalis mortalē: cinis ci
nerē tibi dño deo nño audeat cō
mēdare: sed q̄a terra suscipit terram et
pulis cōueniūt in puluerē: donec om
nis caro redigat in suā originē: inde tu
am pūssime pater lachrymabili⁹ q̄s pi
etate: vt hui⁹ famli tui animā q̄s de hui⁹
mūdi voragine cenolēia ducis ad pa
triā abrae amici tui sinu recipias: z re
frigerij rore pfundas sit abestuetis ge
henne truci incēdio sepata: z btē requei
te donāte pūcia: z si q̄ illi sint dñe dig
ne cruciatib⁹ culpe: tueas grā tue mīsi

Q

me

Conductus

me lenitatis indulge: nec peccati recipiat vicē: sz indulgentie tue piam sētiat bonitatē: cūq; finito mūdi termino supernū cūctis illuxerit regnū: nouus hō sāctorū omnium cetib⁹ aggregat⁹ cū electis suz resurgat ī parte dextera coronā dus. Per christum dominum: **Oratio.**

Debitū humani corporis sepeliēdi officiū more fidelīū cōplētes: deum cui omnia viuūt fidelit^r deprecemur: vt hoc corp⁹ chari nrī in ifirmitate sepultū: in ordine scōz suoz resuscitet: z eius spm̄ sāctis ac fidelib⁹ aggregari iubeat: cū quib⁹ inenarrabili glia z perenni felicitate pfrui mereat. Per xpm. **Ps.** De profundis. **R.** Requie eternā. **Kyrie** eleison. **Pater** noster. **A.** porta inferi. **R.** Requie eternā dona ei domine. Dominus vobiscum. **Oratio.**

Deus q̄ es vnīuersoz cōditor z creator: qui cū suis tuoz bñtudo sanctorum p̄sta nobis petenib⁹: vt
spiri

Conductus:

lviii

spiritū fratris nostri corporalibus nexi-
bus absolutū: in p̄ma sanctorū uoꝝ resu-
rectione facias p̄sentari. **Per.** **O**remus.

Absolue quesumus dñe aīam fam-
ulū ab omni vicio delictorū: ut ī
resurrectione gl̄ia int̄ sanctos tu-
os resuscitat⁹ respiret: et partē b̄tē resur-
rectionis obtineat: vitāq; eternā mere-
at habere in celis. **Per te iesu christe fi-**
li dei uiuūt: q̄ ventur⁹ es ī spū iudicare vi-
uos et mortuos et sc̄l̄z p̄ignē. Amē. Oꝛo.

Deus in cuius miseratione. **Fideliū**
deus. Et partem beate resurrectione
obtineat. **A**nima eius et anime omni-
um fidelium defunctorum per miseri-
cordiam dei requiescānt in pace. **Amē.**

In reditu ad ecclesiaz: si sepultura fuit
in cimiterio cantetur Responsorium:

A

Remētissime domine: q̄ pro n̄ra mi-

p il

Conductus.

mi se ri a ab impiorū manib⁹ mortis suppli
cium pertu listi: Libera ani mam eius die
inferni vor a gine ⁊ de ministris tartareis mi
se ra tor ab solue ⁊ cūcta ei⁹ pec cata
obliui one perpetua dele: eāq; ad ad lucē
tuā ange li tra dāt para di siq; ia nuam
introducāt: vt dñ corpusculū pulueri tradit

ad eternitatē pducā. Domine mi se rere

sp pecca tore. Euonae.

vel istud responsorium. Si bona suscepim⁹.

D

Uld⁹ ex v tero matris mee e gies

lus sū z nud⁹ iter rare uer tar

Et cū puenerit ad chorū cantēt psalmū
Diserrere mei de⁹. pro frīb⁹ z sororib⁹
congregation⁹: cū Gloria p̄ri. quo finito
dicitur kyrieel E bristeel k irieel. R̄ nō
ster. etne nos indu. Saluos fac seruos tu
os et ancilas tuas. Deus meus sperantes inte DO

S

minus vobiscum. Oremus.

Atisfaciat tibi q̄s dñe deus n̄r p
aia famli tui fr̄is n̄rī sc̄tē dei genī

p

ii

triciis

Conductus:

triciſ ſemperq; virginis marie: ⁊ beati
adalberti martyriſ tui atq; pontificiſ:
omniumq; ſctōꝝ tuōꝝ oꝛō: ⁊ pñiſ fami
lie tue humiliſ ⁊ deuota ſupplicatio: vt
pctōꝝ omniū veniā quā precamur obti
neat: nec eū patiariſ cruciari gebēna
libꝰ flāmiſ quē filiū tui dñi nꝛi ieſu xpī p
cioſo ſanguine redemiſti. Qui tecū vi
uit ⁊ regnat in vnitāte ſpīrituſ. ⁊c. **Oꝛō**

F Amulos ac famulas tuas te q̄s
dñe tua ſempꝰ pꝛectiōe cuſtodī:
vt libera tibi mēte deſeruiāt: et te
pꝛegēte a malis ōnibꝰ ſint ſecuri. Per
dñm. **Sequitur conductus qui in ec
cleſiis parochialibꝰ canit in exequiis
circa fere trum. Et pꝛmo ſine Dñs vobiſ
ſcum. et ſine Oremus dicif hec oratio.**

N On intres in iudiciū cū fidelibꝰ
tuis dñe: qm̄ nulluſ apud te iu
ſtificabit hō: niſi pꝛe omniū pec
catoꝝ tribuat remiſſio. Non ergo eoſ
tua queſum iſ iudicialiſ ſententiā pꝛe
mar

Conducus

lixx

mat quos tñ vera supplicatio fidei chri-
stiane cōmedat: sed grā tua illz succur-
rēte mereant euadere iudicium vltio-
nis: qui dñ ad huc viuerēt i signū sūt si-
gnaclo scē trinitatis. Per christū dñm
nr̃m. **Rñ.** Credo q̃ redemptor meus vixit: et
in nouissimo die de terra surrectur⁹ sum: et in carne
mea videbo deū. Saluatorē meū. **¶** Quē visur⁹ sū
ego ipse ⁊ non ali⁹: ⁊ oculi mei p̃specturi sūt. Salua-
torē: **Kyrieel. Christeel. Kyrieel. Pa-**
ter noster. Et ne nos inducas in tentati-
onem. El porta inferi. Erue domine aias eorum
¶ Credo videre bona dñi. In terra viventium. **¶.**
Domine exaudi orationē meam Dominus vo-
scus
Et cū spiritu tuo. Oremus
Ac q̃s dñe hāc cū fidelib⁹ iur de-
unctis misericordiā: vt factorum
suorū in penis nō recipiāt vicē: q̃ tuam
in votis tenuerūt volūtātē: vt sicut eos
hic vera fides iunxit fideliū turmis: ita
eos illic tua miseratio societ angelicis
choris. Per christū dñm nostrum. Rñ.
Qui lazarū resuscitasti a monimēto fetidum Tu eis
domine

Conductus

dñe dona requiem ⁊ locū indulgētie. **Qui** ventu-
rus es iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊ seculū per ignē
Tu cis domine. **Kyrie eleison. E**xisteelei-
sō. **Kyrie eleisō. P**ater noster Et ne nos
inducas in tentacionē. **A**. A porta inferi
Credo videre bona dñi In terra viuentū. **D**omi-
ne exaudi orationem meam Et clamor meus ad te.

Dominus vobiscū. **Oremus**
Fidelium deus oīum cōditor ⁊ re-
dēptor aīab⁹ famuloꝝ famu-
larūq; tuarū remissionē cun-
ctorū tribue peccatorū: vt indulgētiā
quā semper optauerūt: p̄s supplicaci-
onibus consequantur. Qui viuis et re-
gnas cū deo patre in vnitāte spūs san-
cū de⁹. Per omnia secula seclōꝝ. Amē
Rii. Libera me dñe de morte eterna in die illa tre-
mēda. Quā celi mouēdi sint ⁊ terra. Quā veneris iudi-
care seculum p ignē. **V.** Dies illa dies ire: dies cala-
mitatis ⁊ miserie. dies magna ⁊ amara valde. Quā
celi. **Postea si placeat canit añ** Salue regi
cū alijs añis. Modus copulādi. volen-
tes contrahere matrimoniū prius con-
fiteātur peccata sua vt nō ponāt obiam
gratie

gratie sacramentali. et tandem ieiunii di-
 uinissimum sacramentum carnis et sanguinis
 domini nostri Iesu Christi suscipiantur: et post
 capulam tribus diebus munde et integre viu-
 ant. **Sacerdos itaque primo statuat** ma-
 sculum ad dexteram: et femellam ad sinistram
Secundo ipsorum querat noia. **Tercio** interro-
 get: an copulandi causa aduenerunt.
Quarto virum interrogat: an aliquod le-
 gitimum coniugium sciat impedimentum: ut est con-
 sanguinitas aut affinitas. aut consimile
 et ut si quod scit coram cunctis astantibus sub
 bona conscientia et anime sue salute manifestet:
 ne obtineat. **Hoc quartum** ultra a femel-
 la interroget. **Quo quidem impedimento**
 sic ut profertur habito penitus nullo: et si
 ter ut moris est proclamatio facta sit tunc
 dant eis anuli vel fersa sponsi sponse et
 e contra dicendum ad utrumque Accipe anu-
 lum vel ferum fidei signaculum ut sponsus
 voceris et sponse note intueris: per christum;
 dominum nostrum. Amen **Tunc sacerdos**

Bñdictio spōsi ⁊ spōse

dos ipsoꝝ man⁹ cōponēdo viro ī p̄mis
subsequē. ia predicat v̄ba tali forma vt
sequit̄ p̄ma spōsa q̄z verba spōsus dicat
post presbiterū: **Ego .A.** recipio te .D. in
meam vxorē ⁊ spōdeo te non deferere
ad mortē: sic me deus adiuuet ⁊ sanctū
eius. **Secunda similiter** dicat **Ego .D.** re-
cipio te. **A.** in meū virū: ⁊ spōdeo te ad
mortē nō deferere: sic me de⁹ adiuuet ⁊
oēs sanctū eius. **postea sacerdos dicat.**
O os deus cōiūxit: homo non separat.
Et ego vos coniungo In noīe pa^{tr}is
⁊ fi^{li}i: ⁊ spūs^s scū. Amen. **Postea si**
placet dicat Matrimoniu per vos con-
tractū ego cōfirmo In nomine patris:
et filij: et spiritus sancti. Amen. **oratio.**

Respice quesumus domine sup fa-
mulū tuum et famulā vt p̄positū
q̄ te inspirāte receperūt te guber-
nante custodiāt christū do: nostrū: Amē
hic cōsiderādū est q̄ ante matrimoniū
debent in ecclēsijs banna publice p̄ pre-
sbiteros

Benedictio spōse

lxij.

sbiteros pponi vt intra cōpetentem ter
minū q̄ scit impedimētū pponat et si ap
paruerit aliq̄ cōiectura cōtra capulam
futurā Interdicat expresse capula a l's
sacerdos qui id facere contemserit vel
regularis qui interesse p̄sumserat p̄ tri
ēniū suspēdatur ab officio aut arbitria
pecuniaria pena p̄ indicē premia **Be**
neditio sup sponſū z spōsam. Dicta mis
sa pro eisdē legat euangeliū In princi
pio erat verbū zc. Deinde flectant ge
nua corā altari humiliter ad suscipien
dū bñedictionē nuptialē. Sequit̄ psal
mus. Beati oēs qui timent dominū zc.
vt infra habet. Gloria patri. Kyrie eleisō.
Chriſte el. Kyrie el. Pat̄ n̄r. Et ne nos
Saluos fac seruum tuum z ancilā tuā. Deus me
us sperantes in te. Mitte eis auxiliū de sācto. et
de syon tuere eos. Nihil proficiat inimicus in eis
Et filius iniquitatis nōnocebit eis. Esto eis domi
ne turris fortitudinis. A facie inimici. Voic̄ eraui
di orationē meam. Et clamor meus ad te veniat.
Domin⁹ vobiscum. Et cum spīritu tuo.

Q

ij

Benedicilo

Benedictio spōsi z spōse
Benedictio super sponsam. Oremus.

Deus qui potestate virtutis tue de nihilo cuncta fecisti: quod dispositis vniuersitatis exordijs homini ad imaginem dei facto ideo inseparabile mulieris adiutorium condidisti: ut femineo corpori de virili dares carne principium: docēs quod ex vno placuisset institui: nunquamliceret disiungi. De quo tam excellenti mysterio coniugalem copulam consecrasti: ut christi et ecclesie sacramentum presignares in federe nuptiarum. De quo per quem mulier iungitur viro: et societas principaliter ordinata ea benedictione donatur: quod sola nec per originale peccati penam: nec per diluuium est ablata sententia: respice propitius super hanc famulam tuam: que maritali iungenda consortio tua se experit protectione muniri. Sit in ea iugum dilectionis et pacis: fidelis et casta nubat in christo: imitatrixque sanctarum permaneat: feminarum Sit amabilis ut Rachel viro suo: sapiens

ut

Benedictio spōse

lxiiij

vt rebecca: lōgeua ⁊ fidel⁹ vt sara: nihil
in ea ex actibus suis ille auctor preua-
ricationis vsurpet: cōnexa fidei: man-
datisq; dei permaneat vn⁹ hōro iūcta
contactus illicitos fugiat: muniat in-
firmitatem suam robore discipline. Sit
verecūdia grauis: pudore venerabilis
doctrinis celestibus erudita. Sit fecū-
da in sobole. Sit pbata ⁊ innocens: ⁊ ad
beatorū requiem: ⁊ ad celestia regna p-
ueniat: ⁊ videat filios filiorum suorū vs-
que in terciā ⁊ quartā generationē ⁊ ad
optatā pueuiat senectutē. p christū do-
minū nō nostrū. Amen. **Sup̄ ab os Oratio**

Quesumus omnipotens deus in-
stituta puidētie tue pio amore
comitare vt q̄s legitima societate
cōnecis: lōgeua pace custodias. Per
christum dominum nostrum. **Oratio.**

Deus abraam: deus isaac: deus ia-
cob bñ **✠** dicat adolescētes istos
⁊ semina semē vite eterne in mē-

Q.

ij

lib⁹

Bñdictio spōsi z spōse

tib⁹ eoz: vt quicquid pro vtilitate didi-
cerit. hoc facere cupiāt p̄ iesū christū re-
cupatorē hominū filiū tuū vnigenitum
dñm nostrū. Qui tecū viuūt et regnat in
vnitate sp̄itus sancti deus. Per om-
nia secula seculorū. Amen. **Oratio.**

Respice dñe sup hāc cōuentionem p̄
angelū tuū raphaelem: vt sint sa-
ni: digni: z pacifici: atq; tua bñdic-
tione perfusi. Per xpm̄ do. nrm̄. Amen.

Bene **✠** dicat vos pater: et filius:
et sp̄s sct⁹: qui trinus est in nu-
mero: z vnus in oib⁹: et ille multi-
plicet semē vestrū: vt augeat icremēta
frugū iusticie vestre: vt cū iustis z deum-
timentibus secure astare mereamini in
die dñi. Per eundem xpm̄. Alia oratio.

Deus abraham: deus isaac: deus
iacob sit semper vobiscū: ipse cō-
iūgat vos: imple atq; bñdictionē su-
am in vobis. Per xpm̄ dñm no. Amen.

bñz

Benedictio spōsi et spōse lxiiij

Benedictio dei ✠ patris et ✠ fi
lij et spiritus ✠ sancti descen
dat super vos et maneat sem
per. Amen. *Tūc recedant in*

nomine domini. Aduertendū est quod
singulariter virgines benedicūt in ce
lebratione nuptiarum et secundum ihū in
q̄rto dis. xliij. Nuptie secūde non bene
dicūt q̄n tam ex parte viri: quam ex par
te mulieris vñ salūm ex parte mulieris:
sunt secunde nuptie p̄biter & non benedi
cēs secūdas nupcias id ē bigenuos sus
pend⁹ ē ab officio bñ ficio calo vir au
tem de secundis nupcijs antiquis *In*
introductio mulierum post partum cum
solēnitare. Nota q̄ mulieres post par
tum nō ōnes passim introducūt vt ille
que ex fornicario cōcubita pariūt siue
ille quem et cū partu moriuntur et que
abomināt pariūt non baptisatus nā ta
les non introducūtur cum tales ecclesia
nōa probat sed solum ille introducūt que
in

Bñdictio sponsi ⁊ spōse
in matrimonio legitimo pariūt p̃mo er
go āte fores ecclesie sacerdos sup̃pli
atus ⁊ stolatus dicat.

Laudate pueri dñm: laudate no
mē dñi. **S**it nomē dñi bñdictum:
ex hoc nūc ⁊ vsque in seculū. **A**
solz ortu vsqz ad ocasum: laudabile no
men domini. **A**rcellus super ōnes gē
tes dominus: et super celos gloria ei⁹
Quis sicut dominus deus noster qui i
altz habitat: ⁊ humilia respicit in celo ⁊
in terra. **S**uscitans a terra inopem: et
de stercore erigēs pauperē. **U**t collo
cet eū cū p̃ncipib⁹: cum principib⁹ po
puli sui. **Q**ui habitare facit sterilem in
domo: matrem filiorum letātē. **Psalm⁹**

Beatī ōnes q̃ timent dominū: q̃ā
bulāt in ṽs ei⁹. **L**abores ma
nuū tuarū quia māducabis: be
atus es ⁊ bene tibi erit. **O**por
tua sicut vitis abūdans in lateribus do
mus tue. **F**ilij tui sicut nouelle oliuarū
in

Introductio mulierū

lrv.

in circuitu mēse tue. **E**cce sic benedicetur hō: qui timet dñm. **B**enedicat tibi dominus ex sion: et videas bona hierusalē: oib⁹ dieb⁹ vite tue. **E**t videas filios filioꝝ tuoꝝ: pacē sup̄ israhel. **Plat:**

Exaudiat te dñs in die tribulatioꝝ: protegat te nomē dei iacob. **M**it-
tat tibi auxiliū de sancto: et de syō
tueatur te. **M**emor sit ois sacrificij tui et
holocaustū tuū pingue fiat. **T**ribuat tibi
p̄m cor tuū: et omne cōsiliū tuū cōfirmet
Letabimur in salutari tuo: et in noīe dei
nostri magnificabimur. **I**mpleat dñs
ōnes petitiones tuas: nūc cognoui q̄
niā saluū fecit dñs christū suū. **E**xau-
diet illū de celo sancto suo in potentati-
bus salus dextere ei⁹. **D**i in currib⁹ et
hi in equis: nos aut̄ in noīe dñi dei nr̄i
inuocabim⁹. **I**psi obligati sūt et cecide-
rūt: nos aut̄ surrexim⁹ et erecti sumus
Oñe saluū fac regem: et exaudi nos in
die q̄ inuocauerim⁹ te. **G**loria patri. **Qui
bus**

R

post partum

hu3 finis dicitur Kyrie eleisō. Christe
eleisō. Kyrie eleisō. Pater noster. Ave
maria. z ne nos inducas **Admittat** tibi do-
minus auxiliū de sancto. Et de sion tueatur te. **Et**
anima tua illi viuet. Et semē tuū seruiet ipsi. **Post**
partū virgo mulolata permansisti Dei genitrix iter
cede pro nobis **Domine** exaudi orationē meam
Domīn⁹ vobiscū et cū spū tuo. **Orem⁹:**

Domine sacte pater omnipotens
eterne deus: qui bñdictionē tue
gratiam egris infundendo corp
b⁹ facturā tuā multiplici pietate custo-
dis: ad inuocationē sancti nois tui as-
siste: et hanc famulā tuam liberatam ab
egritudine: z sanitati **Admittam:** dextera
tua erigas: virtute **firmes:** potest ate
tuearis: z ecclesie tue sanctisq; altarib⁹
tuis cū omni desiderata pspitate resti-
tuas **Per dñm nrm.** **Tūc iꝛduc cā di**
cēs **Domīn⁹** custodiat introitū tuum et
exitum tuum. Ex hoc nūc z vsq; in secu-
lum **Coram altari dicat psalmum.**

Leuauit

Introducio mulierū

lxvj.

Euauī oculos meos in mōtes: vnde veniat āuxiliū mibi: **A**uxiliū meum a dñō: q̄ fecit celū z terrā.

Non det in cōmotionē pedē tuū: neq; dormitet: q̄ custodit te. **A**cce nō dormitabit neq; dormiet: q̄ custodit israel

Dñs custodit te: dñs p̄tectio tua: sup̄ manū dexterā tuam. **P**er diē sol nō v̄ret te: neq; luna p̄ noctem. **D**omin⁹ cu

stodit te ab ōni malo: custodiat animā tuā dñs: **D**ominus custodiat introitum

tuū z exitū tuū: ex hoc nūc z vsq; in secu

lū. **G**loria patri z filio z sp̄itui sancto.

Sicut erat in principio z nūc z semper: z in secula. zc. **Quo finio dicū** Kyrie

X̄peel. Kyrieel. P̄r n̄r. Ave mari. Et ne

❧. Saluā fac ancilam tuā de⁹ meus sperantem in te **D**ñe exaudi oīonē meam. **D**ñs vo. **Orcmus.**

Omnipotens sempiternē deus te supplices exoram⁹: vt sic vnigenit⁹ filius tuus cum nostre carnz

substantia in tēplo est presentat⁹: ita facias hāc famulam tuam purificatis tibi

R

q̄

mētē

mentib⁹ presentari. *post partum* In fine legat euan-
gelium sibi Johannem: premitte do-
min⁹ vobiscum. Et cum spiritu tuo *In iuu sa-*
cu euangelii secundum Johannem. In
principio erat verbum. *Et habet ista circa*
finem. In die purificationis marie bene-
dictio cereorum. Sacerdos stans ante al-
tare vultu verso ad populum rursus dicat
Adiutorium nostrum in nomine domini. Qui fecit celum et
terram. *Post partum virgo inuoluta per mansisti*
Dei genitrix intercede pro nobis Dominus vo-

Ebiscum Et cum spiritu tuo. *Oremus*
Rudi quesumus domine plebem tuam: et
quam extrinsecus annua tribus deuotione
venerari: interius assequi gratie tue lu-
ce concede. Per christum deo. no. Amen *Oremus*

Domine deus omnipotens creator ce-
li et terre. rex regum et dominus dominantium
exaudi nos famulos tuos clamantes
testantes ad te. Precamur ergo te do-
mine sancte pater omnipotens eterne deus: qui
omnia ex nihilo creasti: et iussu tuo populus
hunc liquoris ad perfectionem cerei veni-
re fecisti: et qui hodierna die petitionem
iusti

iusti Gimeōis implesti: te humiliter de
 ꝑcamur: vt has cādēllas ad vsus homi:
 z ad sanitatē corporū z animarū: siue in
 terra: siue in aquis ꝑ inuocationē sc̃i
 nois tui: z per intercessionē sc̃tē Marie
 virginis genūricis tue: cuius hodie fe
 sta deuote colimus: z per ꝑces omniū
 sanctorū bene **✠**dicere: z sanctū **✠**fica
 re digneris: vt hec plebs tua illas ho
 norifice in manibus portās: cantando
 teꝝ laudando: de celo sancto tuo: z de
 sede maiestatis tue exaudiat: ꝑꝑitiūsq;
 oībus sis clamātibz ad te quos rede
 misti ꝑcioso sanguine tuo. Qui viuīs ac
 regnas cum deo patre in vnitate spūs
 sc̃i deus. Per omīa secula. **Oramus.**

Q Onipotens sempiternē deus: q̃
 hodierna die vnigenitū tuū vln?
 sc̃i Gimeōis in tēplo sc̃to tuo su
 scipiendū ꝑsentasti: tuā supplices deꝑ
 camur clementiā: vt hos cereos quos
 nos tui famuli in tui nois magnificētia
 suscipiētes gestare cupimus: luce tue
 gr̃e perēnis accensos: bene **✠**dicere:

R iij

z sc̃i.

Benedicito

z scti ✠ ficare: atq; lumie supne bñdicti-
onis accēdere dignerz: quatenus eos
tibi dño deo nro offerēdo digni: z san-
cto igne tue dulcissime charitatis suc-
cēsi: in templo sctō glorie tue repēta-
ri mereamur. Per eundem. **Oremus.**

Bene ✠ dic dñe Jesu christe hanc
creaturam cere supplcatiōibus
nostris: z infunde ei per crucis
tue sancte virtutē bñdictionē celestem;
vt q̄ eam ad repellēdas tenebras hu-
mano generi tribuisti: taliter per crucē
tue virtutē: z signaculo eius fortitudi-
nē z bñdictionē accipiat: vt in q̄buscū-
q; locis accēsa siue posita fuerit: disce-
dat z cōtrimiscat diabol⁹: z fugiat pau-
dus cū oībus suis ministris de habita-
tiōibus illis: nec p̄sumat amplius inq̄-
etare vel illudere seruiētes deo. Pro-
inde supplices te dñe quesum⁹. vt emit-
tas sanctū angelū tuū raphaelē: q̄ euul-
sit z repulit a sara z tobīa demonē mor-
tiferū: z eos infestantē: q̄ p̄ huius cere
san-

sanctificationē contrahat illū z disperdat: de cunctis habitationibus colentū deū: de basilicis: de domibus: de angulis de lectulis: de refectorijs: z de vniuersis locis: z in quibuscunq; famulantes deo habitāt z requiescunt: dormiūt vigilāt: cōsistūt z ambulant: nec valeat amplius inq̄tare vel pauores inmittere sup oēs quos scū chrīstus tui vnctio fecit esse munitos. Bene ✠ dico te creatura cere in noīe sancte trinitatis: vt sis exterminatio diaboli z omniū cōtubernaliū eius. Adiuāte eadē scā z indiuidua trinitate: q̄ in vnitatis essentia viuūt z regnat deus. Per oīa. **Oremus**

Domine Jesu chrīste q̄ illuminas omnē hominē venientē in hunc mundū: effunde bñdictionē tuā sup hos cereos: z sanctifica eos lumine gratie tue: z cōcede pprius: vt sicut lumina igne visibili accensa nocturnas depellunt tenebras: ita corda nostra igne inuisibili: id est spūs scī splendore

Benedictio

dore illustrata: omniū viciōrū cecitate
careāt: vt purgate mētis oculo ea cer-
nere possimus q̄ tibi sunt placita ⁊ no-
stre saluti vtilia. Quatenus post huius
sc̄li caliosa discrimina ad te lucē indefi-
ciētē puenire mereamur. Qui. **Orem⁹**

Domine deus noster: qui hodie
na die in nostre carnis substātia
inter homines apparens a parē-
tibus in tēplo es presentatus: quē Si-
meon venerabilis senex lumine spūs
sancti irradiatus agnouit: suscepit ⁊ be-
nedixit: presta q̄ms: vt eiusdē spūs san-
cti grātia illuminati atq̄ edocti te vera-
citer agnoscamus ⁊ fideliter teneam⁹.
Per dñm nostrū Iesuz christū filiū. ⁊c.

Der oia secula seculorum. Amē.

Dis vo biscum. Et cū spiri tu tu o.

Bursus corda. habem' ad dominū. **G**ras a-

gamus dño deo nostro. Dignū ⁊ iustū est.

Aere dignū ⁊ iustū ē equū ⁊ salutare. Quia p-

serenissimā ac placidissimā stellā genitricē tuā:

cui' sacratissimū nomē p ineffabile atq; In e-

narrabile meritū stella maris iterprāt: humanū

gen' illuminare dignat' es. p hoc maxio gaudio

G hodie

Benedictio

hodierna die orantes. Et ideo in manibus nos

stris candelas ferent: venerabiliter et iocunditer et clari-

terius petimus. Ut per dulcissimum amore et clementis-

simum intercessionem tue digne genitricis semper

virginis marie nos famulos tuos indignos: sed

tamen preciosissimo sanguine tuo redemptos: te et

terno ac vero lumine facias clementer perfrui.

Hoc

candelarum.

lxx.

Hoc lege plane ⁊ submissa voce. Qui
cū deo patre ⁊ spū scō viuis ⁊ regnas
deus. Per omnia sc̃la sc̃loꝝ. **Tūc can-**
dele aqua bñdicta aspergant: ⁊ incen-
sent ⁊ accendant. Et caniat añā. Lumē ad
reuelationē gentiū: ⁊ gloriā plebis tue israel. **P̃s.**

Nunc dimittis seruum tuū dñe: se-
cundum verbū tuum in pace. **Et**
post quēlibet versum resumit añ.

Lumē ad reuelationē. **ꝛc.** **Q**uia viderūt ocu-
li mei salutare tuū. **Añ.** Lumē ad reuelatio-
nē. **Q**uod parasti ante faciē omniū po-
puloꝝ. **Añ.** Lumē ad reuelationē. **ꝛc. vt sup̃.**

Lumē ad reuelationē gentiū ⁊ gloriā
plebis tue israel. **Añ.** Lumē ad reuelationē
vt supra. **G**loria patri ⁊ filio ⁊ spīritui
sancto. **Añ.** Lumē ad reuelationē. **ꝛc.** **S**icut
erat in principio ⁊ nūc ⁊ semp: ⁊ in sc̃la
sc̃loꝝ. **Amē. Añā.** Lumē ad reuelationē gētiū.
ꝛc. **Quibus finis dicitur verso vultu**

Iad altare collecta. **Oremus.**
Lumina q̃ms dñe plm tuū: ⁊ splē-
dore gratie tue cor eius semp ac-

S ij cen

Bñdictio candelarū.

cende: vt saluatorē suū z incessant agno-
scat: z veraciter apprehēdat: dñm no-
strū Iesum christū filiū tuū. Qui tecū vi-
uit z regnat in vnitāte spūs sancti de⁹.
Per oia sc̃la sc̃loꝝ. Amē. Postea ad p-
cessionē canit añ. Ave gr̃a plena dei genitrix
virgo. **Alia añ.** Adorna thalamū. **Post seq̃-**
tur añ. Rñsum accepit Simeon. **Et fit statio**
in medio ecclesie. v. Post partū virgo inuis-
olata p̃mansisti. **Additur Alleluia si fuerit**

Dante septuagesimam. **Oremus.**
A q̃ms dñe inuisibilē nobis fi-
dei firmitatē: vt qui vnigenitū tu-
um in tua tecū gloria sempiternū in ve-
ritate nostri corpis natū de maria virgi-
ne cōfitemur: z a p̃sentibus liberemur
aduersis: z m̃asur̃ gaudijs inseramur
Per eundē christū dñm nostrū. **Ad in-**
troitū chori canit añ. Hodie beata virgo ma-
ria. **Dox canitur introitus.**

An capite ieiunij bñdictio Linc̃rū.

Ad introitū nostrū in nomine dñi. Qui fecit celū z
terrā. Ad iuuā nos deus salutaris noster. Et p̃pi-
tius esto petis nostris p̃pter nomē tuū. **Orem⁹.**

Om̃s

Benedictio Cinerum:

lxxj.

Quoniam Omnipotēs sempiternē de⁹ par-
ce intuitibus: propitiare suppli-
cātib⁹: et mittere digneris san-
ctū angelū tuū de celis: q̄ bene **✠** di-
cat et sancti **✠** ficet hos cineres: ut sint
remediū salutare omnibus nomen tuū
sanctū humiliter implorātib⁹: ac semeti-
ipsos p̄ consciētiā delictorū suorū accu-
santibus: atq; ante cōspectum diuine
clemētie facinora sua deplorātib⁹: vel
serenissimā maiestātē tuam suppliciter
obnixē flagitātib⁹. Et p̄sta p̄ inuoca-
tionē sanctissimi nominis tui: ut quicū-
q; eos sup̄ se asperit: p̄ redēptiōe pec-
catorū suorū: copis sanitatē et animē tu-
telā p̄cipiāt. Per dñm nostrū etc. **Oratio**

Deus qui humilitate flecteris: et sa-
tisfactiōe placaris: aurē tue pi-
etatis inclina p̄cibus nostris: et
capitibus seruoꝝ tuoꝝ horū cinerū asper-
sione tangēdis: effunde propitiū gratiā
tue bene **✠** dictionis: ut eos et spiritū
cōpunctiōis repleas: et que iuste postu-

B iij

laue

Benedicito

lauerint efficacit̃ tribuas: ⁊ concessa p̃petua stabilitate itacta manere decer-

Enas. Per christũ dñm nostrum. Exorciso te cinis in noie p̃ris oĩ-
✠ potētis: ⁊ in noie Jesu christi
fi ✠ lū dei viui. ⁊ in noie spi ✠ ritus sc̃ti
q̃ te per ignē in fauillā cōueri p̃cepit: vt
sicut iussioe dei p̃ famulũ ei⁹ Moysen
cinis vitule in populo aspersus omnē
cōgregationē israel sc̃tificauit: ita ⁊ tu
exorcisatus in noie sc̃tē trinitatis nos a
pctoꝝ sordibus emūdes. Per ch̃m d.

Deus q̃ non mortē: sed pe- **Oro.**
nitentiā desideras pctōꝝ: fragili-
tatē cōditiōis hūane benignissi-
me respice: ⁊ hos cineres quos causa
p̃ferēde hūilitatis aq̃ p̃merende ve-
nie capitibus ñris imponi decreuim⁹:
bene ✠ dicere p̃ tua pietate digneris:
vt q̃ nos cinerē esse: ⁊ ob prauitatis ñre
meritũ in puluerē reuersuros cogno-
scim⁹ pctōꝝ omniũ veniā ⁊ p̃mia penitē-
tibus rep̃missa misericordiā consequi
mere-

cinereum:

lxxij.

mereamur. Per chrm dñm: **Oremus.**

Omnipotēs sempiternē deus:
q̄ niniuit in cinere ⁊ cilicio peni
tentibus indulgētie tue p̄stitisti
remedia: cōcede p̄pitiū: vt sic eos imi
temur habitu: quaten⁹ venie cōsequa
mur obtentū. Per dñm nr̄m Iesuz. ⁊c.

**Tūc aspergātur cineres aqua bñdicta
⁊ cāta añ. Immutemur habitu . ⁊c. Alia añ.**

**Iuxta vestibulū. Sub q̄bus antiphonis sa
cerdos distribuatur poplo cineres dicēs
Memēto hō q̄a cinis es: ⁊ in cinerē re
uerteris. Postea ad p̄cessionē cantur
exaudi nos dñe. ⁊c. cū r. ⁊ Gloria patri:
Requit r. Peccavim⁹ cū patribus nostris. Iniu
ste egim⁹ iniquitatē fecim⁹. **Orem⁹.** Flecta**

Cmus genua leuate **Collecta:**
Oncede nobis q̄ms dñe p̄sidia
militie christiane sanctis incho
are ieiunjs: vt cōtra spiritaes nequi
tias pugnaturi: continentie muniamur
auxiljs. Per dñm nostrū Iesum chri
stū filiū tuū: qui tecū viuit. ⁊c. **Delista.**
Preces

Benedictio

P Reces populi tui qñs dñe clementer exaudi: vt qui iuste pro peccatis nostris affligimur: pro tui nois gloria misericordit liberemur.

Leuare Per dñm nrm. zc. Ad circuitũ canit Rm. Emendemus in melius, Seq. iur Letania. Postea canit añ. Aedia vita. zc. Et mox sequitur introitus.

Ordo ad peragendũ officiũ in die palmarum ad aspersionẽ cãatur. Asperges me domine isopo z mundabor. sine Gloria patri. Post hoc bñdicunt frõdes circa maius altare: sic incipiẽdo. Ad introitũ nostrũ in nomine dñi. Qui fecit celũ z terram, Dñs vobiscũ. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Omnipotēs sempiternē de⁹: mūdi flos: odor suauitatis: z origo nascentiũ: qui omnia legis prophetaz oracula in filiũ tuũ dñi nri Jesu christi hūanitate declarasti. Quiq; etiā venienti hierosolymã deuotã tibi cū ramis palmarũ z mysticis laudibus hodierna die turbã obuiã pcedere fecisti.
Respice

Respice pprius ad deuotā populi tui
seruitutē. Et eiusdē creature nouitate ⁊
tua virtute sancti ✠ fica: ⁊ sicut tūc pri-
oris ppli tibi gratus exitu huius deuo-
tiōis affectus: ita nos quoq; nūc in ve-
ritate cōfessiōis nōis tui. hec eadē per
reuoluta tēpora frequentātes purifica-
tis sensibus dignū tibi deferamus ob-
sequiū: vt velut floz varietate p̄is ver-
nātes studijs sarcina carnis deposita:
cū odore bonoz opeꝝ in celesti hieru-
salē filio tuo dñō n̄ro Iesu ch̄isto valea-
mus occurrere. Qui tecū viuit. *Orem⁹*

Om̄nipotēs sempiternē deus be-
ne ✠ dicere dignare hos flores
quos in honore filij tui veniētis
hierusalē occurrentib; us pueris cū ra-
mis palmarū obuiam filio tuo ipsi dñō
nostro Iesu ch̄isto deducere fecisti. p̄-
sta qm̄s: vt quisquis eos acceperit. be-
nedictionē tuā suscipiat: ⁊ premiū vite
eternē percipiat. Per eundē dominū
nostrum Iesum ch̄ristum. ⁊c. *Oremus*

Deus.

Bñdictio frōdiū z floz

Deus qui filiū tuū Jesum Christū
dñz nostrū p salute nostra in hūc
mūdū misisti vt se humiliaret ad
nos: z nos eleuaret ad se: cui etiā cum
hierusalem veniret vt adimpleret scri-
pturas credentiū: turba populoz fide-
lissima deuotiōe vestimēta sua cū ramz
palmarz in via sternebat: presta qñs: vt
illi fidei viā pparem⁹: de qua remoto ia
pide offensionis z petra scādali: frōde
ant apud te opa nostra iusticie ramis:
vt eius vestigia sequi mereamur. Per
eundem christū dñm no. **Benedictio.**

Exorcisote oīs creatura florum: z
frondiū in noīe dei pa **✠** tris: z
fi **✠** lū: z spūs san **✠** cti paracle-
ti. Exorcisote te oīs virtus aduersarij: oīs
qz exercit⁹ diaboli: z oīs spūs inimici:
oīs incurisio demonum eradicare z ex-
plātare ab hac creatura floz z frondiū:
vt hanc in manibus gerentes: z ad dei
gratiā festinātes nō inqetare vel illude-
re psumas interdico tibi. Per eūdē dñz
nrm

in die palmarū:

lxxiiij

nrm iesum chm. zc. Sequit lectio si-
ne titulo: z legit per modum lectionis.

A diebus illis: venerūt: filiꝯ is-
rael in helim: vbi erāt duodeciz
fontes aquarū: z septuagita pal-
me: z castra metati sunt iuxta aq̃s. Pro-
fectiq; sunt de helim: z venit oīs mul-
tudo filioꝝ israel in desertū Syn: quod
est inter helim z Synai quinto decimo
die mēsis secūdi. Postq̃ egressi sunt de
terra egypti. Et murmurauit oīs cōgre-
gatio filioꝝ israel cōtra Moysen z Aa-
ron in solitudine. Dixerūtq; ad eos filiꝯ
israel. Utinā mortui essemꝰ p manū dñi
in terra egypti: qñ sedebamus sup ol-
las carniū z comedebamꝰ panē in satu-
ritate: cur nos eduxistꝰ in desertū istud
vt occideretis omnē hāc multitudinē
fame. Dixit aut dñs ad Moysen: Ecce
ego pluā vobis panes de celo: egredi-
atꝰ pplꝰ z colligāt que sufficiāt per sin-
gulos dies: vt tentē eum virū ambulet
in lege mea an nō. Die aut sexta parēt

T ij

quod

B̄ndictio frondiũ z floꝝ

quod inferant: z sic duplũ q̄ colligere
solebant per singulos dies. Dixerunt
q̄ moyses z aaron ad oēs filios israhel:
vespere scietis q̄ dñs eduxerit vos de
terra egypti: z mane videbit̃ gloriã ei⁹
Audiui em̃ murmur vestrũ contra dñz
Nos vero quid sumus quia mustitatis
cōtra nos. Et ait Moyses: Dabit vobis
dominus carnes vespere edere: z ma-
ne panes in saturitate: eo q̄ audierit
murmuratiōes vestras quib⁹ murmu-
rati estis cōtra dñm. Nos em̃ quid sum⁹
nec cōtra nos est murmur vestrum: sed
contra dñm. Dixitq̄ Moyses ad Aarō
Dic vniuerse cōgregatiōi filioꝝ israhel
Accedite coram dño: audiuit em̃ mur-
mur vestrũ. Cũq̄ loqueret̃ aarō ad om-
nē cetũ filioꝝ israhel: respexerũt ad soli-
tudinē. Et ecce gloriã dñi apparuit in
nube. **Finis lectiōe canit̃ Rm̃.** Collegerunt
pōtiffices z pharisei cōciliũ. zc. **¶** Unus aut̃ ex
ipsis Cayphas nomine cū esset potifex. **Post ver-**
sus canit̃ repetitio. Ne forte veniāt Romani.

Postea

in die palmarū.

lxxv

Postea accepta bñdictione legat euā

gelium secundum Marcum.

In illo tpe: Cum appropinqua-
ret Iesus hiero solymā z venis-
set bethfabe ad montē oliuaz
tūc Iesus misit duos ex discipulis suis
z ait illis: Ite in castellū qđ cōtra vos
est: z statim introeuntes illuc inuenie-
tis pullū asine alligatū: sup quē nemo
adhuc hominū sedit. Soluite illū z ad-
ducite. Si quis vobis dixerit: quid fa-
ciis: dicite quia dñs necessario est: z cō-
tinuo dimittet illum huc. Et abeuntes
inuenerūt pullū ligatū ante ianuā fo-
ris in biuio: z soluunt eū. Et quidā de il-
lic stātibus dixerūt: Quid facitis soluē-
tes pullū. Qui dixerūt eis sicut prece-
perat illi Iesus: z dimiserūt eos. Et du-
xerūt pullū ad Iesum: z imposuerunt
illi vestimēta sua: z sedit super eū. Mul-
ti aut strauerūt vestimēta sua in via. Alij
aut frondes cedebāt de arborib⁹ z ster-
nebāt in via. Et qui preibāt z qui seque-

T iij bant

Bñdictio frōdiū ⁊ floꝝ

banſ clamabant dicentes: Osanna be-
nedictus qui venit in noīe dñi: bñdictū
quod venit in regnū patris noſtri da-
uid. Osanna in excelsis. **Oremus**

Deus qui filiū tuū vnigenitū dñm
noſtrū Jeſum chriſtū pro redē-
ptione noſtra dignatus es dirigere: vt
pplm tuū ab initio mūdi in peccatoꝝ p-
funditate diuerſum de morte ad vitā re-
uocares: ⁊ cyrographo letali deletō: ſā-
guine filiū tui gētib⁹ innouares regnū.

Deus qui diſperſa cōgregas ⁊ cō-
gregata conſeruas: qui populis
obuiam chriſto ramos palmarū ⁊
oliue ſeu frōdiū portantibus bñdixiſti:
bene **✠** dic etiā hos ramos palmarū:
⁊ aliarū arborū: quos nos tui famulī ad
noīſ tui benedictionē fideliter ſuſcipi-
mus: vt in quocunq; loco introducti fu-
erint: bñdictionē tuā conſequant om-
nes habitatores loci illi⁹: vt omni ad-
uerſa valitudine effugata: dextera tua
ptegat quos redemit. **Per eundē chri-**
ſtum

in die palmarum.

lxxvj.

stum dñm nostrum. Amen. *Oremus.*

Omnipotens sempiterne deus: q̄
in diluuij effusione Noe famulo
tuo per os colūbe gestantis ra-
mū oliue pacē terris reddidā nunciasti
te supplices deprecamur: vt hanc cre-
aturā floꝝ ⁊ arboꝝ q̄ ante cōspectū glo-
rie tue offerimus: virtus tua sancū ✠
ficet: vt ⁊ deuotus populus tuus in ma-
nib⁹ eas suspiciēs: bñdiciōis tue gra-
tiam consequi mereatur. Per dñm no-
strū Iesum Chꝛistū filiū tuū qui tecū. ⁊c.

*Benedictio frondium ⁊ florum
in die palmarum.*

O

Er omnia secula seculorum. Amē.

Dñs vobiscū. Et cū spū tuo. Sursus cord

Habem⁹ ad dñm, Gr̃as agam⁹ dño deo nꝛo.

Dignū

in die palmarum.

Dignū ⁊ iustū est. **U**ere dignū ⁊ iustū ē equū

⁊ salutare. Nos tibi semp ⁊ vbi q̃ gratias a-

gere: domine scēe pat̃ oñipotēs eterne deus.

Adi p̃ditor oīm q̃ creaturarū mirabilis di-

spositor. Be⁹ q̃ inter ipsa m̃di p̃mordia cū ex ni-

hilo cūcta cōderes: ligna q̃ fructifera ⁊ diuer-

so ṽsu i p̃grua terrā p̃ducere misisti: ac post
male

maledictū interdicte arboris vniuersa nobis p

obediētiā vnigeniti si lii tui in bñdictionē

cōuertisti. Bñ * dic etiā hos mltigenarū arbo

rū ramos: inter q̄s hec precipue arbor oliue pi

guedie cūctas p̄cellit: p̄ q̄s etiā cū m̄si crimina

diluuio quōdā ex piarent effuso colūba ramū

eiusdē deferēs pacē terre redditā nūciauit. Nec

non

Benedictio

nō ⁊ inocēs turba spū scō afflata vnigenito

tuo dño nro Jesu chro p totius mōi salu

te passuro obuia currens: palmarū ⁊ hui⁹ arbo

ris ramos abscidēs ac vestigijs ei⁹ sub ste rnēs

iā q̄si triūphatorē d̄ mortis p̄cipue ostēdebat.

Te igit̄ domie supplicī deprecamur: vt q̄ annua

duotiōe eiusdē redēptoris nri sacratissimā pas
sionē

tionē puenire nitimur. Ipso adiunāte palmā vi-

ctorie teneñ: atq; ole o misericordie intrinse-

c^o refulgen in eius scā resurrectione pmiū vite

et imortali tatis coronā accipere mereamur.

Hoc lege submissa voce. Per eundez
dñm nostrū iesum christū .zē. **Oremus.**

Omnipotēs genitor: q vnigenitū
tuū ab Hiericho mōteq; Oliueti
direxisti: cū turba mirrabilē oc-
currit: alij estimēta sua sterneñ: alij ra-
mos de arboribus cedētes oliuarū: a-
lij palmas in manibus defereñ: te ob-
noxis precibus humiliē deprecamur:

De ij vt

Bñdictio frōdiū z floz

ut hec germīna arboz ita sancti **✠** fice-
re digneris: ut hec loca ubi portata fu-
erint: sanctificata esticiant: atqz omnis
versutia seu illusio demonū pcul ab-
scedat: z tua nos semp dextera prote-
gere diguetur. **Per eundem.**

Hic asp-
gant rami aqua bñdicta: z incensent: z
distribuant populo dicendo hanc oꝝa-

Omnipotens **uionem. Oremus.**
sempiterne deus: qui dñm nrm
Jesum Christū hodierna die sup
pullū asine sedere fecisti: z turbas po-
puloz vestimēta z ramos arboz in via
sternere z osanna decantare in laudē
ipsi docuisti: Da quesum: ut illorū in-
nocentiā imitari possimus: z eoz meri-
tū cōsequi mereamur. **Per eundē. zc.**

Deinde itur cum processione: cantan-
do has sequētes antiphonas. Cum ap-

ppinquaret dñs hierusolymā: zc. Alia antiph:

Cum audisset populus quia Iesus venit hierosoly-
mī. zc. añ. Hic est qui vēturus est. zc. Sequi-

tur alia

i n die palmar.

lxxix.

itur alia añ. Ante sex dies solēntis pasche. **zc.**
Quibus finit̃is pueri cantēt hymnum
choro p̃sequẽte. Gloria laus ⁊ honor tibi
sit: Rex Chr̃iste redēptor: Qui puerile decus p̃mis
sit osanna pium. **Chorus.** Gloria laus. **Pueri**
Israēl es tu rex Davidis ⁊ inclyta p̃les, zc. Fini
to hymno pueri cārent. Pueri hebreorū tol
lentes ramos oliuarū. **Alia añ.** Pueri hebreorū
vestimēta p̃sternebāt. **Deinde añ.** Occurrūt
turbe. **Añ.** Fulgentibus palmis. **Demum sa**
cerdos tenēs palmā in manu ⁊ flectēs
ante crucē: ⁊ quasi tangēs pedes cruci
firi eadē palma cantēt añas. Scriptus est
est. **choro p̃sequente.** Et dispergent oues
⁊ hoc fit tr̃ina vice. **Quib⁹ finit̃is sacer**
dos eleuando crucē cantat bis versuz
hymni. **O crux añe spes vnice.** **Chorus ad**
finē cantet. Passiōis hoc tēpore auge p̃hs iusti
ciam. **zc.** **Prerū sacerdos incipiat.** Te sum
ma deus Trinitas. Et chorus similiter finiat.
Collaudat omnis spūs. **Intrando ad eccle**
siā canit̃ responsorū. **Ingrescente dño.** cū
versu. **Quib⁹ audisset populus.** **Et statim sequi**
tur Introitus. Domine ne longe.

¶ iii

Por

Officium
In magna sexta feria añ.

Depu le me us qd fe ci ti bi a ut in

quo cōtrista ui te responde mi bi quia

edu xi te de ter ra egypti pa ra,

Puerica
nūr Ay
sti crucem saluato ri tu o, OS. **Cho**
rus cū trina genuflexiōe. Sanctus
deus. Sanctus fortis. **Quibus finitis**
sacerdotes procedunt paululū cū crus
ce versus populum: ⁊ cantent.

Quā dū a e duxi te p̄ deser tum

q̄draginta ānis ⁊ māna cibavi te ⁊ itro dui te ⁊ in

terra satis o pti mā para sti cru cem
 Ite rū pueri,
 cantet. Ayos
 otheos. ⁊ cho
 rus similiter canter: vt prius. Sā
 ctus deus ⁊c. Ite rū procedūt modicū:
 cantent sacerdotes.

Quid vltra debui fa cere tibi ⁊ nō fe
 ci e go qdē plātani te vineā meā spe
 ci o sissimam: ⁊ tu facta es mihi nimis amara
 aceto nāq; mixto cū felle sitim meā potasti ⁊ lā
 cea

Officium

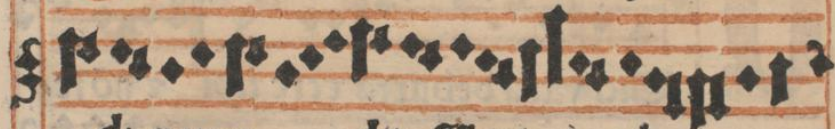

ce a pforasti latus saluato ri tu o.

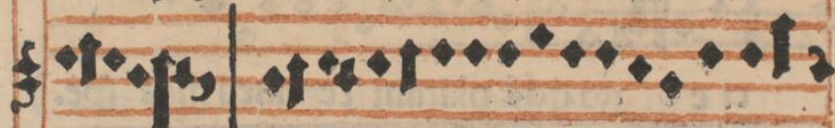
Iterum pueri canunt. Ayos otheos.
Echorus. Sâctus deus. Sanctus fori
vis. Quibus finis denudatur crux: z
eleuatur sub cantu qui sequitur:

Ece li gnū cru cis in quo sal^o mū,

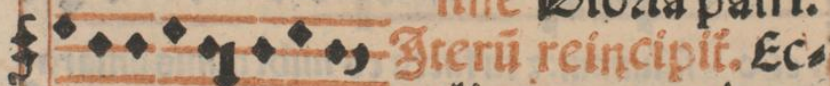
di pepen dit. Veni te ado re,

mus.

Ps. Beati immaculati in via qui am

line Gloria patri.

Iterū reincipit. Ec

bricit in lege domini. ce lignum crucis. **E**

chorus perficiat ad finē. **I**dis finitis:

cū reuerentia deponat crux z oscu

let

600

In parasceue.

lxxxj.

letur a sacerdotibus ⁊ populo. Et q̃
dñi crux adoratur cantat chorus an-
ti-phonam.

D

Um fabricato: mun di mortis suppli-

ci um patere tur in cru ce cla más

vo ce ma gna tra di di spi ru it:

ec ce velum tēpli diuissum est: ⁊ monumēta

a per ta sunt terre motus e nim

factus est magn⁹: quia mortē fili

Æ

dei

Officium

de i clama bat mūd° se sustine
re nō posse aper to er go lāce a
militis latere crucifixi domi ni exi nit san
guis ⁊ a qua in redēpti o nem sā
lu tis no stre
v. O admirabi le preci um cui° pō
de re capti ni tas re
dēpta

dēpta ē mōdi tartare a p̄fra cta sunt claustra i-

ferni aperta est nobis ianua res

Et statim pueri canit hūmū.

Qui.

Anterim q̄ hymnus canit: sacerdos q̄ officium peragit cum ministris suis ante crucē flectētes dicunt has orationes:

Domine Iesu christe *Oratio prima.*
 qui hora diei tertia ad crucis pe-
 nā pro salute mūdi ductus es: te
 supliciter deprecamur: vt nostra dele-
 as peccata: vt de p̄teritis malis apud
 te inueniamus veniā: ⁊ de futuris iugi-
 ter habeamus custodiā saluator mūdi
 rex eterne. Qui viuis ⁊ regnas cū deo
 patre in vnitate sp̄itus sc̄ci deus.
 Per omnia secula seculorū *Oratio sc̄da.*

✠ ij. Dñe

Officium.

Domine iesu christe q̄ dñi hora di-
ei sexta predēptione mūdi cru-
cis lignū ascēderes: vniuersum
mundū in tenebras cōueristi: illā no-
bis lucē in ania nostra ⁊ corpe nostro
cōcede semp: per quā ad eternā vitā p-
uenire mereamur. Qui cū patre ⁊ spū
sc̄to uiuis ⁊ regnas de⁹. *Per. Oīo tua.*

Domine Iesu christe qui hora di-
ei nona in crucis patibulo cōfi-
tentē latronē intra amena para-
dī trāire iussisti: te suppliciter cōfite-
tes peccata n̄ra precamur: vt post obi-
tū n̄m paradīsi gaudia nos introire
gaudentes concedas. Qui uiuis ⁊ re-
gnas cū deo patre in vnitate spūs. ⁊c.
*Post hāc orationē ultimā ipsam crucē
cū deuotiōe adoret ⁊ osculetur. Postea
sacerdos officiū peragit. Quo peracto
statim dicat vespas more solito. Et dicat
vesperis ferat crux ad sepulchrū cū p-
cessiōe: ⁊ cānt submissa voce respōsoria
Ecce*

A

Ecce quomodo moritur iustus et ne

morsu percipit cor dei viri iusti tol-

luntur et nemo conderat a faci-

e iniquita- tis subla- tus est ius-

tus. Et erit in pace memoria eius

us. **In** pace factus est locus eiusius et in syon habita- ti o-
Et ius

Officium

Responso-
rium.

ius. Et e rit, rē.

R

Eces sit pastor no ster

fons a que vi ue: ad eu ius

transitum sol ob scu ra

tus est. Nā r il le captus est

q captiuū tenebat pri mum ho mi

nem hod i e por tas mor

tis r

In parascene.

lxxxviii

tis et se ras pariter aluator no ster

de stru rit. *Ante* cu

ius aspectu mors fugit ad cuius vocem mortui

resurgunt videntes autem cum porte mortis

contra cte su nt. Nam et etc.

*Luce posita ad sepulchrum fle
ris genibus dicat oratio.*

Domine Jesu Christe fili dei vivi
gloriosissime conditor mundi: qui
cum sis splendor glorie equalis patri
sanctoque spiritui: carne imaculatam sume
re di

Officium

re dignat⁹ es: ⁊ gloriosissimas palmas
tuas in crucis patibulo permisisti affi-
gi: vt claustra dissipares inferni: ⁊ hu-
manū genus liberares de morte: mise-
rere mihi oppresso facinore ac nequi-
tiarū labe solidato. Noli me derelin-
quere gloriosissime domine: sed digna-
re indulgere qđ malū egi: exaudi me
prostratū corā te ad adorandā crucem
tuā sanctā: vt a malis omnibus exutus
in his sacris solēnīs tibi merear assiste-
re mūdus. Qui viuīs ⁊ regnas cū deo
patre in vnitāte spīritus sancti deus.
Per omnia secula seculorum. Amen.

*Postea crux thurificat⁹ ⁊ claudit⁹ vbi e-
tiā cereus ardēs non deficiat circa se-
pulchrū vsq; in diē dominicū. In re-
deundo a sepulchro canit Respōsorū.*

S

Epulto domi no signatū est monumē

Bñdictio ignis.

xxxv.

tum voluētes la pi dem ad hostiū monumē

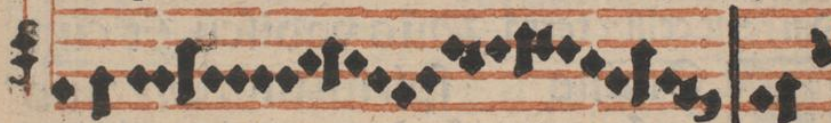
ti. Ponentes mi li tes qui custo

di rēt il lud: **V. De for te veniant**

discipuli eius ⁊ furētur e um ⁊

dicant plebi surrexit a mor tu is. **ponē.**

**Sabbato magno in vigilia pasche: pri
mo pulsata tabula ad cōuocādū populū
Interim ornet ecclesia. Deinde sacer
dos cū ministris induus sacris vesti
bus solennit procedat ad benedicen
dū ignē pcedētibz candelis extingz**

y

in

Sabbato pasche.

tamen vexillis turibulo vacuo ⁊ aqua
benedicta: ⁊ tunc excusso igne de silice
accendantur vites vel spine: ⁊ circūeun-
do ignem septē vicibus dicunt septem
psalmi sine Gloria patri: ⁊ demū leta-
niam inferēdo hunc versum. Ut ignē
istū bene **✠** dicere digneris. **er resu-**
mendo. Secundo. Ut ignē istū bene
✠ dicere ⁊ conse **✠** crare digneris.
Tercio Ut ignem istū bene **✠** dicere
conse **✠** crare ⁊ sancti **✠** ficare digne
ris. **Cōpleat ad finē letania. Deinde**
dicat sacerdos. Adiutoriū nr̃m in nomine dñi
Qui fecit celū ⁊ terrā. Dñs vobiscū. Et cum

Domine spiritu tuo. **Oremus**
sctē pater oipotens eterne deus
in noīe tuo ⁊ filij tui dñi nr̃i Jesu
christi ⁊ spūs sancti bene **✠** dicim⁹ hūc
ignē ⁊ eum cū cera ⁊ omnibus alimo-
nijs eius sancti **✠** ficamus: ⁊ signo cru-
✠ cis Christi Jesu filij tui altissimi si-
gnamus: vt intus vel foris accēsus nō
quod nocet accendat: sed oīa ad vsus
homi-

Bñdictio ignis.

lxxxvj.

hominū necessaria callefaciat siue illu-
minet: z que ex hoc igne fuerint cōflata
vel callefactasint benedicta z omni hu-
mane salutī vtilia: vt non cū nadab z a-
biron ignē tibi offerētibus alienū accē-
damur: sed cū Harō pōtifice z filijs e-
ius eleazaro z ytamaro hostias tibi pa-
cificas offerentibus spūs sc̃i igne assa-
tas imolare valeam⁹: z semp eiusdē spi-
rit⁹ sc̃i igne vitia n̄ra adure: cordaq;
nostra tue scientie luce illumina: z aīas
nostras fidei calore clarifica. Per eū-

Domine dē. eiusdē. **Oratio.**
sancte pater oīpotēs eterne de⁹
bene **✠**dicere z sancti **✠**fica-
re digneris ignē istū: quē nos indigni
famulī tui per inuocationē vnigeniti fi-
lij tui dñi nostri Iesu Christi z spūs san-
cti bñdicere presumimus: tu clemēssī-
me tua bñdictiōe sanctifica: z ad p̄fectū
humani generis prouenire concede.

DPer eundē. eiusdem. **Oramus.**
Eus qui per filiū tuū angularem
Y ū scilicet

Benedictio ignis

scilicet lapidem charitatis tue ignem
tuis fidelibus cōtulisti: pductū de sili-
ce nostris profuturū vsibus nouū hunc
ignē sancti ✠ fica: z cōcede nobis ita
per hec festa paschalia celestibus de-
siderijs inflāmari: vt ad perpetue clari-
tatis festa puris mētibus valeamus p-
tingere. Per eūdē. Per oīa se. **Orem⁹**

Domine sc̄tē pat̄ oīpotēs eterne
deus bñdicentibus nobis hunc
ignē nouū in noīe tuo z vnigeni-
ti filij tui dei ac dñi nři Jesu christi z spi-
ritus sancti coopari dignare z adiuua
nos cōtra ignea tela inimici: z illustra
gratia celesti. Qui viuīs z regnas deus
cū eodem vnigenito filio tuo z spiritu
sancto. Per omnia sc̄la sc̄lorū. Amen.

Benedictio incensi.

Veniat q̄ms oīpotēs de⁹ sup hoc
incensum larga tue bñ ✠ dicti-
onis infusio: z huic iugē splēdorē inui-
sibilis generator accēde: vt nō solū
sacrificiū qđ hac nocte litatū est: archa

Bñdictio incensi.

lxxxvii.

na lumis tui admixtione refulgeat: sed
in quocunq; loco ex huius sanctificati-
onis aliqd fuerit mysterio deportatum
expulsa diabolice fraudis neq̃tia: vir-
tus tue maiestatis assistat. Qui viuis ⁊
regnas cū deo patre in vnitate spiritus
sancti deus. Per oia secla seculor. Am̃

**Tūc imponent carbones de igne ⁊ in-
censum in turibulum. Et iurificet ignem:
⁊ aspergat aqua bñdicta: ⁊ candeles de
igne bñdicto accēdant. Deinde dicat**

Domine deus noster sancte **Oro.**
pater oipotēs: lumē indeficiēs:
qui es sc̃torū cōditor luminū: be-
ne **✠** dicere digneris hoc lumē quod
a te sanctificatū est atq; bñdictū: ⁊ sicut
illuminaisti omnē mundū tuo lumine:
vt ab eo illuminemur ⁊ accēdamur: ita
illumina corda nostra ⁊ intelligentias
nostras. Et ideo precamur te dñe deus
noster: vt sicut illuminaisti ignē Moysi
famulo tuo per colūnā ignis ambulan-
ti in mari rubro: ita illustra nostrū lumē

V iij ⁊ can.

Benedictio ignis.

et candelam que ex eo fuerit accensa in honore maiestatis tue semper perseueret benedicta: ut quicumque acceperit hoc lumen sit illuminatus lumine spiritualis gratie. Per dominum nostrum Iesum Christum. etc.
Per omnia secula seculorum. Amen.

Redeundo cum processione ad ecclesiam cantat hymnus.

Inuento rutili dux bone lūis q̄ certis
vicibus tpa diuidis merso sole chaos igrūt ho
ridū lumen redde tuis ch̄e fidelibus. **Q**uā
uis in nūero sydere regā lu nari q̄ polū lā
pade

pade pīceris iucussu silicis lūina nos tñ nostras

sarigeno semie q̄rere. **N**e nesciret hō spē sibi

luminis in ch̄i solido corpe p̄ditā q̄ dici sta

bilē se voluit petrā nostris igniculis vñ gen^o ve

nit. **S**plēdēt ergo tuis mūerib^o p̄ flāmis nobi

libus scilicet atri a presentēq^z di em lur a

git emula quā nox cū lacero victa fuit peplo.

Per

Sabbato sancto.

Per quē splēdor honor la^s sapiētia maiestas

bonitas ⁊ pietas tu a regnū cōtinuat numi,

ne triplici terens perpetuis secla seculis. *Inuēto
fini o hymno statim sequitur bene-
dictio cerei paschalis.*

Aultet iā āgelica turba celozū: erul-

tēt diuina misse ria ⁊ p tanti regis victo ria

tuba insonet saluta ris. *Gaudeat se tell⁹*

iātis irra diatam fulgo ribus ⁊ eterni regis

splēdore illustratā totius orbis se sentiat amissis

se caliguē. **R**eteſ ⁊ mater ecclesia tāti lumi-

nis adornata fulgorib⁹ ⁊ magnis populorū vo-

cib⁹ hec aula resul tet, **Q**uappter astātes vos

fratres charissimi: ad tā mirā sancti huius lumi-

nis claritatē vna meclū q̄so oīpotētis dei mise-

ricordiā inuocate: vt q̄ me nō meis meritis in-

Sabbato sancto.

tra leuitarū numerū dignat⁹ est aggregare: lu-

minis sui gratiā ifundēdo cerei huius laudē im-

pere p̄ci piat. Per dñi nrm iesus cb̄m fili-

ū suū: q̄ cū eo ⁊ sp̄ritu sctō viuit ⁊ regnat de us.

D

Et omnia secula seculorum. Amen

Dñs vobiscum. Et cum sp̄ritu tuo. Sur-

sus corda. Habemus ad dominū Gratias

aga-

B̃ndictio cerei.

lxxx.

agam⁹ domino deo nostro. Dignū z iustū est.

Quere dignū z iustū est equum z saluta re. In

uisibilem deū patrē oīpotentē filiūq; eius v

ni genitū dominum nostrū iesum christum to

to cordis ac mentis affe ctu z vo cis ministe

rio per so na re. Qui p nobis eterno patri

ade debitum sol uit z veteris pī a cu li cau

3 ij tionē

Gabbato sancto.

tionem pi o cru o re de ter sit. Hec sunt

enim festa paschalia: in quibus ille verus agn⁹

occiditur: eiusq; sanguine postes consecra^t ē,

Hec nox est in q̄ primū patres nostros fili os

israel dñe eduxisti de Egypto: quos postea ru-

brū mare sicco vestigio transire feci sti, Hec i-

gitur nox est q̄ pctōrū tenebras colūne illumi-
natio

natione purgavit. Nec nov est q̄ hodie p̄ vnīs

uersus mōm in christo credētes a vitijs seculi ⁊

caligine ꝛc. ōrū segregatos reddit gratie soci

at ꝑ scrutari. Nec nov est in q̄ d̄structis vincu

lis mortis ch̄us ab inferis victor ascendit. Ni

hil em̄ nobis nasci ꝑfuit nisi redimi profuisset.

Om̄i ra circa nos tu e pietatis dignatio. G

3 iij inez

Sabbato sancto.

in estimabilis dilectio cha ri ta tis: vt seruū
redimeres filium tradidisti. O vere be a ta
nox q̄ sola meruit scire tēpus ⁊ horā in q̄ ch̄s
ab in fe ris victor resurrexit. Hec nox est de
q̄ scripta est. Et nox sicut dies illuminabitur: ⁊
nox illūinatio mea in delictis meis. Hui⁹ igit san
ctificatio noctis fugat: scelera culpas lauat: ⁊
reddat

Bñdictio cerei: lxxxvii

reddit inocētiā lapsis ⁊ mestis letitiā. Fugat o

dia cōcordiā parat ⁊ curuat iperia. In hui⁹ er

**Hic imprimat cereo
quinq; grana de thur-
re in modum crucis.**

go noctis gratia.

Suscipe scē pater incēsi huius sacrificiū vesp

tinū qđ tibi in hac cerei oblatiōe solēni per mini

strozū manus de operibus apū sacrosancta red

dit ecclesia. Sed iam colūne huius pconia no

minz

Sabbato sancto:

minis quā in honorē dei rutilans ignis accēdat.

Adiaccedat

cere? igne

benedicto.

Qui licet sit diuisus in partes

mutuati tñ lūinis detrimēta nō nouit. Alii e

num liquētibus ceris: quā in substantiā p̄ciosi

huius lāpadis apis mater p̄durit. O vere bea

ta nox: que spoliauit egyptios: ditauit hebreos

Nox in q̄ terrenis celestaiūgunē. Quam⁹ ergo

te dñe

Sabbato sancto. lxxxviii.

te dñe vt cereus iste in bonore nōis tu cōsecra

t' ad noctis hui' caliginē destruēdā indeficiēs

perseueret. Et in odorē suauitatis accensus su

pernis lūnaribus misceatur. Islāmas eius luci

fer matutinus inueniat. Ille inquā lucifer q̄

nescit occasum. Ille q̄ regressus ab inferis hu

mano generi serenus illuxit. Precamur ergo te

aa dñe

Sabbato sancto.

domine vt nos famulos tuos omnē clerū ⁊ de

uotissimū populū vna cū btissimo papa nro

Etq; reuerēdissimo antistite nostro ⁊ glo-

riosissimo imperatore nostro ⁊ serenissimo

rege nostro. quiete temporū concessa in

his paschalibus gaudijs conseruare digneris.

Per dñm nr̃m Iesuz chr̃m filium tuū. Qui te
cum

Letania ad bñdicendū fontem xliij.

cū viuit ⁊ regnat in vnitāte spiritus sancti de⁹.

Per omnia secula seculorum. Amen.

Finis cerei benedictione legatur prophetie: ⁊ cantantur tractus. vt in libris missalibus continentur. ⁊ legatur in modū lectionis. Prima prophetia. In principio creauit deus celū ⁊ terrā. cū aliis sequētib⁹. Quibus finitis descēdatur ad fontē cū vexillis ⁊ cereo consecrato: ⁊ circueatur fons nouez vicibus cantando Letaniam.

Reuerēdissime leison. Exultate leison. Exultate

audi nos. Saluator mundi. Adiuua nos.

a a ij Ga

Sabbato pasche Letania.

S ancta Maria. Ora pro nobis. Sctā

dei genitrix. Sctā virgo virginū, Sctē mi

chael. Sctē gabriel. Sctē raphael. O m

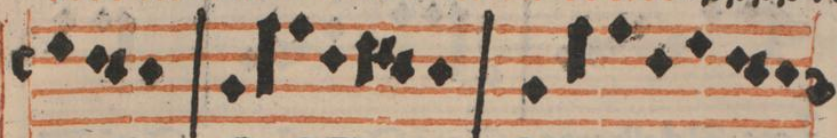
nes scti angeli ⁊ archāgeli. Ora te pro nobis.

Sctē Jobānes baptista. Omnes scti patri

arche ⁊ prophete. Sctē petre. Sctē pau

le. Sctē Andrea. Sctē Jacobe. Sctē io
hannē

Letania ad bñdicendū fontē lxxxv.

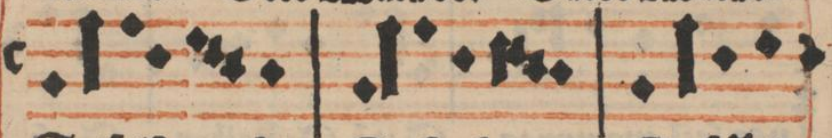
bannes. Sctē Thoma. Sācte Philippe.

Sctē Bartholomee. Sctē Simon. Sctē

Thadée. Sctē Mathee. Sācte Mathia.

Sctē Barnaba. Sctē Marce. Sctē Lu-

ca. **O**mnes scti apostoli z euāgeliste. Ora

te p nobis. Sctē Schephane. Sācte Cle-

mēs. Sctē Laurēti. Sctē Vincēti. Sā-

aa iij. cet

Sabbato pasche Letania.

cte Adalberte. Sctē Stanislac. Sctē Uē
ceclae. Sctē floriane. Sācte Lbristofore.
Sctē fabiane. Sācte Sebastiane. O m
nes sc̃i martyres. Sctē Siluester. Sctē
Martine. Sctē Nicolae, Sācte Gregori.
Sctē Ambrosi. Sctē Hieronyme. Sctē
Augustine. Sctē Benedicte. Sctē fr̃a
cisce

cisce. **O** mnes sc̃i cōfessores. Sct̃a Adari

a magdalena. Sct̃a maria Egyptiaca. S̃a

eta Agnes. Sct̃a Agatha, Sct̃a Lucia.

Sct̃a Cecilia. Sct̃a Catherine. Sct̃a ma

garetha. Sct̃a Dorothy. Sct̃a Barbara.

Sct̃a Hedwigis. Sct̃a Elisabeth. Sct̃a

Anna. Omnes sc̃e virgines ⁊ vidue. Om

nes

Sabbato pasche Letania.

nes sc̃i, Propitiuſ esto. Parce nobis dñe.

Propitiuſ esto. Exaudi nos dñe. Propitiuſ

esto. Libera nos dñe. A dānatiōe perpetua

Et o infidys diaboli, Et subitanea et improuisa

morte. Libera nos dñe. Et omni malo p̃er

mysteriū sc̃e incarnatiōis tue. p̃er na tiui ta

tē et circūcisionē tuā. p̃er baptis̃mū et ieiunū

uuu

ad benedicendū fontē.

x cvij.

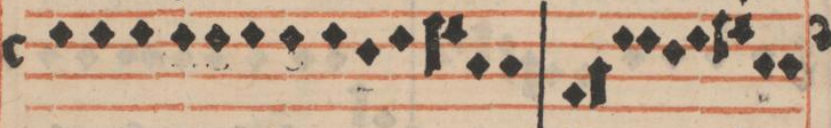
tuam. Per crucē ⁊ passionē tuam. Per mortē

⁊ sepulturā tuam. Per gloriosam resurrectionē

tuam. Per admirabilē ascensionē tuam. Per

gratiam spūs sancti paracleti. In die iudicii.

Peccatores. Te rogamus audi nos. Ut pa-

cē ⁊ cōcordiā nobis dones. Ut ecclesiā tuā re-

gere ⁊ pacificare ⁊ defendere digne ris. Ut

b b dñm

Sabbato pasche Letania.

dn̄m apostolicū ⁊ episcopū nr̄m cū omni gradu

ecclesiastici ordinis in setā religiōe cōseruare di

gneris. Et principib⁹ nr̄is pacē ⁊ verā cōcordi

am donare digneris. Et regē nr̄m ⁊ oēs p̄ci

pes in tua pace cōseruare digneris. Et cūctum

populū christianū p̄cioso sanguīe tuo rēdeptū ⁊

seruare digneris. Te rogam⁹ audi nos, cācat,

*hic ep̄s v̄l la
erd. stās ad
ō. ita t̄ndi.
Et for*

ad bñdicendū fontē

xcviij.

Et fontē istū bñ * dicere digneris. Et fontē

istū bñ * dicere z sancti * ficare digneris. Et

fontē istū bñ * dicere z sc̃ti * ficare z p̃secre

re digneris. Et omnib⁹ fidelib⁹ defunctis re

quē eternā donare digneris. Et nos exaudi

re digneris. Fili dei. Agne dei q̃ tollis pecca

ta mūdi. Parce nobis dñe. Agne dei q̃ tollis
b b ij pctā

Sabbato pasche Letania.

petā mūdi. Exaudi nos dñe. Agne dei q̄ to-
lis petā mūdi. Miserece nobis. Kyrieleyson
chorus
conclu-
dit.

Christe leison. Kyrie ley son.

Ynita Letania statim sequit̄ versicul⁹.
Dñe apud te est fons vite. Et in lumine tuo videbi-
mus lumen. *In vigilia Pēhecostes ad-*
ditur: Alleluia ad versiculū. Domin⁹
vobiscū. Et cum spīritu tuo. *Oremus.*

Quī potēs sempiternē deus ad-
esto magne pietatis tue mysteri-
is. adest o sacramētis: ⁊ ad cre-
andos nouos populos quos tibi fons
baptismatis p̄turit spīritū adoptionis
emitte: vt qđ nostre hūilitatis gerēdū
est misterio: tue virtutis impleat effe-
ctu. Per dñm nr̄m iesum chr̄m filiū tuū
Qui

Letania ad bñdicendū fontē xcix.

Qui tecum viuit ⁊ regnat in vnitate e-
iusdem spūritus sancti deus.

D Er oia secula seculorū. **A**mē **O** mi
nus vobiscū. Et cū spīritu tu o. **S** ursum eorū
da. Habemus ad dñm. **G** ratias agam⁹ vo
mio deo nro. Dignū ⁊ iustū est, **T** ere dignū
⁊ iustū est equū ⁊ salutare. Nos tibi semp ⁊ vbi
G grās agere: domine scē pater oīpotens eter
b b iij ne

Sabbato sancto pētecostes.

ne deus. Qui inuisibili pōtētia sacramēto: ū tu

orū mirabilis oparis effectū: et licet nos tātis mi

sterijs exequēdis sum⁹ indigni: tu tñ gratie tue

dona nō deserēs etiā ad n̄as p̄ces aures tue pie

tatis inclina. Deus cuius spūs sup aq̄s int̄ ipsa

mōdi primordia ferebat: ut iā tūc virtutē sancti

ficatiōis tue aq̄rū natura cōcipet. Deus q̄ nos
cēlis

ad benedicendū fontē.

c.

centis mōdi crimina p̄ aquas abluēs regenerati-

onis speciē in ipsa diluuij effusione signasti: ut v-

nus eiusdēq; elemēti mysterio ⁊ finis esset vitijs

⁊ origo virtutibus. Respice dñe in faciē ecclesie

tue ⁊ multiplica in ea regeneratiōes tuas: q̄ gra-

tie tue afflnētis īpetu letificas ciuitatē tuā. Fon-

tēq; baptismatis aperis toto orbe terrarū gena-
tibus

Sabbato sancto p̄recolles.

trib⁹ innouādis: vt tue maiestatis ip̄erio sumat
vni⁹geniti tui gr̄atiā de sp̄u sctō.
Qui hāc aquā regenerādis hominib⁹ p̄paratā
arcana sui luminis admixtiōe fecūdet: vt sancti
ficatiōe cōcepta ab imaculato diuini fontis vte
ro in nouā renata creaturā p̄genies celestis e
mergat. Et quos aut sexus in corpore: aut etas
discer

*Hic manu tā
gat aqua in in
modū crucis:
dauēdo.*

discernit in tēpore: omnes tamē in vnā pariat

gratia mater infantia. Procul ergo hinc iubēte

te dñe oīs spirit⁹ imūdus abscedat: peul tota

nequitia diabolice fraudis absistat. Nihil hic

loci habeat p̄trarie virtutis admixtio: nō infidi

ando circūuoluet nō latēdo subrepat: nō infici

endo corrūpat.

*Benedicite ⁊ iāgat
aqua in modū
crucis*

Qui hec

cc scia

Sabbato pasche et p̄p̄ peccatores

sc̄tā et innocēs creatura libera ab omni īpugna-

toris incurſu: et totius: nequitię purgata di-

**Hic tangatur aqua manu in
modum crucis tribus vici-**
ſceſſu. **bus et cantatur.**

Sit fons ⁊ viu⁹: aq̄ re ⁊ generās: vnda puri

ficās. Ut oēs lauacro ſalutifero diluendi o-

perāte in eis ſpū ſc̄tō p̄fecte purgatiōis indulgē

tiā p̄ſequant̄. Quib̄ dico te creatura aque
pe

Benedictio fontis

cij.

p deū ✚ vinn: p deū ✚ verū: p deū ✚ scdm: p de

um q te in pncipio vbo seperavit ab arida: cui?

spūs sup te ferebat: q te de paradiso manare:

z in qtuor fluminibus totā terrā rigare pcepit.

hic effūde aquā

extra fontē i quo?

ples i modū crucis

Qui te in deserto amarā

suauitate indita fecit esse potabilē z sitiēti popu

fac signū cru

cis supra fon

tem dicens

lo de petra pduxit.

Bene

c c

ij

Sabbato pasche z pētheco.

¶ dico te p̄ Iesuz ch̄m filiū eius vnicū domi-

nū nr̄m: q̄ te in ebana galilee signo admirabili su-

hic funde vinū
in aquam in mo-
a potētia cōuertit in vinū. *dum crucis.*

Qui pedibus suis sup te ambulauit: z a iobāne

ī iordane in te baptisar' est. Qui te vna cū san-

guie de latere suo p̄duxit: z discipulis suis iussit

vt credētes baptisarētur in te dicēs: Ite doce
te oēs

Benedictio fontis.

clij.

te oēs gētes baptisantes eos in noīe patris ⁊ fi

li ⁊ spiritus sancti.

HEC nobis precepta seruantibus
tu deus omnipotēs clemēs ade
sto: tu benignus aspira: tu has
simplices aquas tuo ore bene **✠** dici
to. **Hic suffla in fontē in modū crucis.**

Vꝑter naturalē emundationē
quam lauādīs adhibere possint
corporibus sint etiam mentibus
purificandis efficaces. Per chꝝm do
minū nostrū. **Hic accipe cerēum ⁊ fac
descēdere in fontē tribus vicibus tra
hendo in modum crucis.**

Descēdat in hac plenitudinē fontis virtus spi

c c iij rit

Benedictio fontis:

Doct(er) canta: sufflans
ad quodlibet dictum in
ritus sancti. fontem in modū crucis.

Totāq; hui⁹ aq; substantiā regenerādi fecūdet

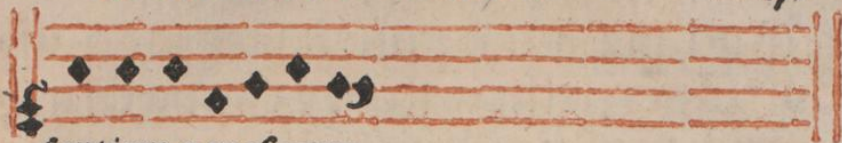
effecta. Hic omniū peccatorū macule deleant

Hic natura ad imaginē tuā p̄dita: et ad bonorē

sui reformata p̄ncipiū cūctis vetustatis squalori

bus emādet. ¶ Et ois homo hoc sacramentus

regeneratiōis igressus in vere inocētie novā in
fantiā

fantiam renascatur.

Submissa voce dic legendo. Per eū
 dē dñz nrm Iesus chz filiū tuū. Qui te
 cū viuit z regnat in vnitate eiusdē spūs
 sancti deus. Per oīa sc̃la sc̃loꝝ. Amen.
Quibus bñdictiōibus finitis accipiat
 qui volūt. de aqua. R̃seruat etiaꝝ ad
 diē crastinū p̃ aspersiōe. Deinde sacer
 dos inuīgēs pollicem in crisma mittat
 in fontē in modū crucis dicēs. Sancti
 ✠ ficeſ z fecūdeſ fons iste renascenti
 bus ex eo in vitā eternā. Amē. In noīe
 patris z filij z spūs sancti. Amen. **H**is
 peracis lauet sacerdos manus sale z
 aqua sup fontem. Deinde reuertat ad
 choꝝ z incipiat missa solēniter. Kyrie
 leison. paschale. Et in terra. Et eodeꝝ
 momēto pulsant campane. Et conclu
 dit missa cū vespis: vt habet in missali.
 In nocte sc̃a resurrectiōis dñi an
 teq̃

In nocte resurrectionis dñi.
 reſ ad matutinū pulſet: ſacerdos in-
 dui⁹ ſuperpellicio ſtola ⁊ cappa cū mi-
 niſtris: vexillis: thuribulis: ⁊ cereis ac-
 cenſis vadūt ad ſepulchrū nihil cāan-
 tes. Cum autem illic puenerint: prius
 inchoata ſubmiſſa voce añā. **Gloria ti-**
bí Trinitas. legāt hos psalmos. **Dñe**
quid multiplicati ſunt qui tribulāt me.
ꝛ. Ps. Laudate dñz omnes geñ. ꝛ.
cum Gloria patri ⁊ filio. ꝛ. Quibus
ſinitis ſubiungāt hanc anaphorā ſub-
miſſa voce cantantes.

Gloria tibi trinitas equalis vna de-
 itas ⁊ an te omnia ſecula ⁊ nunc ⁊
 imperpetuum.

Deinde

In nocte resurrectionis:

cv.

Deinde Kyrie eleison. Christe eleison.
Kyrie eleison. Pater noster. Ave ma-
ria. Et ne nos inducas. **R.** In resurrectione
tua chze alla. Celi z terra letent alla. **V.** Dñe exau-
di orationē meam. Et clamor meus ad te veniat.
Dñs vobiscū. Et cū spū tuo. **Oremus.**

Domine Jesu chze vita z resurre-
ctio corporū z animarū nostrarū: re-
suscita animas nras a viciōz no-
stroz sepulchris: z spūalibus visita vir-
tutibus: vt fide: spe: z charitate radica-
ti z fundati possimus intelligere cū om-
nib⁹ scīs q̄ sit beatitudo charitatis tue
q̄ genus humanū intantū dilexisti vt p
eo mortē subires: vt oīs qui credit in
te nō pereat: sed habeat viā eternam
Qui viuis z regnas. zc.

**Postea incen-
set crux: libeaminibusq; depositis tol-
lat ac deferat cū pcessiōe vsq; ad alta-
re maius cantando hanc antiphonā.**

Cū rex glo ri e

Chūs. zc.

o o alla

Benedictiones

alta voce. Et tunc pulsent cāpane: loce-
turq; cruz iuxta altare. Quibus finitis
cruz lenat. ⁊ incipit ter per sacerdotē
añ. Surrexit dñs de sepulchro. Chorus re-
spondet. Qui pro nobis pepēdit in ligno alleluia
Et statim ad manu. Dñe labia mea ape-
ries. Deus in adiutoriū meū intende.
dicunt. In die pasche bñdictio agni ⁊
volucrum. Oremus.

Deus vniuerse conditor creature
qui inter ceteras diuersarū crea-
turarū species humano generi
etiā volatiliū genus ad vsum dedisti: ⁊
reptilia ad eundē vsum mūda ex aqua
pducere dignatus es: de quibus Noe
ex arca holocaustū tibi placitū obtulit
Et qui populū tuū ex egypto p moysen
fernū tuū eductū mūda ab immundis
segregans edere pcepisti. Te suppli-
ces exoramus: vt has creaturas auiū
vel ceteroz animalīū carnes quas fi-
delibus tuis ad vsum victualīū conces-
sisti:

In festo pasche:

cvi.

sisti: bene **✠** dicere et sancti **✠** ficare
digneris: ut quicumque ex eis comede-
rint. benedictionis abundantia replean-
tur: atque ad eterne vite pascua perue-
nire mereant. Per Christum dominum nostrum.

Benedictio carniū. Oremus.

Deus vniuerse carnis conditor: qui
Noe et filijs eius de mundis et im-
mundis animantibus precepta dedisti:
quique quasi olera herbarum humano gene-
ri quadrupedia munda edere permis-
isti: qui agnum in egypto moysi et populo
tuo in vigilia pasce comedere precepisti
in figura agni domini nostri Iesu Christi:
cuius sanguine omnia primogenita tibi
de mundo redemisti: et in nocte illa om-
ne primogenitum in egypto percutere pre-
cepisti: seruans populum tuum agni sanguine
pernotatum: dignare deus omnipotens: bene
✠ dicere et sancti **✠** ficare has crea-
turas mundarum carniū: ut quicumque ex
populis fidelibus inde comederint:

Dei omni

Benedictiones

omni bene: **✠** dictione celesti et gratia
saturati repleantur in bonis. Per christum
dominum nostrum. **Benedictio lardi.**

Bene **✠** dic domine creaturam istam lard
di per invocationem sancti nominis
tui: ut sit remedium salutare gene
ri humano: et presta: ut omnes qui ex eo gu
stauerint non incrassati: nec inpingua
ti: neque dilatati mandatis tuis recalci
trarent: sed preceptis tuis firmiter obediant.
Per christum dominum nostrum. **Benedictio ouorum.**

Domine sancte pater omnis **Oremus.**
nipotes eterne deus: qui es cre
ator omnium creaturarum: qui om
nia ex nihilo creasti: qui benedicis om
nia: tu bene **✠** dicere dignare hanc
creaturam ouorum: et presta: ut qui ex popu
lis tuis fidelibus ex eis comederint:
in eis tua benedictio permaneat. Per
christum dominum nostrum. **Oremus.**

Subueniat quoniam domine tue bene **✠**
dictionis gratia huic ouorum crea
re: de

In festo pasche.

cxvii

re: de qua pullos gallinarum dignatus es procreare: ut fiat tuis salubris fidelibus in tuarum gratiarum actione sumendis. Per Christum dominum nostrum.

Benedictio casei et butyri. Oremus.

Benedicere domine sancte pater omnipotens eterne deus bene dicere et sanctificare hanc creaturam casei et butyri: quas ex adipe animalium producere dignatus es: ut quicumque ex populo tuo fidelibus ex eis comederint: omni benedictione celesti et gratia tua saturati repleantur in bonis. Per Christum dominum nostrum. **Benedictio panis. Oremus.**

Benedicere domine dic domine creaturam istam panem sicut benedixisti quinque panes in deserto: ut omnes gustantes ex eo accipiant tam corporis quam anime salutem. Per Christum dominum nostrum. **Benedictio salis quod etiam potest dici ad omnia. Oremus.**

Benedicere domine dic domine creaturam istam salis ut sit salutare remedium generi humano
d d in mano

Benedictiones

mano: et presta per inuocationē nomis
tui: ut quicumq; ex eo sumpserint: cor-
poris sanitatē et anime tutelā p̄cipiant.
Per chr̄m dñm nostrū. Amen.

Benedictio pomorū et aliorū fructuū.

Deus qui hec arboris po- **Orem⁹**
ma. et c. tua iussioe et p̄uidētia p̄-
creata esse voluisti: nūc etiā eas
dē bene **✠**dicere digneris: et p̄camur
ut quicumq; ex eis sumpserint: incolu-
mes esse valeāt. Per chr̄m dñm nr̄m.

Benedictio gñalis ad omnia. Orem⁹

Deus q̄ nob; p̄ resurrectionē filij
tui dñi nr̄i Jesu christi gaudia e-
terna cōtulisti: auge et sanctifica
collata nobis hec dona tue largitatis:
mētesq; nostras pariter reple spūalib⁹
desiderijs. Per chr̄m dñm nostrum.

Conclusio super omnia.

Benedictio dei pa- **✠**tris: et fi **✠**
li: et spūs **✠** s̄cū descendat sup
has creaturas bñdictas et super
hec

In festo pasche.

cviii.

hec omnia cōtēta: vt sint remedia salu-
taria omnibus fidelibus cū grauiarū
aciōe sumētibus in viā eternā. Amen.

Demū omnia aspergant aqua benedi-
cia: dicatur q3. Vidi aquā egrediētem
In vigilia pētgecostes ad fētē leonia.

R

Ex sanctorum an ge lo rū: Totum

mū dū ad iuuā. Ora primū tu pro nobis

virgo mater germinis: ⁊ ministri patris sum-

mi ordi nes ange li ci. Totū. Suppli-

cate Xbr̄sto regi cetus apostoli ci suppli-

ceiq3

In vigiliis p̄be coſtes

cetq; per magnorum ſanguis fuſus martyrum.

Rex. **I**mplozate cōſeſſores conſoneq; vir-

gines: quo doneſt magne nobis tempus indul-

gen ti e. Totum. **O**mnēs ſancti atq; iuſti

nos precamur cernui: vt purget crimē omne

veſtro ſub ora mi ne Rex. **H**uius Ebraiſte

rector aline p̄lebis vota ſuſcipe: qui plasmasti

et hoc

In vigilia penthecostes

cix

ptoplaustū ⁊ genus gignen ti um. Totum.

Mitte sanctū nūc ambozū spiritū paracletum

in hāc plebē quā recentem fons ba ptismi par

tu rit. **R**ex. **H**ac interna fontis hui⁹ sacratū

mysterium: qui pflavit cū cruo re sa cro chri

sticor po re. Totum. **U**t letetur mater san

cta tota nunc ecclesia: ex pfe ctu re na scen

e e tis

Letania ad fontem

tis tante multitu di nis. *Rex.* *P*ressa pa

tris atq; nati cōpar sancte spiritus: vt te solum

semper omni dili gamus tempore. *Totum,*

Rex sanctorum an se lo rum. 22.

*Et circūeat fons nouē vicib; cātando p
cedentē hymnū: candelis precedētib;
thuribulis ⁊ vexillis. Deinde sacerdos
cōsecret fontē pmittēdo 8. Dñe apud te ē
fons vite alla. Et in lumine tuo videbim⁹ lumē alla
Dñs vobiscū. Et cū spū tuo *Oro.* *O*m
nipotēs sempiternē deus: adesto ma
gne tue pietatis mysterijs. *Prefatio.*
*Qui inuisibili potētia, vi supra in sabba
to pasche.**

In

Benedictio herbarū. cx:
In die assumptionis Marie bene-
dictio herbarum!

Adiutorii nrm in nomine dñi. Qui fecit celū z terrā. v Exultabit sc̃i in gloria. Letabunt in cubilib⁹ suis. Preciosa est in cōspectu dñi. Adors sc̃tōrū. ꝛc.

Sctā Mariamater dñi nostri Oro.
Jesu Cisti pia z perpetua virgo
intercedere digneris pro nobis
oībus miseris pctoribus ad dñm deuz
nrm oīpotētē: vt mereamur ab eo adiu
uari: saluari: liberari: atq; ab oī malo de
fendi. Qui in trinitate perfecta viuit z
regnat de⁹ in scl̃a sc̃loz. Amē. Oremus

Om̃ipotēs sempiternē deus: q̃
celū z terrā mare visibilia z inuisi
bilia verbo tuo creasti ex nihilo,
quiq; herbas arboresq; ad vsus homi
nū animalūq; terrā gignere: z vnum
quodq; iuxta sementē in semetipso fru
ctū habere precipisti: atq; nō solum vt
herbe animātibus ad victū sed egris
etiā corporibus prodesent ad medica
mentū tua ineffabili pietate cōcessisti:
e e ij te

In die Assumptionis

te supplicī mēte ⁊ ore deprecamur: vt
has diuersi generis herbas tua clemē
tia bene ✠ dicas: ⁊ salubres nō solum
ad necessitates hominū: verū etiā ani
malū facere digneris: vt quicunq; ex
eis in hac venerāda festiuitate sumpse
rint vel in quemcunq; redacte fuerint
seu assumpte: cōferāt tam corpori q̃ a
nime salutem. Per christū dñm nostrū

Benedictio.

Oremus.

Suppliciter etiā tuam atq; subni
ris precib⁹ deus deprecamur om
nipotentia: qui mirabiliter cun
cta creasti ex nihilo: quicq; ex terra edi
ta diuersa proferre germina pcepisti
atq; vniuscuiusq; semē in semetipso ma
nere sup terrā indidisti: ⁊ qui diuersa
medicamentorū genera ad sanāda hu
mani generis corpora imposuisti: vt
bñ ✠ dicere ⁊ sancti ✠ ficare has di
uersi gñis herbas tua almitate digne
ris: vt quicunq; ex eis in hac solēnita
te ve

Benedictio vini. ex

te venerabili sc̃tē dei genitricis Marie
sunt sumpturi: tā anime q̃ corpis p̃cipi
ant sanitatē. Et intercedēte beata Ma-
ria quesum⁹ de vniuersis terraz ger-
minibus sumam⁹ salubriter: q̃inuis in
tuorū odore vnguētoz paradisi merea-
mur adire ianuas. Per eūdē d. **Oratio**

Deus qui ex vniuersis herbarū ge-
neribus humanis necessitatib⁹
p̃stitisti remedia: hanc herbarū
collectionē tue miserationis bñ **✠** dic
dextera: vt quisquis languore dep̃ssus
ex his aliquid gustauerit: ecclesie tue
representatus: optate salutis munus
te donante percipiat. Qui viuīs ac re-
gnas deus. Per oīa sc̃la sc̃loz. **Tunc**
purificentur et aspergantur herbe.

B̃ndictio vini in die sc̃i Joh̃anis
euangeliste versus.

Adiutorii nostri in nomine dñi. Dñs vobiscū
Et cū spū tuo. **Initium s̃c̃i euangelij**
secundū Joannē. In principio erat v-
e e ij bum.

In die sc̃i Joānis euāgel.
bum. *quere in fine. Sequitur.* Per
istos sacros sermones sancti euāgelij
z per merita beati Joānis apostoli tui
z euāgeliste bene ✠ dicere z sancti ✠
ficare digneris dñe hanc creaturā vinī
vt omnes ex eo sumētes expulso omni
nocuo gustu: tue bene ✠ diciōis my
sterio mereant̃ exhilarari. Per Christū
dominum nostrum. Amen. *Oremus.*

Deus qui mirabili potētia vinū p
ducis ex vite: vt inde exhilaret̃
cor hominis. Quicq̃ mirabiliori
potētia in chana galilee ad potandū
nuptiali populo aquā mutasti in vinū.
Quicq̃ mirabilissima potētia per manū
sacerdotū elementū vini quotidie vir
tute tua sacrosanctū trāfformas in san
guinē filij tui dñi nostri Jesu christi: bñ
✠ dicere z sancti ✠ ficare digneris
huius substantiā vinī: vt qui ex eo quā
tūlibet sumpserint: cōsequant̃ vitā eter
nā. Per eundē. Dñs vobiscū. Et cū spū
tuo.

iuo. *Sequitur scilicet euangelij secundum Joannem.*

In illo tempore: Nuptie facte sunt in
chana galilee: et erat ibi mater
Jesu. Vocatus est autem Jesus et
discipuli eius ad nuptias. Et deficiente
vino dicit mater Jesu ad eum: Vinum non
habet. Et dicit ei Jesus: Quid mihi et
tibi est mulier. Nondum venit hora mea.
Dicit mater eius ministris. Quidcumque
dixerit vobis facite. Erant autem ibi lapi-
dee idrie sex posite secundum purificationem ju-
deorum: capientes singule metretas bi-
nas vel trinas. Dicit eis Jesus: Im-
plete hydrias aqua. Et impleverunt eas
usque ad summum. Et dicit eis Jesus: Hau-
rite nunc et ferte architriclino. Et tuler-
unt. Ut autem gustasset architriclinus aquam
vinum factum: et non sciebat unde esset: mini-
stri autem sciebant qui hauserant aquam: vocat
spiritus architriclinus: et dicit ei: Omnis
homo primum bonum vinum ponit. Et cum inebri-
ati fuerint: tunc id quod deterius est. Tu autem
seruas

Benedictio vini in die.

seruasti vinū bonū vsqz ad huc. Hoc fecit initū signoz iesus in chana galilee: z manifestauit gloriam suā. Et crediderūt in eū discipuli eius. *Sequit.* Per istos sacros sermōes scī euāgelij. *vis.*

Deus z pater dñi nrī Jesu *Orem.*
chrī: cui⁹ verbo celi firmati sunt
Cui oia subiecta sunt. Cui omnis creatura deseruit: z quez oīs potestas metuit: z creatura expauescit. Te nobis in auxiliū iuocamus. Cuius audito nomīne serpēs q̄escit: draco fugit: vipera silet: z rana illa q̄ dicit̄ rubeta inq̄ eta torpescit: scorpīo extinguit̄: regul⁹ vincit̄: sphalāgus nihil noxiū opatur basiliscus morit̄: z omnia venenata z adhuc fortiora reptāta z animalia noxia sopiunt̄. Et radices aduerse humane salutis arescūt: z tua bñdictiōe effugiant z discedūt. bene *✠* dicere z sancti *✠* ficare digneris hūc liquorē vini *vcl* ceruisie per intercessionē scī Joannis aposto-

Sancti Joānis euangeliste: cxliij

apostoli tui ⁊ euāgeliste. Extingue q̄ms
dñe in hoc potu omne virus veneno-
sum ⁊ mortíferas opatiōes: ⁊ oēs vires
malas q̄s in se habet euacua: ita vt in-
fusa spūs sc̄i charitate oēs qui hoc po-
tu vtunt: corpis ⁊ anime pfruant inco-
lūmitate. Per eundē. Dñs vobiscū. Et
cū spū tuo. **Sequētia sc̄i euāgelij sc̄dm**

In illo tēpore: Recum **Marcū.**
bentibus vndecim discipulis ap-
paruit illis Iesus: ⁊ exprobrauit
incredulitatē illorū ⁊ duritiā cordis: q̄a
his qui viderāt eū resurrexisse nō cre-
diderūt. Et dixit eis: Euntes in mundū
vniuersum p̄dicate euāgelijū omni cre-
ature. Qui crediderit ⁊ baptisatus fue-
rit saluus erit. Qui vero nō crediderit
cōdemnabit. Signa autē eos q̄ credi-
derint hec sequent. In noīe meo de-
monia eūciēt: linguis loquentur nouis:
serpētes tollēt: ⁊ si mortiferū qd bibe-
rint: non eos nocebit. Surge egros ma-
f f nus

Benedictio vini in die

n^o iponent et bene habebunt. Et dñs qui
de Jhesus postq̃ locutus est eis: assum-
ptus in celū: et sedet a dextris dei. Illi
autē pfecti p̃dicauerūt vbiq; dño coope-
rante et sermonē confirmāte sequētib⁹.

Omnipotēs signis. **Oremus**
sempiternē deus: q̃ ex quib⁹ pa-
nibus et duobus piscib⁹ q̃nq; mi-
lia hominū faciasti: et in chana galilee
vinū ex aqua fecisti: qui es vītis vera:
multiplica super nos misericordiā tue
pietatis: quēadmodū fecisti cum patri-
bus nr̃is in tuā misericordiā sperātib⁹:
bñ ✠ dicere et sancti ✠ ficare digner⁹
hāc creaturā vini: quā ad sustentationē
servoz tuoz tribuisti: vt a quocunq; po-
tatū vel per esum sumptū fuerit quan-
tūlibet: diuine bene ✠ dictionis re-
pleatur opulētia et omnibus cum gra-
tiarum actione sumentibus sanctifice-
tur in visceribus eorum. Per christum
dominum nostrum.

Et

In die sancti Stephani cxliij.

Benedictio dei ✠ patris: ✠
filij: ✠ spūs ✠ scī descendat sup
hanc creaturā vini: vt sit remedi
um salutare omnibus sumētibns in vi
tā eternā. Amē. Demū vinū aspergat
aqua benedicta. In die sancti Ste
phani benedictio auene. v. Aldutorium
nostrum in nomine domini. Qui fecit rē. Orem⁹:

Deus qui fecisti viā in mari equis
tuis: ✠ et qui ascēdis sup equos tu
os: ✠ et quadrie tue saluatio: bñdi
cere ✠ et sancti ✠ ficare dignerz hanc
creaturā auene: quā ad vsum animalīū
et iumentoz dignatus es pcreare: et p
sta: vt quicunq; ex ipsa comederint bñ
dictione celesti et gratia tua repleantur
in bonis: et ab oībus cōtrarietatibus li
berent. et sanitatē pcipiant. Per dñm.

Bene ✠ dic dñe creaturā Orem⁹.
istam auene ceterozūq; semīnuz
vt sit remediū salutare equis ce
terisq; aīalibus: et psta per inuocationē
f f ij scī

112

In die sancti Stephani: cxv

te eis largiēte. Qui cū deo patre ⁊ spū
sancto uiuis ⁊ regnas. Per oia secula
seculorū. Am. Et bñdictio dei oīpotē-
tis pa-✠ tris: ⁊ fi-✠ li: ⁊ spūs ✠ sanctē
descēdat super hanc creaturam auene
vel seminum: ⁊ maneat semper. Amē:
Deinde aspergatur ⁊ benedicatur.

Volētes ire ad limina sanctorū: primo
sternant ad terrā: ⁊ sacerdos dicat psal-
mos. Ad te dñe leuaui aīaz meā. rē. ps
Qui habitat in adiuto. rē. ps. Bñ ima-
culati. ps. Retribue. ps. Dñe exaudi
orationē. secundū. Ikiel. Echristel. Iki-
riel. Pater noster. Et ne nos. k. Glās tu-
as dñe demōstra mihi. Et semitas tuas edoce me.
v. Glīnā dirigant vie eorū. Ad custodiendas iusti-
ficationes tuas. v. Dñe exaudi orationē meā. Et
clamor. rē. Dñs vobiscū. Et cū. rē. Orem⁹

Exaudi nos dñe sctē pater eterne
deus: ⁊ famulorū famularumq;
tuarū iter in hui⁹ vite periculis
tua misericordia perueniēte disponas
vī inter omnes vie ⁊ vite huius varie-
f f m tates

Benedictio

tates tuo semper protegantur auxilio.

Per Christū dñm nostrū, Am. **Oremus**

Deus q̄ diligētibus te misericordiā tuā semp impēdis: ⁊ a seruiētibz tibi in nulla es regiōe longeuus: dirige viā famuloz famularūqz tuaz in volūtate tua: vt te p̄tectoꝝ ⁊ p̄duce p̄ semitas iusticie sine offensione gradiātur. Per christū dñm. **Oremus.**

Deus qui non mortē sed penitentiā desideras peccatoz populū tuū qm̄s ad te cōuerte p̄pitius: vt dñ tibi deuotus extiterit: iracūdie tue flagella ab eo amoueas. Per christū dñm.

Hic erigat a terra Sup peras dic.

Domine sciē pater omniū **Orem⁹**
potēs eterne deus: qui ineffabilis miseratiōis tue bonitatis spiritus sancti coopatiōe vnigenitū tuū de celo descēdere fecisti: ouemqz perditā diabolica seductiōe querere voluisti atqz p̄prijs humeris ad celestis patrie

peregrinorum.

cxvj

trie gregē portasti: quicq̃ percepisti fili-
is sancte matris ecclesie per eundem
filiū tuū orando petere: beneuiendo
querere: ac perseuerādo pulsare: quo
citius peruenire valeāt ad salutaris vi-
te premia: inuocamus te clemētissime
pater: quatinus sanctificando bene
dicere. ⁊ bñdicēdo has peras dignerz
sancti ⁊ ficare: vt quicūq̃ has pro tui
nominis amore ad instar humilis ar-
mature lateri suo applicare: sicq̃ pere-
grinando suffragia sanctorū humili co-
mitāte deuotione studuerint querere:
dextere tue p̃tecti defensiōe perueni-
re mereant ad gaudia māsiōis eterne.
Per eundem filiū tuū dñm deū ⁊ redē-
ptorē nostrū iesum Christū. Qui tecū vi-
uit ⁊ regnat in vnitāte spūs sancti deus
Per omnia secula seculorum. Amen.

Da ei peram ⁊ dic.

A nomine dñi n̄ri iesu christi acci-
pe hanc perā peregrinatiōis tue

vt

Benedictio

vt bene castigatus ⁊ bene saluus atq;
emendatus peruenire merearis quo
pergere cupis. Per eundem christum.

Da ei baculum ⁊ dic.

Alcipe hunc baculū ad sustentati
onem itineris ac laboris ⁊ vie pe
grinationis tue: vt denincere
valeas omnes cateruas inimici: ⁊ per
uenire securus **vel** secura quo perge
re cupis. ⁊ peracto itineris tuo cursu:
ad nos reuertaris cum gaudio. Per.

Post hoc dic.

In nomine sancte ⁊ indiuidue tri
nitatis sit tibi hoc iugū ch̄i man
suetū ⁊ leue: vt sue p̄tectionis cu
stodia te ubiq; comitantē ad portū salu
tifere remissionis misericorditer mere
aris attolli: atq; eterne beatitudinis
gloria feliciter perfrui. Per eundē do
minū. **Deinde aspergant aqua b̄ndi
cta. In redditu vadant ad ecclesiā. ⁊
representēt se sacerdoti: ⁊ dicat psalmū**
Deus

Peregrinorum.

cxvij.

Deus misereatur nři. **cū** Glia patri. Kirie
eleison. Chiste eleison. Kirie eleison.
Pater noster. Et ne nos. **¶** Saluos fac
seruos tuos dñe. Deus me⁹ sperātes in te. **¶** Adit-
te eis auxiliū de sciō. Et de syon tuere eos **¶** Dñe
exaudi orationē meā. Dñs vobiscū. Et cū spī

Deus qui ritu tuo. **Oremus.**

humiliū visitator es: quicq̃ nos
fraterna consolatiōe visitas: pre-
tende societati nostre gratiā tuā: vt per
eos in quibus habitas tuū sentiamus
aduentū. Per dñm nostrū Jesum. zc.

Haec aspergant aqua bñdicta. Oremus

DA famulis z famulabus tuis qm̃s
dñe spīritū veritatis z pacis: vt te
tota mēte cognoscāt: z qne tibi pla-
cita sunt toto corde sectent. Per dñm.

Ad ihurificandū minister dicat. Zube
dñe bñdicere. **Sacerdos.** Incensum
istud dñs bene **✠** dicere dignet z in
odorē suauitatis accipere. Per christū
dñm nřm.

Sacerdos ihurificando

g g

pū

Ad thurificandū.

**prius thurificet sacrariū seu reservacū
tū aptū corporis dñi nři Jesu chři dicēs**

Aue corpus dñi nostri Jesu christi ex
Maria virgine natū: vere passum ⁊ hu-
miliatū in cruce p homine: cui⁹ latus
est perforatū: esto nobis p̄gustatū mor-
tis in examine. Amen.

**Postea altare
magñū eiusq; cornua per modū crucis**

**⁊ dicat. Otrigať dñe oratio mea, Sicut
incensum in cōspectu tuo. Eleuatio ma-
nuū meaz sacrificiū vespertinū. In me-
dio altaris thuribulum eleuādo dicit.**

Ascendat ad te dñe incensum istud. Et
descendat super nos misericordia tua

**Thurificando populū dicat: Ignē sui
amoris accendas deus in cordib⁹ no-
stris. Per christū dñm nostrū. Amen.**

Benedictio nouarū frugū.

Ramus pietatē tuā omnipotēs
deus: vt has primitias creatu-
re tue: quas aer ⁊ pluuie tēperā-
mento nutrire dignatus es: bñ **✠** di-
ctis

Bñdictio nouarū frugū. cxviij.

ctionis tue hĩmbre pfundas: ⁊ fructus
terre tue vsq; ad maturitatē perducas:
tribuasq; populo tuo de tuis munerib;
semp gratias agere: vt a fertilitate ter-
re esurienuū animas bonis affluentia-
bus repleas: ⁊ in tua laude cōserues.
Per dñm.

Benedictio noui panis.

Domine sc̃tē pater oĩpotēs eterne
deus bene ⁊ dicere digneris
hūc panē in a sc̃rā ⁊ spūali bñdi-
ctiōe: vt sit omnibus salus mēis ⁊ cor-
poris: atq; contra omnes morbos ⁊ v-
niuersas inimicorū insidias tu tamen.
Per dñm nost rū iesum chr̃stū filiū tuū
panē vite qui de celo descēdit: ⁊ dat vi-
tam ⁊ salutē mūdo. Qui tecū viuit ⁊ re-
gnat in vnitāte spūs sc̃i deus. Per o. s.

**Benedictio aque cum ligno sancte
crucis ad potandum.**

Domine Iesu chr̃ste fili dei viui: q̃
secundū magnā incarnatiōis tue
dispēsationē in ligno sc̃tē crucis:

g g ij tu

Benedictio thuris et myrræ

tu vita omnium mori voluisti: ut per mortem tuam genus humanum a morte perpetua liberares: presta quoniam per invocationem nominis tui: ut hec aqua tactu huius sancte crucis sanctificata famulis et famulabus tuis omnibus eam sumentibus ne diutius morbus eos excruciet: sed perficiet eis ad corporis et anime sanitatem Per Christum dominum nostrum. **Alia oratio.**

Domine Jesu christe: qui pro nostra redemptione per passionem tuam hoc lignum sancte crucis sanctificare voluisti: concede propitius: ut quicumque hanc aquam huius sancte crucis tactu sanctificatam haustu preceperint: ab omni infirmitate mentis et corporis absoluantur. Qui cum patre. **Benedictio thuris: mirre: et cinnamomi**

amatis in die epiphanie:

Quesumus omnipotens deus abraam: deus isaac: et deus iacob: immitte in hanc creaturam thuris vel cinnamomi vim odoris tui atque virtutem: ut sit semper

z timiamatis in die colobis. **cxix.**

seruis tuis vel ancillis tuis munimen-
tū tutelaeq; defensionis ne iniret hostz
in viscera eoz nec aditū ibi vel sedem
possit habere. Per Christū do. **Oratio.**

Deus cui astant exercitus ange-
loz dignare recipere z bene **✠**
dicere hanc creaturā mirre vel
incensi: vt omnes lāguores demonio-
rū insidie odorē ipsius sentiētes fugi-
ant: vt nō seperent a plasmate tuo: q̄ fi-
liū tui p̄cioso sanguine redēpti sunt: vt
nunq̄ ledantur a morſu serpētis anti-
qui. Per christum dñm nostrū. **Oratio.**

Deus qui per spiritū sanctū moysi
famulo tuo reuelare dignat⁹ es:
ea que ad cultū sanctuarij neces-
saria decreuisti: z ob causam religiōis
boni odoris timiama ad corpus eccle-
sie inter alia iugiter permanere iussisti:
vt mystica nobis significatio spirituali-
um virtutū suauitatē odoris ostēderet:
tua q̄ms dextera maiestatis hāc crea-

ss iij tu

Benedictio noue domus

turā ex alta arborū natura effluentē bene **✠** dicere **✠** et sancti **✠** ficare dignare
ut ubicunq; fumus aromatū eius affla
uerit: in virtute sancti nominis tui om
niū immūdorū spiritūū incursus effu
gare: omnesq; morbos reddita sanita
te celeriter possit repellere: ac in odo
re fragratissimū tibi dño deo nro possit
perpetua suauitate redolere. Per chri
stū. **Bñ** **✠** dicuo dei oipotentis pa **✠**
tris: **✠** et fi **✠** lū: **✠** et spūs **✠** sc̄i descendat
super hanc creaturā thuris: et mirre et
timiamanis: et maneat semper. Amen.

Bñdictio noue domus Añā. Signū salu
tis pone dñe Jesu christe in habitaculo isto: ut non
permittas introire angelū percutientē. **Ps.** **Di**

Eserere mei deus: secun: **Oratio.**
Ternū atq; oipotentē deū vna
nimiter orantes petimus p hac
domo: atq; p omnibus habitantibus
in ea: ut eis dñs angelum pacis: ange
lū lucis assignare dignet: tutos eos de
fensos

Benedictio noue domus. cxxx

fensoſqꝫ pſtet: augeat eis a rore celi pi-
guedinē terre: frumenti: vini ⁊ olei: pa-
cem ſanitatēqꝫ: leticiā ac benignitatem
ab homine uſqꝫ ad pec⁹ pſtare dignet̃.

Qui cū eo uiuis. **Ant.** Non priuabis dñe bo-
nis tuis in hac domo habitantes: ⁊ preſta vt ambu-
lantes in equitate te laudent in ſecula ſeculorum.

Rſ. Quā dilecta tabernacula. **Oraſio.**

E deū patrē omnipotentē oram⁹
pro dño domus: ⁊ pro hac domo
ac pro huius domus habitatorū
bus: vt eos benedicere ⁊ ſanctificare:
⁊ omnibus bonis amplificare digner̃:
⁊ vt ſint promptuaria eorū plena eru-
ctantia ex hoc in illud: tribuēs eis de
rore celi ⁊ de piguedine terre vite ſub-
ſtantiā deſideria voti eorū ad effectum
tue miſerationis perduc: ⁊ ad introitū
noſtrū bñ **✠** dicere ⁊ ſancti **✠** ficare
digneris cuncta que illorum ſunt: ſicut
quondā bñdicere dignatus es domuz
abrahe Iſaab ⁊ Iacob: ⁊ infra parie-
tes

Benedictio noui putei.

tes domus istius angel⁹ lucis tue inha-
bitet. Per. **Bñdictio noui putei. Oño.**

Deprecamur dñe clemētiā tue
pietatis: vt aquā huius putei ce-
lesti bñdictione sanctifices: ⁊ ad
cōmunē viā cōcedas salubrē: ⁊ ita ex
eo fugare digneris omnē diabolice tē-
tatiōis incursum: vt quicunq; ab hinc
hauserit: vel biberit: vñ in quolibet ne-
cessarios vsus hausta fuerit: toti⁹ virtu-
tis ac suauitatis dulcedine perfruat: vt
tibi semp sanctificatori omniū dño gra-
tias agere mereamur. Per ch̄m dñm.

Bñdictio putei vbi aliqua negligentia

Domine sc̄tē pater omniū **cōtigit:**
potens eterne deus: q̄ per inui-
sibilitatis tue potentiā has aq̄s
ex nihilo cōditas in huius materie for-
ma visibiles prebuidisti: atq; ex abdītis
inuestigabilibus cōcaua per abissi ma-
gnitudinē largitatis tue gratia huma-
nis vsibus fluēta fontibus influxisti te
tui

Bñdictio vestis vidue.

cxvj.

tui famuli supplices exoramus: vt has
aquas quas negligētia vel infortuniuz
polluit: sc̃i spūs tui virtus ad munditiā
reuocet atq; purificet: ⁊ spūs callidū
hostis abscedat: ac deinceps sanctifi-
catas familie tue potabiles tribuas: vt
⁊ potaniū mūdēt corpora. ⁊ corda san-
ctificent. Per dñm nostrū Iesum ch̃m

Benedictio vestis vidue. Oratio.

Visibiliū ⁊ inuisibiliū creator de⁹
adesto pp̃tius: vt hec indumē-
ta sc̃iuaſ effigiē ostēdenſia de⁹
super gratia tua irrigante benedicere
⁊ sanctificare digneris. Per. **Alia.**

Aperi qñs dñe oculos tue male-
statis ad bñdicendā hanc vidui-
tatis vestē: vt que in ornatu vestī-
bus viri sui vsibus placuit: his indumē-
tis gratiā benedictiōis tue seruare me-
reat. **Tunc agat letania. Post letaniā**

I sequitur hec oratio.
Acorruptum eternitatis deum ⁊
h h inuis

Benedictio

inviolabilis nature dominum fratres
charissimi suppliciter deprecamur po-
scentes pro sorore nostra **R.** que cor-
pore ac mente perfecte continentie et pu-
dicitie se servitura dño deo deuouit:
ut petenti famule sue ipse qui est viduar
iudex perfectam tribuat continentiam. Per
chr̃m dñm no. **Benedictio ppria vidue.**

Consolare dñe famulā tuā hanc:
viduitatis laboribus constrictā
sicut consolari dignatus es sare-
ptanā viduā p heliā pphetā: concede
ei pudicitie fructū: ut antiquarū nō me-
minerit voluptatū: nesciat etiā incenti-
ua viciozū desideria: ut soli tibi subdat
propria colla: quo possit p laboribus
tantis sexagesimo gradu percipere mu-
nus delectabile sanctitatis. Per. **Oro**

DA qñs omnipotēs deus: ut hec
famula tua **R.** que pro spe renu-
meratiōis eterne se tibi dño de-
siderat consecrari: plena fide et animo
et in

z in sancto pposito pmaneat: tu eā om-
nipotēs pater sc̄tificare z benedicere z
imperpetuū cōseruare dignerz: tribue
ei humilitatē: castitatē: obedientiā: cha-
ritatē: z omniū bonoz operū quantita-
tē. Da ei dñe pro operibus gloriā: pro
pudore reuerentiā: pro pudicicia san-
ctitatē: vt ad meritū glorie tue possit p-
uenire. *Deinde uelamē capiti suo im-*

Eponat. *Deinde sequitur oratio.*
Amulā tuā domine *A.* tue custo-
dia muniat pietatis: vt cōtinētie
sc̄tē ppositū quod te inspirāte suscepit:
te ptegente illesus custodiat. *Per. Oratio*

Domine iesu ch̄e omiū deus: qui
inter cetera virtutū documenta
ad salutē nostrā vigorē castitatis
z pudicicie reparasti: te supplices exo-
ramus: vt hanc sororē nostrā uiduā ad
gratiā pietatis tue ex corde conuersam
ab omnibus tentationibus inimicorū
tuorū tuā defensamq; custodias: z hec
h h ij capi

Benedictio

capitis velamina ad interioris hominis tutamen perseverare facias. Per christum dñm nostrum. *Oratio.*

Confirma hoc deus quod operatus es in vidua: vt fideles valeat custodire pmissiões quas pmisserat tibi: ⁊ castitatē corporis ⁊ anime exhibere deo valeat ⁊ digne occurrat vt sexagesime fructū cum electis socijs eius participare mereamur Per. *Oio*

Domine deus virtutū celestium eterne dñator: tibi supplices effundimus preces: vt hanc famulā tuā A. consecrare digneris quā depriſtiua conuersatiōe ad nouitatē vite expolians veterē hominē ⁊ induēs nouū cōuerti fecisti: vt sicut anna ppbetissa multis tēporibus viduitatis vestibus induta in tēplo glorie tue ieiunijs ⁊ oratiōibus fideliter fuit deseruiens: sic ⁊ hec famula tua A. tibi soli deo in ecclesia tua deseruiat tota mēte. *Oio*
Deus

Deus castitatis amator: et continē-
tie cōseruator: supplicationē no-
strā benignus exaudi: et hanc fa-
mulā tuā A. ppitius intende: ut que p-
timore tuo continētie pudiciciā vouit:
tuo auxilio conseruet: et sexagesimū fru-
ctū continentie: et vitā eternā te largien-
te p-icipiat. Per ch-ism do. no.

Benedictio ensis nouiter accingendi. Oratio.

Exaudi dñe qm̃s p-ces nostras: et
hunc ensem quo hic famulus tu-
us A. se circūcingi desiderat: ma-
iestatis tue dextera bñdicere dignare
q̃tinus defensio atq; p-ectio possit esse
ecclesiar: viduarū. orphanor: omniūq;
deo seruientiū cōtra paganor seuitiā:
alijsq; insidiantibus sit pavor: et terror
et formido. Per. **Sup famulū Oratio.**

Famulū tuū A. qm̃s dñe pietatis
tue custodia muniat: et hunc en-
sem quem te inspirante deside-
rat suscipere: te adiuuante illesum cu-
b h iij sto

Benedictio ensis noui accingēdi
studiat. Per eundē. **Super ensem.**

Bene **✠** dic dñe sc̃tē pater oīpo-
tēs per inuocationē nominis tui
z per aduentū filij tui dñi nostri
Jesu christi: atq; per donū spiritus san-
cti paracleti hunc ensem: vt his qui ho-
dierna die in tua pietate eo p̃cingitur:
visibiles inimicos sub pedibus cōcul-
cet: victoria etiā per omnia positus sp̃
mane at illesus. Per chr̃z dñm nr̃m. **R.**
Accingere gladio tuo. Sup̃ femur tuū potētissime.

Benedictio noui indumentū. Oratio.

Omnipotēs sempiternē deus: q̃
famulū tuū **A.** eminenti mucro-
ne circūcingi iussisti: fac illū con-
tra aduersa omnia ita celestibus arma-
ri p̃sidys: quo nullis hic z in eum tem-
pestatibus bellorum turbetur. Per.

**Ad benedicendū quodlibet indumen-
tū nouū siue ciliciū siue tunicam Oratio**

Omñs z misericors deus: q̃ p̃c̃o-
ribus pietatis tue misericordiaz
que

Bñdictio noui indumēti. 'cxliij

querētibus hoc indumēto vestiri miserē
cordiā tuā ⁊ veniā p̄misisti: oram⁹ cle-
mētiā tuā hoc indumentū: qđ vocat cili-
tiū vel tunicā: bñ **✠** dicere ⁊ sancti **✠**
ficare digneris: vt quicumq; ex eo pro
peccatis suis indutus fuerit: ⁊ miserē-
cordiā implorauerit: veniam ⁊ indul-
gentiā tue sancte miserē cordie conseq̄-
tur. Per dñm. **Ad bñdicendū quodlibet**
opus vel quālibet rem quā super se ali-

D **quis portauerit. Oratio.**
Domine Iesu ch̄iste fili dei viui:
qui recto itinere incendētib;us
pius adiutor es: te suppliciter exoramus
vt hoc opus tua bñ **✠** dictiōe cōserua-
re digneris: ⁊ p̄sta p̄ssime ac clemen-
tissime pater: vt hic famulus tuus **A.** in
hoc qđ in humeris suis suspēderit: vel
manibus portauerit: bñ **✠** dictiōis tue
gratia repleat: ⁊ hic ⁊ vbiq; defensiōis
tue auxilio muniaur. Per dñm n̄rm.

Sequunt euāgelia que legunt in p̄cessi-
one

Quatuor
one in festo corporis christi. Initum san
citi euāgelij secundum Matheū.

Sber generatiōis Jesu christi fi
lij dauid filij abraam. Abraā aut
genuit isaac. Isaac autē genuit iacob.
Jacob aut genuit iudā z fratres eius.
Judas autē genuit phares z zaram de
thamar. Phares autem genuit esrom.
Esrom aut genuit aram. Arā aut genu
it aminadab. Aminadab aut genuit na
son. Nason autē genuit salmon. Sal
mon aut genuit boos de raab, Boos
aut genuit obeth z ruth. Obeth aut ge
nuit iesse. Jesse aut genuit dauid regē.
Dauid aut rex genuit salomonē ex ea
q̄ fuit vrie. Salomon aut genuit roboā.
Roboā aut genuit abiā. Abias aut ge
nuit asa. Asa aut genuit iosaphat. Iosa
phat aut genuit ioram. Ioram aut ge
nuit oziam. Ozias autez genuit ioathan.
Ioathan aut genuit achas. Achas aut
genuit ezechiam. Ezechias aut genuit
Manas.

manassen. Manasses aut̃ genuit amon
Amon aut̃ genuit iosiam. Josias autez
genuit iechoniã z fratres eius in trans-
migratione babilonis. Et post transmi-
grationẽ babilonis Iechonias genu-
it salathiel. Salathiel aut̃ genuit zoro-
babel. Zorobabel autẽ genuit abiud.
Abiud autẽ genuit eliachim. Eliachim
aut̃ genuit azor. Azor aut̃ genuit sadoch
Sadoch aut̃ genuit achim. Achim aut̃
gẽuit eliud. Eliud aut̃ gẽuit eleazar. Ele-
azar aut̃ gẽuit mathã. Mathan aut̃ gẽu-
it iacob. Jacob aut̃ genuit ioseph virũ
marie: de q̃ nat⁹ est iesus q̃ vocat̃ ch̃s.
Incipit̃ euangelij secundũ Marcũ.

Incipit̃ euangelij Jesu Christi filij
david: sicut scriptũ est in esaia
propheta. Ecce ego mitto ange-
lũ meũ ante faciẽ meã: q̃ p̃parabit viã
tuam ante te. Vox clamãtis in deserto
parate viam dñi: rectas facite semitas
eius. Fuit Joãnes in deserto baptizans
i i z p̃

Quattuor

et predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnis iudee regio et hierosolymite vniuersi: et baptisabant ab illo in iordane flumine confitentes peccata sua. Et erat iohannes vestitus pillis cameli: et zona pellicea circa lumbos eius. Et locustas et mel siluestre edebat: et predicabat dicens: Venit fortior me post me: cuius non sum dignus procumbens soluere corrigiam calciamento eius. Ego baptisauit vos in aqua: ille vero baptisabit vos in spiritu sancto.

Initium sancti euangelij secundum Lucam.

Erit in diebus herodis regis iudee sacerdos quidam nomine zacharias de vice abia: et uxor illi de filiabus aaron: et nomen eius elisabeth. Erant autem iusti ambo ante deum incedentes in omnibus mandatis et iustificationibus domini sine querela. Et non erat illis filius: eo quod esset elisabet sterilis: et ambo processissent in diebus suis.

faciunt

Factū est autē cū sacerdotio fungeret zacharias in ordine vicis sue ante deū sūm consuetudinē sacerdotij: sorte exiit vt incensum poneret ingressus in templū dñi. Et omnis multitudo populi erat orans foris hora incensi. Apparuit autē illi angelus dñi stās a dextris altaris incensi. Et zacharias turbatus est vidēs: et timor irruit sup eū. Ait autē ad illū angelus. Ne timeas zacharias: qm̄ exaudita est deprecatio tua: et vxor tua elisabeth pariet tibi filiū: et vocabis nōmē eius iōannē. Et erit tibi gaudiū et exultatio: et multi in natiuitate eius gaudebunt. Erit em̄ magnus corā dño: et vinū et sicerā nō bibet: et spū sancto replebit: adhuc ex utero matris sue. Et multos filiorū israel conuertet ad dñm deum ipsorū. Et ipse p̄cedet ante illū in spū ritu et virtute helie: vt conuertat corda patrū in filios: et incredulos ad prudētiā iustorū parare dño plebē perfectam.

Quattuor euangelia.

In iuu sancti euangelij secundu Johā
nē. In principio erat verbū. vrs. fol. xv.
Rubrice et informationes de peragen
dis stationibus et pcessionibus varijs
tēporibus anni: in ecclesia Seneznensi
et in parochialibus ecclesijs in locis li
bri missalis sunt posite et descripte.

Introductio noui plebani. Primo
pulset campana magna ut populus cō
ueniat. Tunc introuisandus induus
superpellitio et stolla flectat ante fores
ecclesie: et introducens ipsum: eret cum
ipso psalmū. Misere mei deus secū
dū magnā. rē. Ps. Leuauit oculos me
os in montes. quilibet suum versum.
Quibus finis dicat Irie. chē. kirie.
pater n̄r. Ave maria Et ne nos iducas.
v. Sacerdotes tui induant iusticia. Et sc̄i tui exul
tent. v. Benedicat tibi d̄s ex syon. Et videas bo
na iherusalem: om̄ibus diebus vite tue. v. Saluum
fac seruū tuū Deus meus sperantē in te. v. Mitte
et auxiliū de sc̄o. Et de. v. Deus custodiat introi
tū et exitū tuū. Et hoc. v. Dñe exaudi orationē me
am

Introducio noui plebani cxxvij

am. Et clamor. Dñs vobiscū. Et cum spiritu tuo.

Oremus. **P**retende domine huic famulo tuo dexterā celestis p̄sidij vt te toto corde perquirat: et qui digne postulat cōsequi mereat. Per dñz. **Oremus.**

Omnipotens sempiterne deus: q̄ gloriosam virginē Mariā matrem vnigeniti filij tui dñi nostri Jesu ch̄i ad templū venire fecisti: et puerum Jesum in vlnis sancti Simeonis p̄nastisti: bene **✠** dic et introduce hunc famulū tuum in gremiū huius sancte matris ecclesie ad regendū populū christiānū: et ad saluandas animas sibi cōmissas: vt oves vocē eius iugiter audientes ad te perueniāt: qui es via veritas et vita: qui cuncta ex nihilo cōdidisti: et es b̄ndictus in secula seculorū. Amen.

Tunc assignet ei claves ecclesie: et remanulū p̄sij dicens. Mitto te in possessionē istius ecclesie auctoritate qua fungor: in nomine sancte et indiuidue
i i iij trini.

Introductio noui plebani
trinitatis: patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti. **Am**
Deinde introducat eum in ecclesiam:
⁊ pulsent campane: ⁊ inducens dicat:

Ingredere in domū dei tui: ⁊ ado
ra filiū eius: cuius pietate es vo
catus in regimine eius. Ipse ti
bi tribuat sapientiā: prudentiā: tēperā
tiā: felicitatem: vitā longeuā: vt meriti
dei genitricis virginis Marie: ⁊ beati
A. huius ecclesie patroni: per regimē
huius ecclesie: valeas vna cū populo
tibi commisso ingredi in vitā eternā. **A:**

Tunc canetur. Te deum laudamus:
Postea añā cū versu ⁊ collecta de pa
trono ecclesie: Postea dicatur añā. Ab
solue dñe: cum psalmo. Deprofundis
Kirie. chze Kirie. Pater nř. Ave Ma
ria. Et ne nōs: cum ceteris versiculis

Deus defunctorum. **Oremus**
in cuius miseratione anime om
niū fidelīū requiescunt: famulis
⁊ famulabus tuis hic ⁊ vbique q̄scentib⁹

vel altariſte.

cxviii

da propitiuſ ſuorū veniā peccatorū: vt
a cunctis reatibus abſoluti: tecum ſine
ſine letent. **F**ideliū omniū adiutor ⁊
redemptor animarū famulorū famula
rūq; tuarū omniū fideliū defunctorum
remiſſionē cunctoz peccatoz: vt indul
gentiā quā ſuper optauerūt: p̄iſ ſupli
cationibus conſequant. **P**artē beate
reſurrectiōis obtineant anime omniū
fideliū defunctor: vitamq; eternā ha
bere mereant in celis. Per ch̄m dñm
n̄m. Amen. **R.** Requieſcant in pace. Amen.

**Deinde executor recomendet pleba
nū populo. Poſtea de eccleſia intrādo
domū plebani dicat executor verſum.**

Par hunc domui. Et omnibus cōmorantibus in ea.

Viſita dñe habitationē **Oremus.**
iſtā: vt om̄es inſidias inimici ab
eo longe repelle: ⁊ angeli tui bo
ni nos in pace cuſtodiāt. Et benedictio
tua ſit ſuper nos. Per ch̄m dñm n. **A.**

Ecce abſoluendi excomunicant ab

cx

Forma absoluēdi excōicatu.

excōmunicatione habetur xj. q. iij. ca.
Eū aliquis: **vbi dicitur.** Qd excōicatus
si veniā postulat ⁊ petit absolui: flectat
genua coram sacerdote añ ianuā eccle
sie: ⁊ in manibus sacerdotis iuret de ce
tero parare mandatis ecclesie: ⁊ satisfacere
lesis. Et non admittat de cetero
talia p quib⁹ fuit excōicatus. **Postea**
sacerdos dicat super ipsum ps. Miserere
mei deus. Kirie. chē. kirie. Pa
ter noster. Ave maria. Et ne nos in. **V.**
Saluum fac seruū tuū. **Uel** aucilā tuā. **Uel** seruos
tuos Deus meus, **V.** Nihil pficiat inimicus in eo.
Et filius iniquitatis nō apponat nocere ei. **V.** Adi
te ei auxiliū de sancto. Et de syon. **V.** Esto ei dñe
turris fortitudinis. **Et** facie. **V.** Dñe exaudi. Et
clauor meus. Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo.

PResta q̄s dñe huic fāulo **Oratio**
tuo dignū penitentie fructū age
re: vt ecclesie tue sc̄te a cuius in
tegritate deuiauerit peccando: admis
sorū veniā cōsequendo reddat innox
ius. Per ch̄m dominū nostrū. Amen.
Oratio

forma sepeliendi excōicatū. cxxix
Deinde dicat super eum formam ab-

Dominus noster *solutionis.*
Iesus ch̄us per suam miseri-

cordiam dignetur te absolueret
Ego autoritate eiusdē et beatorū apo-
stolorū Petri et Pauli: et quā fungor absol-
uo te a sententijs excōicationū: quas in-
cidisti propter inobedientiā sancte matris
ecclesie: et restituo te participationi sa-
cramentorū et cōioni fidelium. In nomi-
ne patris ✠ et filij ✠ et spūs sancti. A.

Forma sepeliendi excōicatū dū de-
bet absolui est ista. Si talis est sepul-

tus in cimiterio: vel in ecclesia tunc nō
exhumabit. Si autē est sepultus extra
cimiteriū tunc exhumabitur: et corpus
vel sepelchū verberabit ut sit circa vi-
uos. *Et primo sacerdos dicat. Psalm⁹*

Miserere mei deus. Kirie. ch̄e. kirie:
Pater noster. Ave maria. Et ne nos.

Tractus dicit. Dñe non secundū peccā-
nra facias nobis: neque secundū iniquita-

k k tates

forma sepeliēdi excōicātū:

tes n̄ras retribuas nobis. Dñe nememine
ris iniquitatū nostrarum antiquarū. Lito anticipet
nos misericordie tue q̄a pauperes facti sum⁹ nimis
✠. Adiua nos deus salutaris noster. Et propter
gloriā nominis tui dñe libera nos ⁊ ppitius esto pec
catis n̄ris. ✠. Peccauimus dñe cū patribus nostris
Iniuste egimus iniquitatem fecimus. *Oremus:*

Deus cui ppriū est misereri ⁊ parce
re: suscipe deprecationē nostrā: ⁊ hūc
famulū tuū quē excōicatiōis cathena
cōstringit: miseratio tue pietatis absol
uat. Per ch̄m. *Tandē dicat formā ab*

solutiōis. Dñs noster iesus ch̄s. vt̄s.
Et postea in cimiterio sepeliat cū pulsu
⁊ solennitate. Et valet talis absolutio vt
talis sepeliat in loco sacro: vel si est se
pultus cimiterio vt non exhumet: sed
vt ore p̄ eo in ecclesia. Et compellātur
heredes ipsi⁹ excōicati ad satisfaciē
dū lesis p̄ ipso per censurā ecclesiasti
cam: quibus etiā iniungunt vt p̄ ipso fa
ciāt eleemosinas: oratiōes ⁊ ieiunia: ⁊
alia suffragia. Tempore: interdicit q̄
sunt

80181 R R

sunt

Tpe interdicti q̄ sunt agēda: cxxx:
sunt agēda. Nota p c. alma de sen. ex
cōi. lib. vi. singulis diebus in loco inter
dicto in ecclesijs z monasterijs possunt
misse: z alia diuina officia celebrari: **cū**
his quatuor cōditionibus. Prima. Qd
sint voce submissa. **Secūda:** quod sint ia
nuis clausis. **Tertia:** quod non pulsa
tis cāpanis. **Quarta:** quod sint excōi
catis z interdictis exclusis: **unde** per
quodlibet horū quatuor de per se si nō
seruetur etiā alijs tribus seruatis viola
tur interdictū: z esset irregularis: ibi sic
celebrās vel aliqd agēs ex suo officio
in aliquo ordine. **Itē.** Interdicto loco
generaliter vel specialiter z singulari
ter nō sunt interdicti clerici vel hoies
illius loci: tunc intra illa loca possunt
audire diuina z sepeliri: quia non sunt
interdicti: nisi fuerint in culpa: z dede
rint causam interdicto. **Item** laici qui
sunt interdicti non possunt admitti ad
diuina que celebrant cū dicta modera
k k ij tione

Tpe interdicti que sunt agēda
tione in loco interdicto: nisi sint super
hoc specialiter priuilegiati. **I**tem tam
Canonici q̄ clerici ecclesiarū in quib⁹
distributiōes quotidiane dant illis quē
intersunt horis: si non veniūt amittunt
eas: sicut amitterent si non esset inter-
dictū. **I**tem. Misse peculiare siue vo-
tiue possunt celebrari tēpore interdicti
in ecclesijs in cōuentualibus ⁊ colle-
giatis. **I**te. In festiuitatibus. **N**atiui-
tas Ch̄i: Resurrectionis Pentheco-
stes ⁊ Assumptionis b̄e Marie. Quib⁹
festis addita est sollemnitas Corporis
Christi cū sua tota octaua p̄extrauagan-
tē Martini quinti: in quibus interdictū
suspendit: ita quod in eis concedit: vt cā
pane pulsentur: Et ianuīs ecclesie ap-
tis alta voce diuina celebrent in locis
interdictis excōicatis exclusis: sed in-
terdictis admissis: ita tamē quod illi p̄
pter quos prolātū est in dictū altari nō
apropinquent. **E**t quod dictū est de p̄-
dictis

Tempore interdictiō sunt faciēda. cxxxj.
dictis festis. Intelligenduz est de vna
tm̄ p qualibet festiuitatū: incipiendo a
primis vesp̄is festi cniūlibet vsq; ad
secundas vesp̄as inclusiue. Ita qđ
completis non cantat solēniter: sed sta
tim post scđas vesp̄as hoīes expellant
z ecclesia claudat: z tunc primo cōple
toriū voce de missa legat, **Item:** in pre
dictis festiuitatibus nō potest licite da
ri corpus ch̄i in loco interdicto: sicut
z in alijs diebus interdicti sanis homi
nibus nisi solis infirmis decedentibus
vel in periculo mortis constitutis. Itē
in predictis festiuitatibus z alijs dieb;
interdicti: vnctio extrema denegat: tā
clericis quam laicis. **Item** in predi
ctis festiuitatibus: missa principalis de
festo est celebrāda. Possunt z alie misse
votiue celebrari solenniter. **Itē** in pre
dictis festiuitatibus possunt aque solē
niter bñdici z aspersio fieri: panes z fru
ctus benedici: z laicis etiā interdictis

k k iij mis

Tempore interdicti

ministrari: quetamē extra hec festa tē-
pore interdicti alijs. diebus prohibent
fieri. **Item** in festo Assumptiōis Ma-
rie tpe interdicti: nuptie possunt solen-
niter bñdici: qđ alijs diebus tpe inter-
dicti nō debet fieri. **Item** in istis festi-
uitatibus possunt virgines z altaria cō-
secrari vel bñdici: calices z paramēta
z abbates z abbatise. **Item** in istis fe-
stuitatibus sepultura mortuorū laicorū
non admittit. **Item** baptisma nō solum
paruulorū sed etiā adultorū admittitur
tpe interdicti omni tempore. **Item** z
catecismus admittit qui pcedit bap-
tismū. **Item** admittit cōsecratio crismatis
in die cene dñi quo vtendū est in bap-
tismo z confirmatione propter necessita-
tē. ar. ex. de. sen. exc. qm̄ li. vi. sub silentio
tamē. **Item** cōfirmatio admittit. **Item**
penitētia non solū infirmorū sed z sanis
admittit: dū modo non sint excōicati: q̄
nō possunt admitti nisi in morte: exceptis
illis

illis: ppter quorū culpā vel dolū lata
est sententiā interdicti: nisi primo satis
fecerint: vel de satisfaciēdo dederint
idoneā cautionē: aut saltem iuratoriā
qđ cū poterint satisfaciēt. **Item** pmit
tit eucaristia dari decedentibus sanis
etiā ad mortē dānatis dari potest omni
tēpore interdicti. quia censent tunc fo
re in articulo mortis. **Itē** pgnātibus
mulieribus partui proximis non debet
dari eucaristia: nisi confessor cōsideret
periculū mortis in eis. **Item** corpus
chři pōt ad infirmos cū panula ⁊ cāde
la ardēte ⁊ cāu portari: ⁊ astātes pnt ad
miri ad videndū corpus chři infirmo
cōicante. **Itē** matrimonia tpe interdi
ci permittunt: que contrahi pnt quoli
bet tpe: per legitimū consensum viri ⁊
mulieris: etiā si contrahētes essent in
terdicti: dūmodo fuerint extra ecclesi
am. **Itē** solēnis bñdictio nuptiarū non
potest dari. **Itē** spōsa non debet intro
duci

Tēpore interdicti

duci solēniter: vt cōfuetū est. **Itē** sacri
ordines etiā minores nō pōt cōferri in
loco interdicto clericis vel laicis. **Itē**
tpe generalis interdicti denegat laicis
ecclesiastica sepultura: etiā si penitentiā
egerint: tñ cessante interdicto corpa
eorū ad ecclesiā transferunt. **Itē** cle-
ricis non interdictis non denegat se-
pultura ecclesiastica. Ita tamē quod
fiat sine pulsu cāpanaz et sine omni solē-
nitate: tamē officiū funerale potest di-
ci circa talē sepulturā voce submissa: et
ianuis clausis. In diebus vero in quib-
us publice potest celebrari: possunt
sepeliri clerici: cū cāpanis: et alijs con-
suetis solennitatibus. **Itē** sepeliendo
extra ecclesiā vel cimiteriū personā in-
terdictā vel in loco interdicto personā
non interdictā cum officio diuino: cle-
rici illud officiū celebrātes sunt irregu-
lares: sed sine officio diuino tñ possunt
interdicti extra cimiteriū sepeliri. Et si
laici

que sunt agenda.

cxxxij.

laici de facto sepeliunt in cimiterio clerici peccāt dando eis crucē ⁊ aquā bñdictā ⁊ incensum. **Itē** mulieres post partū non debēt induci cum solēnitate sed cum orationibus ⁊ psalmis neq; aspergant aqua bñdicta: sed simpliciter intrent ecclesiā sacerdote p̄sente. **Itē** tēpore interdicti pōt ⁊ debet publice in ecclesijs p̄dicari verbū dei. **Itē** pro ipsa p̄dicatione debet campana pulsari. **Item** potest pulsari de mane ⁊ vespere p̄ salutatiōe btē virginis fieri da. **Item** post predicationē licet sacerdoti p̄nūciare cōfessionē gñalem populo ⁊ absolvere ipsum absolutione generali. **Item** in die parasceues possunt laici accedere ad crucē adorandā ⁊ osculandā. **Itē** clausi sianuis potest aqua bñdicti dieb⁹ dñicis: sed nō licet ea aspergere laicos exceptis quatuor festiuitatibus. **Itē** violat interdictum si pulsāt ad horas vel aliqua officia diuina ponunt.

l l ict

Tempore interdicti

test tamē aliquod signū fieri pro cōue-
niendis clericis ad eadē: scilicet tabu-
la. **Itē** violat interdictū: si laici pprū
vel aliunde aduenientes admittuntur
ad diuina: et si audiāt de foris voces ce-
lebratiū in ecclesia ianuīs clausis: vel
si laici pforatis parietibus tēpli audiūt
celebrari diuina. **Itē** clerici bñficiati
illius ecclesie possunt in ea celebrare et
audire diuina: extranei vero siue alium-
de aduenientes non debent. **Item** pe-
na violātis interdictū: clericis: est irre-
gularitas suspensio inhabilitas ad eligē-
dū: postulandū: et remouendus est ab
officio. Purus vero laicus violās in-
terdictū grauitē peccat et puniendus
est pena arbitraria per iudicē ecclesia-
sticū. **Itē** mēsa pōt bñdici tpe interdicti:
etiā ab interdicto. **Itē** bñdictio episco-
palis solennis nō debet fieri in loco in-
terdicto tpe interdicti. **Itē** pōt pulsari
cāpana tēpe interdicti pro aduentu ali-
cuius

que sunt agenda: **ccxxiiij.**

cuius persone notabilis vel ostensiōe
aliquarū literarū. **Item** euntes per lo
ca interdicta: si sunt duo tunc nō dicāt
horas canonicas in via: ita quod ab a
lijs audiant: secus si vnus solus oraret
sub silentio: tunc posset bene orare e
as eundo per talia loca. **Item** non
est laicis aperienda fenestra vel hosti
ū ecclesie: vt videāt eleuationē corpis
christi: nec pax extra portāda: nec sunt
admitendi ad offertoriū post euangeli
um. **Itē** possunt laici interdicti in ec
clesia orare priuata oratione: & dicere
letanias suas: vel laudes: tpe illo duz
in ea diuina tacent. Quānis nō timulē
vngam: facio tamē ista: p̄dico: baptiso:
absoluo: copulo pascō: sal: aquā cōfe
ro: non spergo: nec nuptias bñdico: cū
interdictus locus sit: sic iura loquunt.
**Modus reconciliatiōis loraz vestii sa
craz.** Et primo sacerdos stolatus dicat
✠ Adiuutoriū nostrū, Qui fecit.

Oremus

l l ij Om:

Modus reconciliationis

Omnipotēs sempiternē deus: au-
tor pacis ⁊ fons mundicie: qui p
Moysen famulū tuū precepisti
sacerdotibus ⁊ ministris: ut sanciuarū
vestes lintheamina quomodolibet ma-
sculata mū darent: ⁊ nitida cōseruarēt:
ne quid esset quod oculos tue maie-
statis offenderet sanctitati tue has al-
bas humeralia pallas vestes vel linte-
amina vel hec corporalia nitida vel ni-
tidas referimus ⁊ reportamus abluta
vel ablutas: quod que vel quas tu que-
sumus placidus ⁊ benignus ad vsum
pristinū mīsterij tui reassumere: ⁊ sicut
quod in eis tibi potuit displicuisse ablu-
endo purgauimus: tue benedictioni
nō facto preiudicio: ita a cunctis vicio-
rum inquinamētis: corda nostra spūs
sancti gratia clemens dilue: quatinus
ipsis ornati sacrificiū tibi acceptū ⁊ no-
bis salutiferū valeamus offerre per eū
qui venit mūdū purificare suo sangui-
ne

ne Iesum christū filiū tuū dñm nostrū.
Qui tecū viuit ⁊ regnat in vnitāte eius-
dē spūs scti deus. Per oīa secula scloꝝ
Amen. *Deinde aspergātur aqua bñdi-
cta dicēs.* Recōciliare ⁊ ad vsum prist-
nū sacri misterij dñici renouare: in no-
mine patris: ⁊ filij: ⁊ spūs sancti. Amen.
Bñdictio omīū qñ infirmant. R. Adutori-
um nostrū in noīe dñi, qui fecit. Dñs vo. *Orem⁹.*

Miseri cordiā tuā dñe suppliciter
exoramus: vt hec animalia tua
que graui morbo atq; pestifero
verant in tuo sctō nomine bñ *✠*dictio-
nis tue virtute clementer sancti *✠*fi-
cent. atq; bñdicant: extinguantq; omīs
diabolī potestas: ne vltēius egrotēt:
tu eis dñe sis defensaculū vite ⁊ reme-
diū sanitatis. Qui viuīs. *Bñdictio salis
pro ouibus. R.* Adutoriū nostrū. *v.* Dñe ex-
audi orationē meā. *v.* Dñs vobiscū. *Oremus.*

Deus inuisibilis ⁊ inestimabil⁹ pi-
etate tuā per sctm ⁊ tremendū fi-
l l iij lq

Benedictio

lij tui nomen supliciter deprecamur: vt
in hanc creaturā salis bñ **✠** dictionis
z sancti **✠** ficatiōis tue virtutis poten-
tiā inuisibilis operatiōis infundas: vt
animalia q̄ necessitatibus humanis tri-
buere dignatus es: cum ex eo sumpse-
rint atq; gustauerint: bñ **✠** dictio z sc̄i
✠ ficatio tua ab omni egritudinis z le-
sionis incurſu te p̄tegente ea custodiat
Per eundē dñm. **B̄ndictio añ minutio**

Mediator dei z ho- **nē. Oremus.**
minū ch̄ie Jesu: q̄ eterno mortē
deputaremur supplicio tui san-
guinis nos redemisti precio: p̄sta: vt p̄
hanc sanguinis minutionē pueniat mī
bi salus corporis: omnesq; mei clarificē-
tur sensus tociusq; in me frigescat pra-
ue volūtat̄is luxus: per te saluator mū-
di. Qui viuis z regnas. **B̄ndictio semi**

Tedñe rogamus **nū. Oremus.**
ac petimus: vt hos fructus tuis
oculis serenis: hilariq; vultu re-
spice

spicere digneris: sicut testatus es Moysi famulo tuo in terra egypti dicens: Dic filiis israel: cum ingressi fuerint in terrā pmissiōis quam eis dabo: ut primitias laboꝝ suoꝝ offerant sacerdotibus: et erunt benedicte. Ita oramus et te dñe ut auxiliū misericordie tue super hunc fructū seminū concedas: ut grādo non superueniat: non turbo subuertat: non vis tempestatis detrūcet: nō acris inundatio exterminet: sed incolumē et super abundantē ppter vsum animarū et corpoꝝ hominū ad plenissimā maturitātē pducere digneris. Per christū dñz nrm: **Bñdictio agrozū. v.** Ad introitum nostrū. **v.** Dñe exaudi orationē. **Oremus.**

Multiplica qñs dñe deus pater oīpotēs in his oībus agris tuis dona tua: et sicut fidelibus tuis tricesimū fructū donare consueuisti: ita et nobis famulis tuis pñi tpe vberius tue liberalitatis dona largire: et super nos vtrūque

Benedictio contra
tutem tue bñ **✠** dictiōis: et sancti **✠** fi-
cationis clementē infunde. Per dñm.
Benedictio contra imminentē tempe-
statē ex pōnificiali: et habet in glosa ordi-
naria: in clemētia vnica de iure iurā-
do: in pagraffo: Nos itaq; in verbo pō-
nificali. Primo sacerdos aquā bñdictā
cōtra tēpestatē proiciat: Et deinde pro-
sternat se ante altare cū ministris cū q̄-
bus dicat psalmos sequentes nouem.
Beatus vīr qui nō abijt. **Psal. primus.**
Dñe quis habitabit in taber. **p̄s. xiiij.**
Deus in nomine tuo saluum. **p̄s. liij.**
Deus in adiutoriū meū inten. **p̄s. lix.**
Fundamēta eius in montib. **p̄s. lxxiiij.**
Dñs regnauit decorē induat. **p̄s. xcij.**
Beati omnes qui timēt dñz. **p̄s. cxxvij.**
Bñdicite omnia opa dñi dño: laudate
canticū Danielis **iq̄.** In fine cuiusli-
bet psalmi stans faciat crucē versus tē-
pestatē imminentē. Quibus psal. finis
dicat. **✠.** Adiutoriū nostrū in nomine domini. **✠.**
Ostē

imminente tempestatē. cxxxviii

✠. Ostende nobis dñe misericordiā tuā. ✠. Adiuua
nos deus salutaris noster. Et propter gloriā nomi-
nis tui dñe libera nos. ✠. Nihil pficiat inimicus in
nobis. Et filius iniquitatis nō noceat nobis. ✠. Si-
at misericordia tua dñe sup nos. Quēadmodū spera-
uimus in te. ✠. Saluū fac populū tuū dñe. Et bñdic-
hereditati tue. ✠. Glor dñi sup aquas. Deus maiesta-
tis intonuit sup aquas multas. ✠. Uiderunt te aque
de⁹ ⁊ timuerūt: ⁊ turbate sint abissi. ✠. Dñe exaudi

R Ex eterni iperij oī. Dñs vob. **Orem⁹**
potēs deus: q̄ das escā oī carni:
q̄ opez celū nubib⁹ desup: ⁊ ia-
nuas celi aperis ⁊ trāsfers de celo au-
strū: ⁊ induc⁹ in virtute tua affricū: qui
rigas mōtes de supioribus tuz: ⁊ de fru-
ctu operū tuoz faciabit īra. Qui anglo
precepisti ne terre: mari: neq; arbori-
bus noceret. Parce metuētib⁹: ppi-
tiare suplicantibus. Te em̄ dñe suppli-
ces exoramus vt procul absceadat in-
cursio turbinū: calamitas tēpestatū fra-
gor grādinū: percussio fulminū: ⁊ que-
libet insidie inimici temperent infesta
tonitrua: nox neq; pluuię ventoz flami-

m m na

Benedictio

na fiet moderate suspēsa oēsque spūs p-
cellarum: z aeree potestates: dextera
tue pſternātur virtutis. Om̃s dñe de-
sup spūs sc̃tūs descendat: z ſicut ſamu-
ele cornigero agnū in holocaustū tuū
mactāte fragor aurarū turbā repulit ad-
uerſantē. Ita fugatis omnibus cōtra-
rie potestatis virtutibus fruges mētes
z corpa fidelīū manus ſeruet angelica
p̃tectiōe ſuperna: z poſt ſopitos nubiū
impetus in laudis z deuotiōis ac ſpūa-
lis amoris augmētū tranſeat cōmina-
tio potestatis. Qui viuīs ac regnas de-
in ſecula ſeculorū. Amen. **Benedictio**

ſeu oratio ad iniciū boni z noui operis

Ps Ad te dñe leuaui animā meā. **tor**
dicat **Ps**. Dñe exaudi orationē meā. **v.** Dñs vo-

Debiscum. Et cum spū tuo. **Oremus:**
Eus a quo omne bonū ſumit ini-
ciū: z ſemp ad pociora p̃grediēs
percipit incrementū. Cōcede qm̃s ſu-
plicantibus nobis: vt quod ad laudem
noīs

noui operis:

cxix.

nominis tui inchoare agredimur: eter
no tue paterne potentie munere per
ducat ad terminū. Per ch̄m dñz. **Am̄.**
B̄ndictio alicuius domus noue: vel a
demone verate: sacerdos cū stola di
cat. R. Adiutorii nostrū in noīe dñi. **V.** Dñe ex
audi orationē meā. **V.** Dñs vobiscū. **Oremus.**

Omnipotens sempiterne deus: q̄
sacerdotibus tuis p̄ceteris tātū
gratiā contulisti: vt quicq̄d in tuo
nomine digne perfecteq; ab eis agit: a
te fieri credat. Om̄s immensam clemē
tiā tuā: vt quod modo visitaturi sumus
visites: z quicquid b̄ndicturi b̄ndicas:
z ad ea que acturi sumus dexterā tue
potentie extendas: sintq; ad nostre hu
militatis ingressum z interitū sanctorū
tuoz meritis fuga demonū: z angeli pa
cis ingressus. Per christū dñm no. **A.**
Deinde incipe quicq; primos psalmos
graduales cum gloria patri: videlicet.
Ad dñm cū tribularer clamaui. Leua

m m ij vi

Benedictio

ui oculos meos in montes. Letat' sum
Ad te leuaui. Nisi quia dñs. *Eripso*
dicendo asperge aqua bñdicta: per lo
ca domus posita: dic. Kirie: chze. kirie.
Pater noster. Ave Maria. Credo in.

♥ Domine exaudi orationē meā. v. Dñs vobiscū.

D Omū tuā dñe ingredere: *Orem'*
et in tuorū tibi corda fideiū per
petuā constitue mansionē. Et pre
sta: vt in hac domo nulla malignoz spi
rituū dñetur nequitia. Per chzm do.n.
Deinde dic alios quinqz psalmos gra
duales: videlicet. Qui cōfidūt. In con
uertendo. Nisi dñs. Beati omnes. Se
pe expugnauerunt: cū gloria patri: tā
dem aspergant loca domus aqua bñdi
cta: postea Kirie. chze. kirie. Pater no
ster: vt s. v. Dñe exaudi oratio. v. Dñs vobiscū

Omnipotēs sempiternē *Oremus*
deus: qui in omni loco dñatiōis
tue totus asiscis: totus operaris
adesto supplicationibus nostris: vt hu
ius

ius domus edificate sis p̄tector: vt nul
la hic nequitia cōtrarie potestatis ob
sistat: sed virtute spūs sancti: z operati
one fiat tibi hic primū seruiciū: z deuo
ta libertas existat. Per Ch̄m dñm no.
*Postea alios quinque psalmos gradua
les dic: videlicet. Deprofundis clama
ui. Dñe non est exaltatū. In te dñe spe
raui. Qui habitat. Ecce nunc bñdicite:
cū gloria patri. Et asbergātur loca: vt̄s.
Kirie. ch̄re. kirie. vt̄s. R. Dñe exaudi. Dñs*

Dvobiscū. Et cum spiritu tuo. *Oremus.*
Eus qui in omni loco dñationis
tue dedicator asistit: Exaudi nos
qm̄s: vt inuiolabilis huius domus per
maneat bñdictio: z bñficia tui muneris
vniuersitas que supplicat mereat. Per
Ch̄m dñm nrm. Amē. *Deinde in prin
cipaliori loco domus sequēs euāgeliū
legat. Dñs vobiscū Sequentia sancti
euāgelij secundū Lucā. Gloria tibi do
mine. zc, In illo tpe Ingressus Iesus
m m iij per*

Benedictio

perambulabat Jericho. zc. **Quere in
missa dedicatiōis tēpli: deinde bñdic
incensum isto modo.** Per intercessio-
nē beati Michaelis archangeli stātis
a dextris altaris incensi: z omniū sctō-
rū angeloz incensum istud digneris do-
mine bñ **✠** dicere: z in odorē suauz ac-
cipere. Per ch̄m dñm n̄rm. **Deinde
pone incensum sup ignē dicendo ver-
sum.** Incensum a te benedictū ascendat ad te dñe
Et descendat super nos misericordia tua. **v. Dñs
vobiscū. Oremus.** **V**isita q̄ms dñe ha-
bitationē. zc. **Deinde facias signū cru-
cis sup domū z omnes in ea habitātes
dicens.** In noīe pa **✠** tris: z fi **✠** l̄j z
sp̄ritus **✠** scti. Amen. Postea bene-
dic omnes dicendo. Benedictio dei
omnipotētis: pa **✠** tris: z fi **✠** l̄j: z sp̄i-
ritus **✠** sancti: descendat super vos: z
domū istā: z maneat in ea semp. Amen.
Benedictio thalami. v. Adutoriū nostruz
in nomine dñi. **v. Dominus vobiscum. Oremus**
Bene-

Benedic dñe thalamū hunc: z omnes
habitantes in eo: vt in tua pace cōsistāt
z in tua voluntate permaneāt: senescāt
z multiplicent: in lōgitudinē dieꝝ. Per
chꝝm dñm nostrū. **Postea aspergata**
qua benedicta dicēs. In nomine dei
omnipotētis pa **✠** tris: z fi **✠** lī: z spī
ritus **✠** sancti: Amē. **Benedictio bal**

Quoniam Omnipotēs sempiternē de⁹: **nei.**
qui pro salute hūani generis in
carnatus: aquis iordanis lauari
voluisti: bene **✠** dic nos: z hoc laua
crum nostrū: z mystice tue virtutis co
operante tua gratia z corporibus no
stris medelam: z mentibus tui spiritus
tutela proueniat. Qui viuīs ac regnas
deus. zc. **Doctrina.** Si mulier mo
ritur cum fetu: siue cū puero simul: cuz
fetu simul sepeliēda est in cimiterio: in
lintheo siue in alueo ppter reuerentiā
loci: q̄a est pars vētris matris. Nec est
opus introductiōe: nec opus est diui
sio

Doctrina.

sione matris: z fetus depositione. Si autē moritur mater: viuentē conceptu idest puero: apperiat̃ mox os matris: ppter respirationē pueri: z scindat̃: puerq; deponatur z baptisetur: mortuus q; in cimiterio sepeliatur: si euestigio moritur post baptismū. **Caute la.** Quo cienscūq; in partu mulieris: pars principalis vt caput: vel etiā minus principalis: vt manus: pes. zc pueri in partu mulieris apparuerit: z deligatus: z timēt de morte eius: tunc per obstetrices baptisetur puer: seruata forma verborū debita: z aspersiōe aque: quia baptismus pdest anime: non proprie z directe corpori. Sed anima est in toto tota: z in omnibus partibus corporis tota: secundum essentiā: Nam indiuisibile vbiq; diuertitur z reperitur ibi totum diuertitur. Anima autē rationalis est indiuisibilis. zc. Nam omne defectū suplet sacerdos misericors secundū ordinē

dinē melchisedech. Misericordia em̄
diuina non est artanda: que omnes ho-
mines vult saluos facere. zc. Nec talis
puer est rebaptisandus nature viuus:
nisi sub conditione si dubitat' de ba-
ptismo debito p obstetrices aut alios
facta. Et tales in tali casu z in alijs casi-
bus baptisantes non imitent formā
verborū baptismi dicētes: Ego te no-
mino. In nomine patris z filij z spiritus
scti: Quia hec est forma baptismi vera:
z formalis quā christus docuit: sed chri-
stus verā hanc formā baptismi docuit
dicentes: Mathei vltimo. Euntes do-
cete omnes gentes baptisantes: z nō
nominātes eos. In nomine patris: z fi-
lij: z spūs sancti. Item Marci xv. Qui cre-
diderit z baptisatus. non nominatus.
fuerit. zc. Item Joannis iij. Nisi quis
renatus fuerit ex aqua z spū sancto. zc.

**Ordo benedictionis seu inronisatio-
nis sponsi z sponse: secundū quorū-**

n n

dam

Benedictio sponsi et spōse:
dam consuetudinē. Sponsus et sponsa
stent ante fores ecclesie: et presbiter di
cat. **V**iducorium nostrū in nomine domini. **R**.
Qui fecit celū et terrā. **Sacerdos dicat psal.**

Beatī omnes qui timent dñm: qui
ambulāt in vijs eius. **L**abores
manuum tuarū qui manducabis
beatus es et bene tibi erit. **U**xor tua si
cut vitis abundās in lateribus domus
tue. **F**ilij tui sicut nouelle oliuarū: in
circuitu mense tue. **E**cce sic benedi
cetur homo: qui timent dominū. **B**ene
dicat te dominus ex syon: et videas bo
na hierusalē omnibus diebus vite tue.
Et videas filios filiorū tuorū: pacem
super israel. **G**loria patri et filio et spiri
tūi scō. **S**icut erat in principio et nunc
et semp et in secula seculorum. **A**mē. **Añ**
Saluos fac fideles tuos deus sperātes in te. **Ky**
rieleison. **C**hristeleison. **K** yrielei
son. **P**ater noster et ne nos inducas in
tentationē. **L**ibera nos a malo. **A**.